

Kronika

HENRYK MUSZYŃSKI
ul. Krasieńskiego 2

z wyznaczy

Część II

Zielonka, Dn 11.09.1968

HENRYK MUSZYŃSKI
42-120 Kietrz Śląski
ul. Krasińskiego 7

HENRYK MUSZYŃSKI
48-120 Kletrz Śląski
ul. Krasińskiego 7

„POLSCE LUDOWEJ — SERCA, MYŚLI, CZYN”

Dziewczęta i chłopcy!

Zapraszamy do udziału w Karnawale Młodości
z okazji 25-lecia PRL

Zgłaszajcie udział
swych zastępów,
zespołów i grup
do najbliższych sztabów
w szkołach, zakładach pracy,
osiedlach, domach kultury, klubach.

kwiecień - czerwiec 1969

Gospody zapraszają konsumentów na potrawy
jarskie

gs

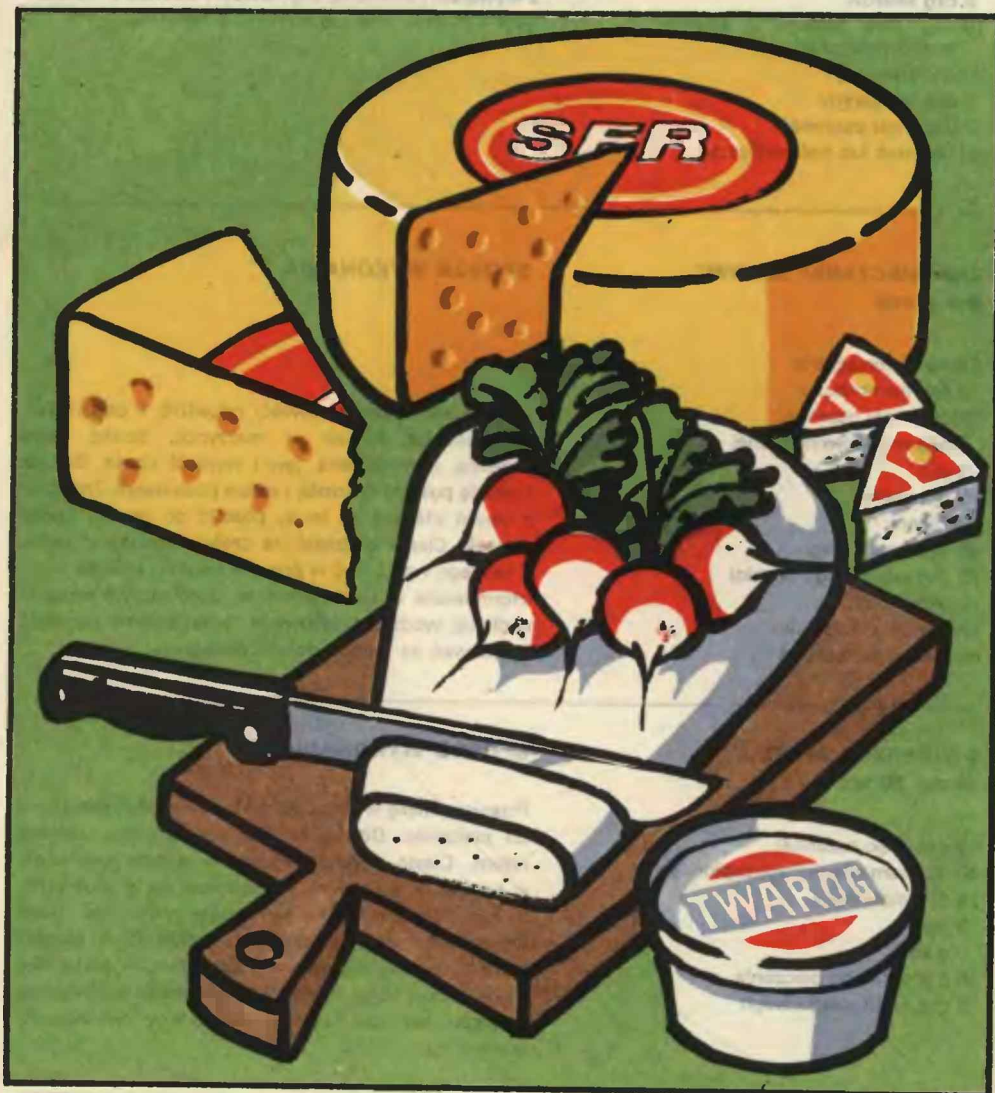
Margaryna podstawowym tłuszczem
do sporządzania niektórych potraw
w gospodarstwie i w domu

Pow. ZW CRS, z. 704. K-30

Pełnowartościowe białko znajduje się nie tylko w mięsie i rybach. Bogatym jego źródłem są również sery twarogowe i podpuszczkowe. Smaczne, zdrowe i lekko strawne potrawy z serów polecają konsumentom gospody GS. Przepisy na niektóre z nich na odwrocie ulotki.

Smaczne, zdrowe oraz bogate w pełnowartościowe białko i witaminy!

Gospody oferują konsumentom coraz większy wybór potraw z ryb. Przekonacie się o tym korzystając w Waszej kuchni z przepisów podanych na odwrocie ulotki.

Wypisad

chor. Wacław Chimiak.

20.08.1944 r. po wyzwoleniu miasta Stry i stąpiłem do Armii Polskiej jako ochotnik. Z putku 25 przeniesiono mnie do putku 29 którego dowodzący był ppłk. Wyderko. Stało się to po walkach pod Sucecinem. Tam stawiłem w kompanii morderczy której dowodził podporucznik Chorodecki. Po zgrupowaniu pod Bolesławcem przystąpiliśmy do ataku w kierunku na Rolenburg. Po zdobyciu tego miasta goniliśmy Niemców jeszcze 30 km. Po przejeździe ekspresy walczyliśmy w buszetach. Tam zastąpił mnie kapitulacja. Po kapitulacji nasz batalion walczył z resztkami Wehrmachtu przedzierającymi się do Czechosłowacji. Wraz z moją kompanią rozbijaliśmy armię „brodek” kierującą się na Berlin.

Odniesienia:

Medal za Zręczystwo i Walności, medal za udział w walkach o Berlin, medal za Odrę, Rysz i Baltyk, medal za Zręczystwo (wioski i radzieckie), odznaka Grunwaldu

Zapisała Krol Yolanta

8

Wywiad społeczny przeprowadzony
w Prezydium MKN w Kielcu
z sekretarzem Ryszardem Karpiną.

Z dowodów archiwalnych i notatek zachowała się tylko kronika Kielca od 1831r. nieznanego autora. 30 marca 1945 roku marszałek Kromiew wraz z oddziałem wykwala Kielce. Zniszczenia Kielca były ogromne bo w 70%. Pół dzięki działalności społeczeństwa Kielce zostaje odgarniany. Władzę cywilną objęło dopiero 14 maja 1945r. Burmistrzem zostaje Ob. Musiał a Rada Narodowa liczy 6 osób. Fabryka Pluszu i Dywanów zatrudnia 120 pracowników. 17 listopada zostaje otwarty Internat w którym mieszka 24-ech uczniów do grudnia liczba wzrasta do 100. Kielce posiada w tym czasie Spiekanie i 4 restauracje. 7 listopada 1946r. odbywa się zaprzysiężenie, przewodniczącym zostaje Ob. Stawski. Ludność miasta liczy 2590 mieszkańców. W 1947 roku Fabryka zatrudnia 403 pracowników. Powstaje Samopomoc Chłopska a Biblioteka liczy 700 tomów. PPR - 320 członków. LWM - 76. W marcu 1947 roku odbywają się wybory JKP. 1 V odbywa się uroczystości pierwszomajowa.

3

Obecnie Iwielna posiada dwa przedszkola, 2 tobiek
Dwie szkoły podstawowe, liceum Ogólnokształ-
cące i Szkołę przyzakładową (w jednym gmachu
gimnazjum uczy się 1460 uczniów. Obecnie Iwielna
liczy 6000 mieszkańców. Powstał Zakładowy
Dom Kultury mieszający się w nim kino, kawiarnia.
Klub posiada własny zespół muzyczny.
W Iwielnie są dwie kawiarnie i dwie restaura-
cje. Zakłady niepodporządkowane P.M.R.N.:
Głównie Zakłady Plusku i Dywanów,
Zakłady Fabrykatów Górniczych,
Kombinat P.G.R.,

Spółdzielnia Zaspalnienia i Kbytu.
Zakłady podporządkowane P.M.R.N.:
Kamień Gospodarki Komunalno-Mieszkaniowej,
Szpital Rejonowy, Ośrodek Zdrowia, Internat,
Cegielnia nr 1 i 2, Gazownia Iwielna, Miejska
Biblioteka Publiczna, Szkoła Podstawowa nr 1,
Szkoła Podstawowa nr 2, Przedszkola nr 1 i 2.
Iwielna jest ładnym miastem ale żeby był
jeszcze ładniejszym trzeba go rozbudować.
To nie tylko zależy od władz ale również
od mieszkańców Iwielni aby nie krywali
burzycieli z zielonców, nie deptali lawników,
bo zieleni to wielka ozdoba miasta.
Były to następujące inwestycje:

Dokonanie prac przy basenie kąpielowym,
hala sportowa, ma być oddana w 1970 r.
do użytku sala gimnastyczna. W nowej
pięciolatce rozpocznie się budowę dwóch
szkol, budynków mieszkalnych, prywatnych
domków jednorodzinnych, powstanie tamnia
miejska, dwie kawiarnie, jedna restauracja
przedszkole, podejmie się prace przy kana-
lizacji, sieci gazowej. Powstaną nowe sklepy
spożywcze i przemysłowe jak Eldon i Turb.

Organ władzy ludowej RP i Rady Ministrów
Rada Narodowa Sejm MPR wybrany - radni.

Prezydium MPR:

Przewodniczący Prezydium
sekretarz

4 członków Prezydium.

Komisja nadzienia - radni. 8 Komisji Radnych.

Relacja sekretarza PMRN w Thietman
Ryszardem Karpina.

Kapitał: Maria Wierdak

Michał Statkiewicz - urodzony 2. IX. 1904 roku
w laszkach Zastępczych pow. Rudki, wuj dwor
(obecnie zamieszkały w Kietru pow. Głubczyce
wuj Opole)

1 IX 1939 roku wybuchła II wojna światowa,
wojna która wyrzyła ogromne blizny w polską -
polaków. Swoją czynny udział w walce brałem
od 2 IX 1939 - 27 IX 1939 roku w obronie Warszawy.
Mimo ogromnej przewagi wojsk niemieckich
walczyliśmy jak długo mogliśmy, z braku
amunicji i żywności zmuszeni zostaliśmy do
kapitulacji. Ten moment doprowadził Niemców
we wkroczeniu do Warszawy. Z przedmieść
zostaliśmy zabrani do niemieckich. I tak musieliśmy
iść piechotą do Putaw. W Putawach chowano
nas namówić na wyjazd do Niemiec obiecując
wyżywienie i zarobek 2 marek. Lech niektórzy na to
się nie zgodzili. Ludzi bledzących z Centralnej
Polski zwolniono do domów, a nas trzymano
obiecując wyjazd pociągami dostaliśmy przepustki
ale zamarzono od razu niemożliwość wyjazdu
na urlop. I tak musieli nas głosić przez
3 tygodnie. W końcu nie mogliśmy wytrzymać
tej niepewności zaczęliśmy po dwóch uciekać i tak

puchota, aż do dworycy królewskiej. W tym właśnie
 miejscu przekroczyliśmy granicę, po spisaniu
 nas przez Różan mogliśmy iść do domów.
 Do roku 1944 przebywałem w lasach zastępczo-
 mych. W 1944 roku wkroczyła Armia Polska
 pod dowództwem Karola Świerczewskiego.
 W październiku tego roku powróciłem mnie
 do wojaka. Udziału w walkach nie brałem.
 Zostałem przydzielony do pracy w warsztacie
 szewskim. Jesienią 1945 roku po zakończeniu
 wojny zostaliśmy zdemobilizowani do cywila.
 Pierwsze moje kroki skierowałem do ZSRR zabrałem
 rodzinę powróciłem do Polski. Osiadłem się
 w Gietrzku i tutaj bez kontynuowania pracy
 szewca aż do renty. Odrzucenie wojennych nie
 posiadam.

Zapisata Jolanta Skrol.

Ojciec mój Jan Ziemiński urodził się 4 X 1912 roku,
w Ostrowie pow. Berezowski, Berezowskie.

Rodzice jego byli malarzami i rolnikami. W czasie
wybuchu wojny miał 27 lat. W jego rodzinne strony
przyjeżdżali oficerowie, którzy prowadzili przeszkolenia
z tamtejszą młodzieżą. Gdy hitlerowcy zajęli Berezowską
i pobliskich lasach zaczęły powstawać Oddziały Batalionów
Chłopskich. Aż do czasu ich koncentracji się głównie na
achronienie, które przez się osiągnęło przez okupanta
kontyngentu. Oddziały te odbywały również niejednokrotnie
polityczne.

W 1942, 1943 roku szły przez Berezowską transporty
amunicji i żywności niemieckiego na ZSRR.

Oddziały BCh niejednokrotnie wysadzały te transporty.

W 1944 r. przeszedł przez rejon mławski front.

Oddział ojca szczególnie przykładał się do wysadzenia
tych terenów. Ojciec mój od wielu lat jest członkiem
ZBOH i Du, przez który lata był wadnym w MRN i PRN.

Zapisana - Zofia Słuska.

Wzrost

Adam Kasprzycki.

Adam Kasprzycki urodził się 10.07.1926 roku,
w miejscowości Żukowa woj. krakowskie.
W czasie okupacji był w Niemczech na
przymusowych robotach. Po zakończeniu wojny
rozpoczął pracę w Zakładach Skanin Dekoracyjnych
„Velur”. W 1944 roku został powołany do służby
wojskowej i brał udział w walkach z bandami
reakcyjnymi na terenie woj. białostockiego,
mazowieckiego i lubelskiego. W 1949 roku powrócił
z wojska i ponownie rozpoczął pracę w Zakładach.
W 1954 roku został odznaczony medalem 10-lecia
PRL. W bieżącym roku został odznaczony
Złotym Krzyżem Zasługi.

Zapisana Król Jolanta.

CZWARTEK

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

TRYBUNA OPOLSKA

Organ KW Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Nr 279 (5235) A B C D

10 października 1968 r.

Cena 50 gr

Dywany ze Śląskich Zakładów
Pluszu i Dywanów w Kietrze
wędrują również za granicę. Po
zainstalowaniu nowych urządzeń
produkuje się w Kietrze popu-

larne w krajach zachodnich dy-
wany superkowe.

Na zdjęciu: fragment produk-
cji dywanu chodnikowego.

(cz)
Zdjęcie: J. Jeż

Przykłady gospodarności

W Głubczycach historia czynów społecznych ma stosunkowo niedługą tradycję. Za to w ostatnich latach obserwujemy ilościowy i jakościowy wzrost robót wykonywanych przez ludność dla swego środowiska. Jedynie w gospodarce komunalnej na przestrzeni ostatnich niecałych 4 lat wykonano czyny wartości ponad 8,7 mln. zł. M.in. zbudowano 10,5 km dróg, 3,1 km sieci wodociągowej, 2 km sieci gazowej, zagospodarowano 16 ha terenów zielonych i zainstalowano 87 punktów świetlnych.

Tylko w I półroczu br. w Głubczycach rozpoczęto urządzenie placów zabaw przy ul. Chrobrego i Niepodległości. Wkład mieszkańców ocenia się na ponad 6 tys. zł. W parku młodzieżowym odnowiono muszlę koncertową i ławki, przy blokach mieszkalnych, przedszkolach i urzędach założono zielenie, uporządkowano parki i aleje oraz zainstalowano nowe punkty świetlne.

W Kietrzu członkowie ZMS wykonali roboty przy zagospodarowaniu i upiększeniu terenów w mieście. Wartość czynu — blisko 20 tys. zł. W Baborowie zagospodarowano 14 placów (po uprzednim odgruzowaniu) i rozpoczęto budowę stadionu sportowego. Tylko prace przy tych obiektach oceniono na blisko 219 tys. zł. Ponadto uporządkowano park, odnowiono boisko do koszykówki, urządzono plac zabaw i wykonano wiele innych robót.

Podobna akcja czynów prowadzona jest we wszystkich gromadach powiatu głubczyckiego. Tak np. w Rozumicach urządzono plac zabaw dla dzieci, w Lubotyniu uporządkowano teren obok ośrodka zdrowia, w Bogdanowicach, Mokrem i Nasiedlu oczyszczono przydrożne rowy, w Goluszowicach zagospodarowano place przy Prez. GRN i obok przystanku PKS, we wsi Turkow wyremontowano drogę, zaś w Uciechowicach zajęto się budową kanalizacji krytej.

Lista czynów jest o wiele dłuższa; można by ją wzbogacić o czyny społeczne wykonane w resorcie oświaty i kultury, przemysłu, rolnictwie itp. Ale i te przykłady już dobrze świadczą o pracowitości i ofiarności mieszkańców Ziemi Głubczyckiej.

(cz)

11 Dzieje wojennej wędrówki Hładystana Hróbla.

Hładystan Hróbel syn Jakuba, Katarzyny, pseudonim „Maciszka”
Urodzony 24. IV. 1924r. w Dolinianach pow. Grodtek Jagielloński.
Porządek wykształcenie podstawowe - VII klas. Przed wojną pracował na gospodarstwie. Podczas okupacji 1941r. wstąpił w szeregi Armii Krajowej. Walczył z okupantem niemieckim i bandą „UPA” do 1944r. W tym samym roku wstąpił w lipcu do Istybińskiego Batalionu przy NKWD Grodtek Jagielloński. W 1944r. wstąpił jako ochotnik do Ludowego Wojska Polskiego, biorąc udział w walkach na froncie przy forsowaniu Nysy. Po zakończeniu wojny został wraz z jednostką przeniesiony do likwidacji bandy „UPA”. W 1946 roku został przydzielony do rezerwy i od tego roku mieszkał w Nowej Cerekwi i prowadził gospodarstwo 7-hektarowe. W czasie wojny otrzymał odznaczenia: Krzyż Partyzancki, Brązowy Medal Zasłużonych na polu walki, Medal Odra - Śląsk - Bałtyk, Medal za Młodość i Zręczność, Medal za Berlin, Medal Radziecki za Pobięcię, Odznaka Główna Grunwaldzka.

Zapisał:

Sylvia Klein

Dziękuję wojennej młodzieńki Kazjara Tadeusza s. Tadeusza.

16

Kazjan Tadeusz ur. 10. III. 1915r. w miejscowości Krasne w powiecie Tarnoborskim. Ukończył szereg klas Szkoły Powszechnej w młodości młotnik, obecnie pracownik fabryki Pluszu i Dykian w Kietzu. W 1939r. wyjechał do ZSRR. W 1943r. występował oddziałem do I Dywizji im. Tadeusza Kościuszki pod dowództwem Zygmunta Berlinga. Brał udział w bitwie pod Lenino w 1943. Stał się wtedy do I pułku i I kompanii fizylierów. Po uzbudzeniu dywizji wysłany na Kijów skąd przesłani jako Romego nad Bugiem. Było to w połowie roku 1944. Następnie wysłany przez Ciemna Lwowa i doszedł do Kietzu pod górą Kalhara. Kiedy nastąpiła letnia ofensywa radziecka posłani do Warszawy na Pragę. Po zdobyciu Pragi wysłani na Jaltomę, gdzie zbudowali radziecką kwaterę. Stał onowali w Łątkach. W czasie zimowej ofensywy cioną udział w wyzwoleniu Warszawy dn. 17. I. 1945r. a następnie ścigając niemieckiego i kierunki Bydgoszczy. Z Bydgoszczy posłani na Kotołomę. Z tamtego po uzbudzeniu dywizji nastąpiło formowanie ciony. Następnie wysłani na Berlin na jego ulicach tworzyli bardzo ciężkie walki. Po zdobyciu Berlina wrócili do kraju.

zapisata:

Sylna Kiem.

TRYBUNA OPOLSKA

Organ KW Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Nr 284 (5240) A B C D

15 października 1968 r

Cena 50 gr.

Mieszkańcy Kietrza oczekują dalszej poprawy

Po ukazaniu się serii naszych artykułów na temat handlu, w Kietrze nastąpiła dość duża poprawa w zaopatrzeniu tego miasta w towary pierwszej potrzeby. Można już nabyć konserwy rybne, w sprzedaży jest więcej nabiału i pieczywa. Ostatnio otwarto także sklep, w którym sprzedaje się mięso z uboju gos-

podarczego. Złe natomiast nadal spisuje się spółdzielnia „Ogrodnik” w Głubczycach. Mieszkańcy Kietrza stwierdzają bowiem, że czasem i trzy dni pod rząd brakuje podstawowego asortymentu warzyw.

Innym problemem są godziny handlowe. Jeden sklep spożywczy czynny jest do godziny 17.30, lecz znajduje się na drugim końcu miasteczka. W centrum Kietrza sklepy zamykane są wcześniej. Z tego też powodu pracownicy Fabryki Pluszu i Dywanów wciąż mają problemy z zakupami. Gdy kończą pracę, sklepy akurat są zamykane. Załoga postuluje więc zmianę godzin pracy w handlu. Jej zdaniem, jeden sklep spożywczy w centrum miasta powinien być czynny przynajmniej do godziny 18 i przez parę godzin w niedzielę.

W Kietrze — przypominamy — nie został dotąd uruchomiony magiel. Brak takiego urządzenia szczególnie dotkliwie odczuwają mieszkańcy dzielnicy robotniczej.

(cz)

Wypowiedź

12.11

Aleksander Korowicz ma zły typowy dla Polaka. Do Wypłata Polakiego trafił ~~wielu~~ wiele, wiele dni a z Syberii gdzie byli wywiezieni jego rodzice. Swoją orłak bojowy rozpoczął od Leningradu przez Białogrod, Kijów, Lublin, Warszawę. Wywalał również oboje koncentracyjny w Majdanku. Ramny w 1944 r. przebywał pod opaską lekarzy w Skierniewicach. Dzien zwycięstwa świętował w Kolobrzegu.

Lata powojenne

Po wojnie spotkał się z żoną, ale już w Polsce. Zameldował się w Kietrze gdzie pracował i działał aktywnie, społecznie w Śląskich Zakładach Płuczu i Dywanów. Teraz będzie na emeryturze mile wspomina swoich Generałów: generała Saluka, gen. Karola Świerkiewskiego, oraz kolegów Szubera i Grzelę.

Odmazdzenie

1. Zastawiony na polu chwały (1944 r.)
2. Za udział w walkach o Berlin.
3. X - lecie Polski Ludowej.
4. 1000 - lecie Państwa Polskiego

Zapisał: Małgorzata Niemiec

TRYBUNA OPOLSKA

Organ KW Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Nr 286 (5242) A B C D

17 października 1968 r.

Cena 50 gr.

Duże zadania małego przemysłu

POWIAT GŁUBCZYCKI nigdy nie dysponował wielkim przemysłem. Mimo to w okresie powojennym rozwinęły tutaj swoją produkcję, w tym także eksportową, niektóre zakłady szczycące się poważnym dorobkiem zwłaszcza w ostatnich latach. Należą do nich przede wszystkim Śląskie Zakłady Pluszu i Dywanów w KIETRZU, Zakłady Przemysłu Działewskiego „Unia” w GŁUBCZYCACH czy też Głubczyckie Zakłady Piwowarsko-Słodownicze. O osiągnięciach tego przemysłu mówili m. in. na ostatniej Konferencji Powiatowej PZPR towarzysze z tych zakładów, przy czym nawiązywali równocześnie do występujących jeszcze trudności i zadań na najbliższą przyszłość. A zadania te są niemałe. Charakterystyczny pod tym względem był dwugłos w czasie dyskusji na konferencji: sekretarza propagandy KZ Zakładów Przemysłu Działewskiego „Unia” tow. ST. NIZBORSKIEGO i dyrektora Oddziału NBP w Głubczycach — tow. BOLESŁAWY HENCEL.

Tow. Nizborski mówiąc o niewatpliwych osiągnięciach załogi „Unii”, także w produkcji eksportowej — wspominał na koniec o trudnościach i zadaniach całej załogi na najbliższy okres. SZCZEGÓLNY NACISK — powiedział — POŁOŻYĆ MUSIMY NA POPRAWĘ ORGANIZACJI PRACY W CAŁYM ZAKŁADZIE, A TAKŻE NA USTABILIZOWANIE PLANÓW PRODUKCYJNYCH I POŁEPSZENIE WSKAŹNIKÓW OPEŁACALNOŚCI EKSPORTU. Na wiażując m. in. do tej wypowiedzi, tow. B. Hencel zobrazowała istotne słabości głubczyckiego przemysłu, operując konkretnymi przykładami. Oto kilka z nich.

Jedną z przyczyn produkcji artykułów „małochodliwych” oraz ponadnormatywnych zapasów magazynowych — jest ich wytwarzanie bez uprzedniego zapewnienia sobie umów na zbyt. I tak np. na IV kwartał hr. pro-

dukcja wartości ok. 14 MLN. ZŁ nie ma zamówień ze strony handlowców. Wiąże się z tym sprawa złej jakości wyrobów. Z tego tylko tytułu w ub. r. nieliczne głubczyckie przedsiębiorstwa zapłacić musiały aż 1.240 TYS. ZŁ. KAR UMOWNYCH. W I półroczu hr. kary te osiągnęły już 564 TYS. ZŁ. Do banku wpływają wołania o niestosowanie kar, lecz przecież każdy wie, iż nie w tym leży źródło zła, ale w nieprzestrzeganiu norm jakościowych dla danego towaru. Handel zaś powinien i musi się bronić przed artykułami złej jakości.

Wiele do życzenia pozostawia rozwój usług, który należy uznać za niewystarczający. Tymczasem głubczycka „Wielobranzówka” broni się przed usługami dla ludności twierdząc, iż są one nierentowne. Należy znów szukać przyczyn tego stanu, które z pewnością są i obiektywne i subiektywne. Do tych pierwszych należy np. brak lokali na działalność usługową. Ale już nie można się chyba godzić na dłuższą metę np. z nierentowną produkcją puszek przez tę spółdzielnię.

I na koniec uwaga o niewłaściwej realizacji niektórych inwestycji w przemyśle. ZBYT CZĘSTO JESZCZE ROZPOCZYNA SIĘ INWESTYCJE NIE PRZYGOTOWANE, CO W KONSEKWENCJI OPÓŹNIA ICH WYKONAWSTWO. Przedsiębiorstwa zaś, nie chcąc utracić wykonawców, nie naliczają im kar umownych. W tej sytuacji bank nalicza odsetki przedsiębiorstwom, które cierpią za winy wykonawców. Taka gospodarka nie przynosi nikomu korzyści.

Z powyższych przykładów wynika, że ciesząc się zasłużoną sławą na rynkach eksportowych przedsiębiorstwa głubczyckie mają jednak do spełnienia w najbliższym okresie niemałe zadania: bez rozwiązania ich nie można będzie mówić o dalszym, szybkim postępie.

(ef)

Wyższa jakość

Aż 42 tkaczy, którzy podjęli czyn zjazdowy w kietrzańskich Zakładach Pluszu i Dywanów należy do przodowników. Są to najlepsi z najlepszych, bo we współzawodnictwie indywidualnym uczestniczy 447 osób, w zespołowym — 26 brygad BPS skupiających 321 pracowników. 23 mistrzów ubiega się o miano „najlepiej przestrzegającego przepisy bhp”. Propaganda wizualna znajduje potwierdzenie w halach produkcyjnych.

Wprawne ręce tkaczy nadzorują maszyny wiążące nici barwnych dywanów. W zakładach wytwarza się produkty wysokiej jakości. Dla kombinatu ma to najistotniejsze znaczenie. Po prostu z drogiego surowca nie opłaca się wyrabiać dywanów gorszej jakości.

Pierwszy próg — ilość, w zasadzie został pokonany. Załoga wykonuje plany kwartalne ze sporymi nadwyżkami. Wytrawnym tkaczom imponują tylko ci, którzy potrafią wykonać zadania w 124—140 proc. i jednocześnie utrzymać wysoką jakość. Dlatego sympatią cieszą się małżonkowie: KATARZYNA i JÓZEF MARKOWIE. Wskaźnik jakości dla wyrobów przez nich wytwarzanych wynosi ponad 99 proc. Dzięki takim przodownikom, z Kietrza można wysyłać 33 proc. wyrobów do Anglii, Japonii, ZSRR, Węgier, Czechosłowacji i NRF. Dla załogi nie jest to sprawa obojętna. Dobra produkcja na eksport i dla kraju, to wyższe zarobki i szansa otwarcia drzwi na inne rynki zagraniczne. Na obniżenie lotów nie pozwala też ambicja. W ub. roku zakłady wywalczyły II miejsce we współzawodnictwie branżowym. Obecnie apetyty załogi są wyższe. Na wydzielach trwa rywalizacja o miano producenta wyrobów jakości „ekstra”, a cały kombinat uczestniczy we współzawodnictwie o tytuł najlepszego eksportera.

Szanse na duży sukces są całkiem realne. I to dzięki zobowiązaniom podjętym dla uczczenia V Zjazdu PZPR. Choć termin wykonania zadań wyznaczono na 30 bm, to już ostatniego września załoga wykonała dodatkową produkcję wartości ponad 2.322 tys. zł. i rozpoczęła realizację zobowiązań dodatkowych. Tym samym przekroczono ilościowy i jakościowy plan produkcyjny za 9 miesięcy br.

Dzień pracy dobiega końca. Z szatni wychodzą wysoko kwalifikowani specjaliści. Starzy tkacze i dziewczęta, kobiety mające na swych kontach tysiące metrów kołnierców i młodzi, uczący się dopiero nowego rzemiosła.

Wśród pracowników widzimy Zosię SZALC i Zosię ZABŁOCKĄ. W kombinacie pracują od 10 lat. O rok dłużej niż tkaczka Wanda CZECHOVICZ. W swym zakładzie zaliczane są do grupy najlepszych.

Kazimierz KUSNIERZ ma dopiero 8 lat stażu, lecz podobnie jak członkowie PZPR — Aleksander RUCIŃSKI i Józef ROMANIUK osiąga bardzo dobre wyniki. Tak pod względem ilości jak i jakości wyrobów. Tkacz Józef HUCZEK należy do zespołu pracowników o największym stażu pracy. W kombinacie pracuje 21 lat. Dał się poznać jako dobry kolega i wzorowy pracownik. Jest członkiem prezydium Rady Zakładowej i aktywistą ORMO. Zdjęcie jego ojca znajduje się w kształcie zasłużonych przodowników pracy. Syn poszedł jego śladem.

Na zdjęciach (od lewej z góry): Zofia SZALC, Aleksander RUCIŃSKI, Wanda CZECHOVICZ, Józef HUCZEK, Zofia ZABŁOCKA, Kazimierz KUSNIERZ i Józef ROMANIUK.

(cz)

Zdjęcia: J. Jeż

Radziół Jan o. Staniława

Radziół Jan o. Staniława urodzony 11. XI. 1911 r. w Dolinianach, pow. Gródek Jagielloński. Ojciec był pracownikiem w folwarku. Młody Jan wychował się przy rodzicach. Ukończył cztery klasy Szkoły Powierzchniej, a już później średnio klasowy kurs. Gdy miał 20 lat został powołany do służby wojskowej. Zdobył stopień kaprala. W 1938 roku brał udział w obronie Warszawy, w bitwie Synodkiej, w Grochowie. Gdy padła Warszawa dostał się do niewoli. Ucieka z niej i wraca do domu. Później przedostaje się do Turazku Radzieckiego i wstępuje do 5 Dywizji Pancernej. Pod dowództwem gen. Sikorskiego wyjeżdża do Iranu. Dalej przez Egipt do Italii. Brał udział w walkach pod Monte Cassino. Zdobył stopień plutonowego w 10 batalionie saperów. Nad rzeką Bialentę został ranny. Po zakończeniu wojny wyjeżdża do Anglii i powraca do Polski. Podczas swojej wojennej wędrowniki zdobył krzyż walecznych, medal WP, odznaczenie angielskie, angielską i włoską gwiazdę za wojnę, krzyż pamiątkowy Monte Cassino

Zapisał: Małgorzata Niemiec

18

Wypiad społeczny przeprowadzony w biurze Działu Transportu w Kie- trzu z z-cą kierownika Witoldem Rogalskim.

IV - Zakład - Dział Transportu znajduje się na
ulicy Hojka Polskiego.

Posiada 9 samochodów ciężarowych, 1 karetkę po-
gotowia, 1 nos strażacki, 1 autobus, 2 „Nisy”, 2
samochody osobowe - „Hersana” i kilka ciągników.
W „Dziale Transportu” zatrudnionych jest 18 kie-
ronców. Samochody roznozą towary po całej Polsce
do poszczególnych zakładów. Wypiozi się dygnasy,
chodniki a przypiozi się prądze, artykuły chemusz-
-ne i techniczne.

Jedyny autobus służy do wypiozek, ciągniki uży-
wane są do transportu między zakładami na
terenie Kietrza.

Obecnie garaze są nowe, niedawno oddane do użytku.
Miesięcznie każdy kierownik ma 210 godzin pracy.
Zarobki zależą od ilości kursów, przekazuje przecięt-
-ny zarobek kierownik wypiozi 2,5 tys.

Do samochodów używa się głównie, przypiozonej w
specjalnych tankowozach z CPN-u w Głubczyszach.
Miesięcznie zużywa się około 15 tys. litrów tego paliwa.

Rocznie samochody przejeżdżają przeszło 60 tys. km.
 Wypadki w garażu zdarzają się bardzo rzadko. Ostatni
 miał miejsce 3 tygodnie temu koło Częstochowy.
 W „Ośrodku Transportu” często organizowane są
 wyjezdy szczególnie latem. Miejscami do któ-
 -rych najczęściej organizowane są wyjezdy to
 Otmuchów, Turawa, Jolczyca, Wisła. Są też wy-
 -jezdy organizowane w różne regiony Polski a
 nawet zagranicę np. do Czechosłowacji.

Przed I - Zjazdem ZTR załoga „garażu” pomyślała
 zobowiązania, aby mieć tenjazd. Przed rozpę-
 -tkim postanowiono jechać bez wypadków i przekro-
 -czyć normę przebiegu.

Narazie II - Zakład nie ma dalszych planów
 na przyszłość dotyczących rozbudowy i powiększe-
 -nia garażu.

Relacja z z-cą „Związku Transportu” w Kietren-
 -Włodzisławem Rogalskim.

zapisła: Anna Rogalska

Wywiad społeczny przeprowadzony w Prezydium M.R.N. w Kietrze z sekretarzem Ryszardem Karpiną.

Ostatnie wybory do rad narodowych odbyły się 30 maja 1965 roku.

Przewodniczącym rady narodowej na terenie naszego miasta został Marian Skubski. Na to stanowisko został wybrany już po raz trzeci.

Każdy obywatel, który ukończył osiemnaście lat ma prawo składać wnioski, postulaty, skargi lub zarządzenia. Na sesjach rady narodowej ustala się czy ten wniosek lub postulat przyjęci, czy odrzucić.

Obywatel może do prezydium zwracać się w sprawach osobistych.

Pelagia sekretarza P.M.R.N. w Kietrze
Ryszarda Karpiną.

Zapisała: Lidia Łaniszka.

Wywiad spoteczny przeprowadzony na temat: działalności PRR w latach 1945 do 48

Sekretarzem PRR był - Franciszek Rykuta.
Partia ta liczyła około 450 członków.

Kandydatów do PRR przyjmowało się na
zebraniach. Każdy kandydat składał pisem-
nie podanie musiał mieć dwóch wyprosa-
-wających i poręczycieli.

Jeżeli zbierało się mniej niż 400 członków konwen-
-cja odbyła się nie mogła, odbywało się wówczas
zebranie. Zebrania odbywały się w śmielicy Ko-
-munistów Kiejskiego na ulicy Głębokiej. Obecnie tam
mieszka się Zakład Smajsterki / jak i wówczas w śmielicy
fabrycznej i śmielicy, która mieściła się na ulicy
Armii Czerwonej.

PRR przystąpiła w tych latach do odgromna-
-nia miasta Kłobucka. Powstało Towar. i Miejski-
-ny PRR które amatorskie prowadzone przez
Tow. Kłucka. PRR przystąpiła do odbudowy
przemysłu kruszowego przedsiębiorstw:
ceglarni nr 1 i 2 oraz gipsowni Dzierżyńskiego.
Radjofonizacja Kłobucka.

Budowno. Kłucka, starania o uzyskanie apa-
-ratu kruszowego, który uzyskano dopiero w
1949 roku.

Włoski Łaluc Jaki:

22

Pilawa, Pozumice, Cerekiew, Dzierzysław, Ściborzyce H,
Lubotyń należały do Komitetu Rejonowego.

Włoski Łaluc miały opiekunów we miastach tych od-
bywały się zebrania.

PPR-owcy dojeżdżali do danych miast autami
lub furmankami i nawiązywali najpóźniej przerwę.

15 grudnia 1948 roku dokonano zjednocze-
nia PPR.

Wielu członków musiało opuścić szeregi nowo
powstałej partii gdyż byli oni niechętni obcy

Relacja członka Polskiej Partii Robotniczej
Towarzysza Kucza.

Zapisał: Łofia Gęgotka

Wywiad społeczny przeprowadzony
na temat:
Echa V Zjazdu PZPR

- 1) Jaką misję V-Zjazd PZPR w całym kraju
i całym kraju V-Zjazd PZPR misję zobowiązania-
mi produkcyjnymi i dynamią społeczną.
2) Jaką rolę w realizacji poszczególnych zadań
pracy misji V-Zjazd PZPR.

Realizacja poszczególnych zadań pracy V-Zjazd
PZPR misji zobowiązania-
mi produkcyjnymi
i dynamią produkcyjnymi.

np. Składowe Zakłady Przemysłu i Dynamia w Kiełcu

- zobowiązania produkcyjne - ponad 2 mln zł.

- dynamia społeczna - ok 400 tys. zł.

Spółdzielnia Zakupów i Zbytu w Kiełcu.

- zobowiązania produkcyjne - ok. 600 tys. zł.

- dynamia społeczna - 180 tys. zł.

- 3) Jaką rolę w realizacji poszczególnych zadań partijnych
przystępują do realizowania uchwał V-Zjazdu
PZPR.

Poszczególne organizacje partijne przystępują do
realizowania uchwał V-Zjazdu PZPR poprzez
zwołania organizacji partijnych na temat
zapoznania członków partii z uchwałami
V-Zjazdu PZPR. Inne opracowanie pro-
gramu działania zabezpieczającego

realizację uchwał przez ZOZ. Przez wyjaśnienie istot-
ty uchwał ludzicom bezpartyjnym poprzez
front Jedności Narodu. Przez partyjne zabe-
pieczenie po przez swych członków pracujących
na kierowniczych stanowiskach w zakładach
pracy i instytucjach oraz na wieś folk również
w gospodkich organizacjach masowych.

4) Jak wygląda struktura organizacyjna
ZIZR.

Podstawowe organizacje partyjne (zakładowe - i miej-
scu pracy, wiejskie, terenowe itd.) podlegają bezpośred-
nio komitetom powiatowym ^{powiatowym}. Organizacje
powiatowe (miejskie, dzielnicowe itd.) podlegają bezpośred-
nio komitetom wojewódzkim. Organizacje
wojewódzkie podporządkowane są bezpośrednio J.C.
Najwyższą władzą partii jest zjazd, w okresie zaś
między zjazdami - Komitet Centralny.
Władzą zwierzchnią podstawowej organizacji par-
tyjnej jest ogólne zebranie.

5) Jakie zmiany w statucie i programie
działania zostały po V - Zjeździe ZIZR.

Jedną z najważniejszych zmian w statucie
i programie działania jest uchwała ZOZ
o przyjęciu kandydata nie podlega zatwierdzeniu
przez zwierzchni komitet - jest ostateczna.

Relacja przeprowadzona z sekretarzem
komitetu powiatowego z ~~tek. Szachowskim~~
zapisata - Bogumiła Jurska.

28 Wyniad społeczny przeprowadzony na
temat:
zatrudniania i dokształcania
młodzieży w zakładach pracy.

1.) Na jakich warunkach może być zatrudniona
młodzież w zakładach pracy?

Młodzież może być zatrudniona w zakładach
pracy najczęściej do Zasadniczej Szkoły
Włókienniczej a przez zawarcie umowy
na piśmie określającej warunki pracy
zawód w którym wykonywać się będzie nauka
zawodn. Przed zawarciem umowy należy
przedstawić świadectwo ukończenia 8-miej
klasy szkoły podstawowej oraz świadectwo
lekarskie stwierdzające, że dana osoba
może być zatrudniona przy danej pracy.

2.) Jakie przeszkolenie powinna mieć młodzież przed
przystąpieniem do pracy?

Przed przystąpieniem do pracy młodzież
powinna zaznajomić się z zakładowym
regulaminem pracy oraz z przepisami
bezpieczeństwa i higieny pracy w której
będzie młodzież zatrudniona.

3/ Na wiele grup dzielimy młodzież zatrudnioną w zakładach?

Młodzież zatrudnioną w zakładach dzielimy na dwie grupy:

I grupa - młodzież od lat 14-16

II grupa - młodzież od lat 16-18.

4/ W jakich godzinach może być zatrudniona młodzież, a w jakich nie?

I grupa młodzieży od lat 14-16 pracuje 6 godz. to jest od 7⁰⁰ - 13⁰⁰

II grupa młodzieży od lat 16-18 pracuje 7 godz. to jest od 7⁰⁰ - 15⁰⁰

Młodzież nie może być zatrudniona w godzinach nocnych.

5/ Przy jakich pracach jest zatrudniona młodzież w zakładzie pracy?

Młodzież do lat 16 jest zatrudniona przy pracach prostych, na oddziale przygotowawczym.

Młodzież od lat 16-18, trzy godziny na łakalni celem poznania prac łakalni, a pozostałe 5 godzin na stanowiskach dozwolonych w myśl przepisów.

6/ Jakie wynagrodzenie miesięczne pobiera młodzież w czasie nauki zawodu?

Młodzież w klasie I ma 150 zł wynagrodzenia, a w klasie II 320 zł.

7| Wco powinna być zapatrzona młodzież przed przystąpieniem do pracy?

Młodzież przed przystąpieniem do pracy powinna być zapatrzona w odzież ochronną, w której można bezpiecznie wykonać swą pracę.

8| Jak kształtca się młodzież pracująca?

Młodzież pracująca kształtca się w zawodowych technikach włókienniczych i innych szkołach.

9| Ile dni wynosi przysługujące młodzieży do lat 18?

Młodzieży od lat 14-16 przysługuje w ciągu roku 44 dni urlopu.

Młodzieży od lat 16-18 przysługuje w ciągu roku 21 dni urlopu.

Relacja przeprowadzona z kierownikiem szkolenia zawodowego z h. K. Rozrudzikiem

Lapisata - T. Misińska

Wywiad społeczny przeprowadzony na temat:

radny, jego prawa i obowiązki.

Radny jest typowany przez FJN, jak również organizacje polityczne. Radny powinien cieszyć się dobrą opinią w społeczeństwie, być aktywnym, żywo reagować na problemy i osiągnięcia gospodarczo - społeczne miasta. Radny jest umieszczony na liście wyborczej, na której kandyduje na radnego w obwodzie wyborczym. Kadencja radnego trwa 4 lata, gdzie radny powinien brać czynny udział na sesjach Rady, interesować się problemami swojego miasta i ludności, podawać konkretne wnioski na sesjach, które to ułatwiają pracę Radzie Narodowej, i są dużą pomocą. Radni są podzieleni na poszczególne komisje, są organem pomocniczym Rady Narodowej. Główną metodą ich pracy jest utrzymywanie stałej łączności ze społeczeństwem, jak również trud informacji w przedstawianiu Radzie wyników kontroli.

Zapisał: - Beata Michno.

Główna społeczność przeprowadzona na teren:
 umiarkowany dochodzący w naszym mieście
 w latach 1945-1947

Wielki mostek wywołany przez Armie Niemców
 pod dowództwem majora Karola Honiewa dn. 30.III.1945r.
 Władze umiarkowane przybyły do Kietrau dn. 12.V.1945r.
 Burmistrzem był wtedy tow. Kłusa a jego
 krewnym była Zdzisława Natalia Bonczak. W
 dniu 6 osób. Przybyły pierwsi osiedleni w obozie
 pracy. Oboz pracy istniał też w Kietrau. 12.VI.1945r.
 urząd burmistrza przejął tow. Józef Bonczak.
 Roda miasta jest w komplecie W tym czasie do wie-
 śni przybyła 50 Polaków. W Kietrau jest tym-
 czasem 3500 Niemców. Polacy mieszkający w Kietrau
 korzystają z miejskiej stodoły. Handel w Kietrau
 nie istnieje. Towarzystwo wprowadzone nazwy polskich
 ulic. Budzie rozważała zakładać warsztaty w mie-
 ście. Pod koniec sierpnia 1945r. przybyły
 niepełniący ze wschodu. W tym czasie w Kietrau
 wybuchła epidemia tyfusu. W Kietrau od czasu nie
 brak lekarzy i szpitali. Władze Bonczak organizuje
 szpital i już 2.VII.1945r. przyjmują pierwszych pa-
 cjentów. Raz w tygodniu przyjeżdża lekarz spe-
 cjalista. Przybyła w tym czasie pierwszy wagon
 z transportem Polaków. Zakłady wojskowe są
 bezprzezwane przez ludność przez robotarzem. Dnia
 1.VIII.1945r. Zakłady Ruszu i Dywanów zaczynają

pracować. Centrum miasta jest całkowicie zniszczone.
 1.X 1945r zostaje utworzona strażnica wojennej WOP.
 Fabryka szalwudnia już dość mocno rośnie. W Kietrze
 powstaje internat, gimnazjum i Dom Kultury. Wzros-
 kie ze placówki szybko rozrasta się. Pod koniec
 roku w Kietrze przebywa już około 1000 Polaków.
 Rok szkolny 1946/47 rozpoczyna w szkole podstawowej
 naukę 100 uczniów. Poziemy liczbę wzrasta do 220
 uczniów. Dnia 4.XI odbywa się posiedzenie rady
 organizacyjnej, na której odbywa się namyślenie
 członków. Zarządzeniem zostaje do Głazowski. Zarząd
 miejski przygotowuje wybory do Krajowej Rady Stano-
 dowej. Kietrze liczy już 2500 mieszkańców, a fabryka
 szalwudnia 410 pracowników. Wybory do Krajowej Ra-
 dy Stano dowej odbywają się w marcu 1947 r.
 PPR liczy 496 członków, a PP5 130 członków.
 1.V 1947r rada ludności Kietrza miała udział w wo-
 wuptywa przemianowania.

Sm. 10.10 1968r

Gapinska
 Elżbieta
 Golynska

Wywiad społeczny przeprowadzony na temat:
Przyczyni się czynności w Głównych Zakładach
Płuc i Dynamonu „Kietrz” w Kietrze.

Dział księgowości - przyczyni się czynności.

Księgowość jest to obraz gospodarki zakładu. Księgowość dzielę się na 4 sekcje. Pierwsza to materiałowa. W sekcji materiałowej rozlicza się wszystko co zostało zużyte i zakupione. Drugą sekcją jest sekcja finansowa. Sekcja finansowa zajmuje się wszystkimi zapłatami, zakupami, sprzedażą i podatkami. Sekcja kosztów jest z zajmuje się ona wszystkimi i wszystkimi zakładów. Jest też sekcja 4 bilansowa. Wyniki ze wszystkich sekcji muszą przejść przez tę sekcję bilansową. Sekcja bilansowa jest jak gdyby dowodem wszystkich sekcji. Wylicza one także koszty wszystkich wyrobów. Zorganizowane działy i poddziały dostarczają dokumentów do księgowości. Księgowanie odbywa się za pomocą maszyn księgowych.

Wywiad został przeprowadzony dnia 23 X. 69.
z panią Kalamian Anielą, przez Pyrek i Łożyńską.
Wibicką.

zapisała dn. 24 X. 69

Alina Pyrek.

Nyriad społeczny przeprowadzony na temat:

Przydział czynności w Śląskich Zakładach
Płozu i Dymonów „Kietrz” w Kietrze

Dział inwestycji - przydział czynności

w dziale inwestycji zatrudnionych jest pięciu pracowników. Każdy pracownik prowadzi oddzielne zagadnienie związane z następującymi sprawami:

- I technik inwestycyjny - dział przygotowania inwestycji - opracowanie idealistatu dokumentacji projektowo-konstrukcyjnej dla budownictwa inwestycyjnego. Opracowanie zlecenia dla biur projektowych, doprowadza do zawarcia umów i przygotowywanie wszystkich podkladu projektowe jak: plany katastralne terenu, uzgodnienia z instytucjami lokalizacyjnymi i zakup terenów.
- II technik inwestycyjny - realizacja robót budowlano-montażowych. Iaczenie z zawarciem umów z wykonawcami. Załatwianie pozwolenie budowlane na rozpoczęcie robót oraz wszystkie dostawy leżące w gestii inwestora.
- III technik ekonomista - Planowanie i sprawozdawczość inwestycyjna. Obliczenia efektywności inwestycji oraz prowadzenie dziennik korespondencyjny wewnętrzny działu inwestycji.
- IV. technik mechanik - Zamawianie oraz zakup maszyn i urządzeń. Iaczenie z ich montażem um-

chowaniem i oddaniem eksploatacji. Przechodzi korespondencję i spranie zamawiania monterów zagranicznych, spranię nad nimi opiekę i ścisłe knowania montażu.

V kierownik działu - Anna nad całością, opracowuje plany perspektywiczne i ma ciągły kontakt z dyrekcją Zakładu jak również spranię nadzór nad brygadami wykonującymi roboty inwestycyjne w promieniu gospodarczym.

Wykład został przeprowadzony dnia 30. X. 1969 r. z panem Babczukiem Hładysławem przez Babczuk Ursulę.

zapisala dnia 31. X. 69

Żurek Alina

Nywiad społeczny przeprowadzony na temat:
 Przydział czynności w Śląskich Zakładach
 Rurzu i Dytanów „Kietrz” w Kietrze
 Dział normowanie - przydział czynności.

Normowanie pracy służy do ustalenia czynności które należą do obowiązków robotnika przy wykonywaniu danej pracy. Ponadto poprzez racjonalne organizacje stanowiska pracy ustala się wysokość produkcji, którą robotnik musi w określonym czasie wykonać. Normowanie pracy jest jednym z podstawowych czynników wpływających na wysokość kosztów własnych, w szczególności jednostek produkcji. Racjonalna organizacja stanowisk pracy wprowadzi często do obniżenia kosztów własnych poszczególnych jednostek produkcji. Normowanie pracy polega na obserwacji pracy kilku robotników na danym stanowisku, analizie tych obserwacji, ustalenie ewentualnego usprawnienia organizacji pracy. Wyniki badań przedyskutowuje się w gronie techników produkcyjnych, po czym dyrektor ustanawia normę.

Nywiad został przeprowadzony dnia 30. X. 1969 r.
 z panem Gleismmerem Rudolfem przez Gleismmera
 Rudolfa.

Zapisała dm. 31. X. 1969 r.

Pyrek Alina.

Wiosną 1945 roku zostałem zmobilizowany do Ludowego Wojska Polskiego. Po pobyciu w pułku zapasowym w Janopolu a później w Sumadlu. W maju zostałem przydzielony do Szkoły Podoficerskiej II dywizji im. Henryka Dąbrowskiego. W sierpniu ukończyłem szkołę i zostałem przydzielony do VII pułku piechoty w stopniu sierżanta na dowódce plutonu. Szósty pułk znajdował się nad Pilicą, k. Marki. Przez kilka dni staliśmy w okopach na linii frontu. Tam przyszło dopełnienie monocy żołnierszy, których szkoliliśmy, uczyliśmy taktyki wojennej. We wrześniu wspólnie z I Armia, wojska zajęliśmy prawobrzeżną część Warszawy - Żołąd. Tam byłem świadkiem Powstania Warszawskiego. Potem nasze miejsce zajęła Armia Czerwona. Szy zajęliśmy prawy brzeg Warszawy. Tam w czasie obludów zostałem ranny i zostałem się do szpitala.

Zapisała:

Sylvia Klema.

Wywiad społeczny przeprowadzony na temat: Rola ZMB w zakładach pracy.

Związek Młodzieży Socjalistycznej powstał w 1958 r. Z początku organizacja liczyła 100 osób, w tej chwili liczy 223 członków. Zarząd zakładowy składa się z 11 członków, to znaczy 1 przewodniczący na czele Janika Kłakina, 4 wiceprzewodniczących, (do spraw sportu i turystyki, szkoleniowy organizacyjny i do spraw szkoły), 1 skarbnik i 5 członków zarządu. ZMB w Zakładzie zajmuje się następującymi zagadnieniami: sprawy szkoleniowo-ideologiczne, adaptacja społeczno-zawodowa, sportu i turystyka, turnieje młodych mistrzów techniki i regionalizacji. Na terenie, gdzie rozpropagowana jest idea „Kowalski nie jest sam”, następnie zajmuje się sprawą socjalno-bytową. Cały zarząd należy do Komitetu Samorządu Robotniczego. Wyóżniających się ZMB-owców rekomenduje się w szeregi Partii. Nawiązany jest ścisły kontakt z Dyrekcją, Radą Zakładową, Organizacją Partyjną. Na przyszłość ZMB zamierza zorganizować obozy szkoleniowo-wypoczynkowe w Jarnołtówku w dwóch turnusach, łącznie ok. 90 os. uczestników. Na chłopców zorganizować zamierza oboz wędrowny. Od maja do czerwca będzie trwał sportakiada Zakładowa.

Nedług złożeń planuje się wzrost organizacji
do ok. 300 osób.

Wyjazd został przeprowadzony dn. 11.12. 68r.
z p. Jankową Haliną, przez Ryszarda Jankowskiego
i J. Kołtoniaka.

Zaprosza dn. 12.12. 68r.

Rabochu Urzadu.

Nyriad społeczny przeprowadzony na temat Praca w zespołach amatorskich.

Zespół przy szkole nr 4 w Kielcu był prowadzony przez panią Marię Jalczyńską do 1964 r., 1965 a. kompromitował Janusz Jalczyński. W nagrodę zespół otrzymał honorarium pieniężne, za które zakupił akordeon i materiał na stroje artystyczne. Stroje były wszystkie do tańców narodowych i regionalnych. Najładniejsze stroje były do krakowiaka śląskiego, góralskiego, oberka, poloneza i walczyka. W 1964 roku nastąpiła przerwa. W roku szkolnym 1965/66 zespół wznowił swoją działalność, a kierował nim pan Zygmunt Winnicki. Przez ten okres od 1965 roku istniały dwa zespoły kane-
cine. Najaktywniejszymi członkami tego zespołu była Włoda VII b (rok 1966/67) a tu wyróżnili się Jadwiga Kłobota, Cecylia Świech, Kazimierz Jurkiewicz, Zygmunt Piłowucha i obecnie Wł. VII (1969/70) i tu należą wyróżnić: Włodyę Jalczyńską, Kati-
nę Stypel, Alinę Pyrek, Grażynę Sawadę, Andrzeja Skibę, Zygmunta Włomickiego, Zofię Ruską.
W 1968 r. został zorganizowany ten zespół (wyganiński) jest to obecna Włoda IV a (1969/70 r.) w przeciągu tego okresu zespoły te współpracowały ze spółdzielnią, uczniowską. Zespoły te brały udział w meczu

impresach na terenie miasta Żółtna i poza jego
obwodem. Wyteperowi między innymi w szponie
z okazji otwarcia szkoły 1000- lecia brał udział
w wyteperach „Wiosny żółtych”. Najpopularniejszy-
mi taniecami były: krakowiak, polonez, walczyk
taniec cygański i słaski. Próby odbywały się dwa-
naście razy w tygodniu. Wyteperzy zespołu nie zawsze wycho-
dziły dobrze, a czasem zdarzały się drobne awantury
lecz zespół stał się to naprawiać.

Na mocy polecenia inżynierów została zamienio-
na szkoła, i niestety z tym zespołem przestały pracować
z dniem 1. 01. 1970 r. Zespół został zamieniony do
stanu znalezienia odpowiedniego pomieszczenia
z tym niestety nie udało się ze względu na to
że brak pomieszczeń i odpowiedniej podłogi.

Wywiad został przeprowadzony dnia 5. II. 1970 r.
z panem Zygmuntiem Winnickim.

Wywiad przeprowadziły i przygotowały
A. Pyrek, H. Styciel, Jolynska E., B. Hutnik.

Zapisał dn. 13. II. 1970 r.
Alina Pyrek.

Wywiad społeczny przeprowadzony na temat Praca w zespole amatorskim przy ZDK w Kietrze.

Działalność artystyczna zespołów rozpoczęła się w roku 1948 w starej świetlicy (obecnie stolarnia Śl. Z. Dm. i Dm. „Kietrz” w Kietrze). Potem zespoły prowadziły swoją pracę w nowo sfinansowanym klubie, a od roku 1962 w Domu Kultury. W Zakładowym Domu Kultury pracuje kilka zespołów takich jak:

1. Zespół taneczny młodzieżowy
2. Dział dziecięcy
3. Zespół estradowy
4. Chór żeński
5. Zespół teatralny
6. Zespół teatru poezji dziecięcej
7. Koło plastyczne dziecięce.

Wszystkie te zespoły mają duże osiągnięcia w swej pracy. Swoim programem bawią społeczeństwo miasta Kietrza oraz małych wsi i miasteczek. Zespoły biorą udział w eliminacjach, przeglądach gdzie zajmują czołowe miejsca. Są bardzo lubiane i chętnie przyjmowane przez ludzi, zdobywają też sobie popularność i wysokie uznanie przez społeczeństwo.

Do obecnej chwili istnieje zespół amatorski, zmienniają
 się tylko instruktorzy i uczestnicy zespołu.

Nywiad przeprowadzony został z panią Marią Medynską
 przez o Grażynę Zawadzka i Ursulę Rabczuk.

Dnia 12.02.1970r.

Zapisała

Ursula Rabczuk.

Wywiad przeprowadzony na temat Rozwoju miasta Kietrza po 1945 roku.

Kietrz w okresie wojny został w 85% zniszczony. Oprócz budynków mieszkalnych, jak: gazownia, stacja pomp, szkoła nr. 2, czepiono szkoła nr. 1, budynek obecnego ZMRN, zakład malowania, zakłady włókiennicze, fabryka żyzek kulowych i inne. W tym okresie ludność Kietrza liczyła około 5 tys. mieszkańców w tym ponad 750 Polaków, 4 tys. Niemców wyjechało do Niemiec. W mieście brak było wody, gazu i prądu. Odgruzowywanie i odbudowę miasta rozpoczęto w 1956 roku. Urznięto 240 tys. m³ gruzu. Odgruzowywanie i uprządkowanie terenu Kietrza kosztowało 12 mln zł. Zaczęła się odbudowa. W pierwszym rzędzie uruchomiono gazownię i stację pomp (1946 r.) i dwie szkoły podstawowe znajdujące się wówczas na ulicy Świątka (obecnie klasztor żeński), i na Długiej (obecnie przedszkole). W powojennym 20-leciu w ramach akcji „Z” (reparacyjnej) odbudowano 5 budynków a następnie wybudowano 11 nowych bloków mieszkalnych a także ludność wybudowała 14 domków jednorodzinnych.

W roku 1965 ludność Kietrza liczyła już 6380 osób zameldowanych na stałe i 400 osób

zameldowanych tymczasowo. W przyszłości zamierza się wybudować 4 bloki mieszkalne, centralna, ciepłownię, deszczownicę i kombinat surowicowy, szpital przetwórcy szkółę podstawową, przedszkole, ambulatorium i stołową przy Śl. Zak. Pruz. i Dzw. „Kietrz” w Kietrze, a także pod koniec 5-letki system kulturalny.

Wyjazd przeprowadzający został z przewodniczącym ZMRN w Kietrze Mariamem Skalskim przez Aleksandrę Krol i Celinę Zawadz.

Du. 20.02.1970r.

Zapisała

Wioletta Jabczak.

Nywiad przeprowadzony został na temat
rozwoju opolskich Zakładów Przemysłu Cementowe-
go (OZPC) Kopalnia Gipsu „Dzierżyński”.

Kopalnia założona została w 1870 roku. W czasie II-giej
wojny światowej była zotopiona i zniszczona w 80%.
W latach 1949-51 prowadzono prace przy odwadnia-
niu i odbudowie. Produkcję rozpoczęto 1. Maja 1951r.
W następnych latach zostaje unowocześniona.
Transport rązmy został zastąpiony elektrowozami
akumulatorowymi. Wybudowana została tamiarnia.
Produkcja gipsu surowego wynosi 56 tys. ton rocznie.
Gips wydobywany w kopalni „Dzierżyński” zużywa
opolskie cementownie, takie jak: „Odra”, „Dolno”, „Piast”,
„Ymonowice”. Obecnie kopalnia zatrudnia około 80 osób.
Zasoby gipsu ocenione są na około 850 tys. ton.

Nywiad przeprowadzony został z dyrektorem kopalni
Jana Rippę. przez Andrzeja Rippę i Leśława
Krawca.

Du. 26.02.1970r.

Zapisata

Urszula Rabcew.

45 Wywiad przeprowadzony na temat:

Jaki Jak wyglądało powstanie, organizacja i działalność PPR w pierwszych latach powojennych na terenie Kietrza.

Pierwszym sekretarzem komórki partyjnej w Kietrze został ob. Franciszek Rybicki. W partii było w tym czasie (maj 1945r) 6 osób, na ogółuś licząc 65 Polaków zamieszkujących miasteczko. Członkowie partii wznosili świątę wraz z napisem repatriantów. Jednak prawdziwy szok w kietrzańskiej organizacji stanowił powrót po otwarciu fabryki. Było to w 1946 roku. Nowym sekretarzem Komitetu Fabrycznego został ob. Ludwik, który zwerbował 160 członków. Nasza działalność objęła wszystkie sfery życia kietrzańskiej ludności. Staliśmy się odwołani do któregoś z nich był możliwy dzięki pomocy Armii Czerwonej, która dostarczała żywność, koci owce materiały piśmienne. Powstała samopomoc chłopska, który pierwszym prezesem został ob. Franciszek Rybicki. Wraz z napisem ludności stało się realne uruchomienie fabryki. Zajęli się tym młodzi i młodsze żołnierze, Witkowski i Ziobrowicz. Polacy, sprawa, stał się brakiem naukowym. Jego organizacja rozpoczęła studia z podaniem, przy wydatkach pomocy broni Góreckich, którzy założyli pierwszy

komórki „społem”. W związku ze zwiększeniem się 44
liczby ludności konieczne stało się zorganizowanie
administracji. Pierwszym burmistrzem Kietrza został
ob. Sawulski, zastępcą był Stanisław Miś, sekretarzem
Biszczyk. Z rozwojem fabryki zaczęło budzić się
życie kulturalne, do powstania którego przyczynili się
w znacznym stopniu Bernicki i Frymarchi. Należy
wskazać wspomnieć o zespołach amatorskich, jak:
kóło śpiewacze, teatr amatorski, orkiestra kierowana
przez czynnego do dzisiaj ob. Tadeusza Sienawę.

Wyjazd przeprowadzony został z pierwszym burmi-
strą miasta Kietrza ob. Sawulskim, przez Anę
Preisner i Różę Preisner.

Dnia 26.02.1970r.

Główna

Wanda Kabanich.

47
Wywiad przeprowadzony na temat

Historia szkoły Podstawowej nr 2 w Kietrze

szkoła Podstawowa nr 2 należy do najlepszych w powiecie guberskim. Ogólna liczba uczących się do niej uczniów wynosiła w 1981. Rokrocznie szkołę opuszcza 60 absolwentów, udając się do liceów, szkół zawodowych, techników itp. Szkoła ta, mimo iż posiada stosunkowo niewiele izb lekcyjnych (lekcje odbywają się często na dworze) ma dobrze rozwinięte poszczególne działy. I tak np. klasopracownice (chemia, fizyka, języka polskiego, historii) wyposażone są w niezbędne pomoce naukowe i przybory szkolne. Przy szkole działają także kółka zainteresowań a także „ogródka muzyczne”. Dobrze funkcjonuje tu także miejska biblioteka licząca 10 tys. tomów. Zapotrzebowanie na książki literatury warty są dużym wspaniałym zbiór młodzieży.

Szkoła nr 2 ma także duże osiągnięcia, jeżeli chodzi o poziom nauczania. A że poziom jest naprawdę wysoki wielu młodzieży, liczne nagrody i dyplomy przyznawane uczniom za osiągnięcia sportowe, czy z zakresu poszczególnych przedmiotów.

I to, czym „dwójka” działają się może być pomocniczym materialem do osiągnięć, które w dużej mierze są wkładem długoletniej działalności kierownika a także całego

Nywiad przeprowadzony został z kierownikiem
zakładu p. Zdzisławem Gencetchem przez J. Wojnarzkiego.

Dnia 26. 02. 070r.

Lapizata.

Urzednik Zakładu.

W tam styczyć Kietru?

Duże wyróżnienie, z okazji obchodzonej ostatnio rocznicy Rewolucji Październikowej, spotkało mieszkańca miasteczka tow. MARCINA GUŁĘ. W dowód uznania za działalność polityczną i społeczną otrzymał on wysokie odznaczenie państwowe: Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski.

Tow. M. Guła ma 72 lata, jest rencistą. Z trudnej i bogatej przeszłości zachował sporo wspomnień. pieczołowicie też przechowuje plik dokumentów i materiałów, obrazujących jego aktywną i ofiarną działalność. Większą część swojego życia spędził on poza granicami kraju. W poszukiwaniu zarobków tułał się po Niemczech i Francji, pracował w różnych zawodach, najdłużej był górnikiem we francuskich kopalniach węgla. Tam właśnie zetknął się z postępowym ruchem zwolzkowym, a w 1933 roku wstąpił do Komunistycznej Partii Francji. W czasie okupacji należał do Ruchu Oporu i pod pseudonimem „Wyskok” aktywnie walczył z okupantem. Po zakończeniu działań wojennych wstąpił we Francji do powstania tam Polskiej Partii Robotniczej i czynnie pracował w Organizacji

Pomocy Ojczyźnie, zajmującej się zbieraniem funduszy na rzecz odbudowy kraju. W lipcu 1946 r. uczestniczył w Paryżu w zjeździe b. członków Ruchu Oporu, a w kilkanaście miesięcy później wyjechał do Polski. Choroba przeszkodziła mu podjąć w kraju pracę zawodową, jednak z dużym poświęceniem jeszcze przez szereg lat wykonywał z powodzeniem odpowiedzialne funkcje społeczne w KM PZPR i FJN.

Tow. M. Guła cieszy się dużym szacunkiem i autorytetem wśród mieszkańców Kietru. W ich imieniu, z okazji odznaczenia, przekazujemy sędziwemu Jubilatowi serdeczne gratulacje i najlepsze życzenia.

W fabryce Dywanów odbyła się niedawno miła uroczystość. W wyniku oceny współzawodnictwa pracy za trzy kwartały br. dwa zespoły tkackie otrzymały zaszczytny tytuł Brygady Pracy Socjalistycznej. Zespół kierowany przez majstra JÓZEFA WOJCIECHOWSKIEGO i brygadzkę BOGUMIŁĘ SZLACHCIC został wyróżniony złotą odznaką BPS, a zespół ANTONIEGO DZIERŻANOWSKIEGO (majster) i TERESY MURLOWSKIEJ (brygadzistka) srebrną odznaką BPS. Warto zaznaczyć, że obie brygady znacznie przekroczyły swoje zadania planowe w dziedzinie produkcji dywanów, poza tym wszyscy członkowie wstąpili do ZMS-owskiego Uniwersytetu Robotniczego celem zdobycia kwalifikacji zawodowych. Ogółem w fabryce dywanów we współzawodnictwie o tytuł BPS walczy 21 zespołów.

T. ZDANOWICZ

Wyjazd społeczny - przeprowadzony na
temat: miasto Kiełta przed i po wyzwoleniu z pod
okupacji hitlerowskiej.

Kiełta przed wyzwoleniem był w 70% zniszczony. Wraz po wojnie
stopniowo było zniszczane centrum miasta - rynek stał się wacem było
pełno gniazd i można było spotkać bankrudy. Ludność, która
mieszkała w Kiełcie przyjechała do ożywienia miasta z gniazd.
Po wyzwoleniu miasta przez Armię Czerwoną, miasto zaczęło się od-
budowywać. Zaczęła napływać ludność z terenów wschodnich i oni-
dali się w Kiełcie, ludność zaczęła odbudowywać uszkodzone i bu-
dować nowe domy. Odbudowano zniszczoną linię kolejową oraz za-
łady przemysłowe. Na początku nie było dobrej komunikacji, do
wsi i miast sąsiednich trzeba było iść pieszo. Nie było też prądu
elektrycznego, oraz żadnych oświecenia i kociętych. Ludność Kiełty ko-
mywała tylko z tych książek, które zostały przed likwidacją hi-
tlerowców. W pierwszych dniach po wyzwoleniu w Kiełcie zaczęło za-
kładać sklepy prywatne oraz organizowane przez samopomoc Chłopską
Miasto zaopatrzone zostało w artykuły pierwszej potrzeby. W późniejszym
okresie zaczęło odbudowywać miasto, które w ten sposób przypo-
minowało obecny wygląd miasta.

Wyjazd przeprowadzony został z Janem Mamentym Madziarem
przez Henryka Kosińskiego i Mariusza Jędraka.

Kiełta dn. 27. luty 1970r.

Zapawia
Zofia Rusnak

Wywiad przeprowadzony na temat Historia szkoły Podstawowej nr 1 im. Józefa Kosińskiego w Kietrze.

szkolnictwo Podstawowe rozpoczęło swoją działalność w Kietrze we wrześniu 1945 roku. Kurs szkoły podstawowej rozpoczął się przy ulicy Traugutta, oddziałów było siedem a każdy z nich liczył ponad dwudziestu uczniów. Uczniowie uczyli się w czterech ławkach lekcyjnych. Było tam jeszcze jedno miejsce pomieszczenie, w którym umieszcza się kancelaria, pokój nauczycielski i zbiór pomocy naukowych szkoła ta wymagała jednak remontu i dlatego została przeniesiona na ulicę Długą (obecnie przedsiwola im. Karla Świerchewskiego). W roku 1946 dn. 1 września. W roku szkolnym 1947/48 uczniowie ze względu na zaludnianie się miasta przybywali i zabierał konieczności budowy nowej szkoły, korzystano wtedy z budynków przy ulicy Traugutta i Długiej. W roku 1948 została oddana do użytku szkoła przy ulicy Głębokiej a młodzież z rejonami przetranszowała na ulicę Głębokiej i Kosińskiego.

~~Przedstawiciele:~~

Franciszek Haskiewicz - kierownik szkoły
Maria Haskiewicz -
Janina Rybarska
Maria Mikołajewicz
Maria Małczyńska - Prokop
Maria Pirek

Antonina Żółwińska

Stanisław Majewski - kierownik szkoły
Stanisław Pławina.

Po podziale na rejony w roku 1948 rozporządzo się utworze-
nie podstawowe przy liceum (M-lotka). Dotychczas w budy-
nku mieściła się szkoła o nazwie Państwowe Gimnazjum
i Liceum Ogólnokształcące Koedukacyjne. Od 1 września
1948 roku szkoła przybrała nazwę: Szkoła Podstawowa
i Liceum Ogólnokształcące w Kietrze i takli stała trwa-
ła do 1 września 1966 roku. Wtedy nastąpił podział na
dwa samodzielne szkoły to jest Liceum Ogólnokształcące
nr 18 i szkołę podstawową nr 1, która przybrała
bohatera w 150-lecie imienia Jędrzeja Kościuszki.
Od 1948 roku do 1966 roku dyrektorem liceum był jednoco-
śnie kierownikiem szkoły podstawowej. W roku szkolnym
1948-1950 było trzasklasz szkoły podstawowej. Nie było
klasy piątej i szóstej. Ze względu na oddziały datują
się od 1 września 1949 roku w roku szkolnym 1949/50
było 40 absolwentów klasy szóstej, a do roku 1969
liczba absolwentów szkoły podstawowej wynosi 536
(po klasie szóstej).

Pierwi nauczyciele szkoły podstawowej:

Maria Wajtkiewicz

Maria Żółwińska

Janina Rybarska

Leokadia Wosnowska

Stanisław Pławina

Elżbieta Moron

Kazimierz Zarchański

Edward Gedroyc
 Stanisław Lambert
 Władysław Czaja
 Elzbieta Amborska
 Eugenia Kowalewko
 Zbigniew Sowa
 Władysława Morawska
 Zdzisław Baginski
 Janusz Zajacowski
 Krysztyna Wola
 Józefa Stefaniuszyn
 Franciszek Sokolowski
 Zdzisław Brzezyn
 Anna Zolyska
 Jacek Zdanowicz
 Ludwik Gorko
 Eugenia Gorko
 Stanisław Kobylski
 Józef Kucypał
 Zygmunt Winiński
 Jan Inacz
 Jacek Kuczyński
 Jan Kubiński
 Maria Solnicki

Dyrektorzy szkoły:

1. Karimierz Rybarski
2. Wacław Mikołaj
3. Maria Wankiewicz
4. Stefan Kubiński

5. Ludwik Gorzko

6. Dominik Amborski

7. Stanisław Czuj

8. Józef Zolański

Kierownicy szkoły nr 1:

1. Dominik Amborski

Do podziału szkoły w 1966 roku powstała dwie obrotowe to jest
 licencja i Została ona. Kierownictwo szkoły podstawowej
 obejmuje mgr Dominik Amborski. W tym czasie liczba od-
 działów wzrosła do 17 a stan nauczycieli w chwili obecnej
 wynosi 572, w ciągu ostatnich trzech lat opublikowano
 108 absolwentów klas ósmych. Obecnie liczba nauczycieli
 stałych wynosi 20 i jestu dochodzący. Szkoła pracuje
 w niezwykle trudnych warunkach lokalowych na dwie
 zmiany.

Kietz dn. 27.02.1970r.

Zapisoła

Anna Rabczuk

Nywiad przeprowadzony na temat

Historia i rozwój Zakładu Prefabrykacji Górnicej.

W bezużytecznych budynkach przy ulicy Opatowskiej powstaje Zakład Prefabrykacji Górnicej. Dobra lokalizacja zakładu (blisko linii kolejowej oraz dookół niedalekich, grubych pokładów wapieniowego żwiru) spowodowała, że już na początku listopada i w październiku 1965r. rozpoczęła się próba produkcji. Produkcja ta wypadła korystnie i do zakładu zaczęli napływać nowi pracownicy. Obecnie załoga zakładu liczy 47 osób, w tym trzech pracowników umysłowych. Produktem tego zakładu to betonity do zabezpieczania kopalinowych przepływów i chodników. Na rok 1969 plan przewiduje wykonanie 7,5 tys. m³ betonitów. Jednocześnie plan ten przewidywało o blisko 10 tys. m² Roki brzoza przewiduje mi tylko wzrost wydajności, ale także rozbudowę zakładu. Przygotowania właśnie do budowy nowej hali produkcyjnej. Hala ta będzie wykorzystana do produkcji mur kanałowych potrzebnych w górnictwie. W hali będzie pracować tylko jedna maszyna automatyczna produkcji MAB. Maszyna zaczęła pracę 1 lipca bieżącego roku.

Nywiad przeprowadzony został z kierownikiem zakładu Stanisławem Gochowiczem przez Agnieszke Czaple i Górnice, Borusowską.

Du. 21.02.1970.

Zaprosza

Urszula Bobrowska.

Nywiad społeczny przeprowadzony na temat Zarys historii cegielni nr 2 w Kietmie.

Cegielnia nr 2 wraz z kopalnią położona jest w obrębie miasta
 Kietm, w rozwidleniu dróg prowadzących z Kietma do Branic
 i Gnieznosic. Eksploatacja murarka trwa od 1899 roku to jest
 od chwili wybudowania i uruchomienia cegielni. Świadczą
 o tym stare istniejące wyrobiska, które zostały częściowo
 odwodnione. Produkcja zakładu była utrzymana
 w ciągłości za wyjątkiem I wojny światowej i lat 1936-48.
 Okres od roku 1936-1939 był okresem postępu, na skutek
 kryzysu w wyniku konkurencji, zlikwid. cegielnię nr 1
 w Kietmie. Okres następny 1939-1948 nie pozwalał właścicie-
 lowi zakładu na jego utrzymanie, w wyniku działań
 wojennych a później na skutek wojny. Dopiero 1948 roku,
 cegielnię uruchomila, Miejska Rada Narodowa w Kietmie,
 w 1951 roku cegielnię przejęły pod zarządek Głubczyckie Zakła-
 dy Jeremowego Przemysłu Materiałów Budowlanych w Głubczy-
 cach Zakłady Ceramiki Budowlanej. Jerem udokumentowany
 w zioła zajmuje 14 ha. i pokryty polami uprawnymi.
 Eksploatacja zioła prowadzona jest przy pomocy koparki
 wielocierpkowej typu Jastr- saxon sposobem „przedsiębior-
 nym” na południowo wschodnim terenie zioła. Transport
 murarka odbywa się przy pomocy wózków kolejkowych
 o pojemności 0,75 m³, za pomocą lokomotywy spalinowej
 9LS-30 po torach mytowych. Zakład zatrudnia 30 osób,

jest zakładem sezonowym. Roczna produkcja wynosi 3.500 tps.
 W najbliższym czasie przewidujemy jest kapitalny remont.

Wyjazd przeprowadziły z kierownikiem zakładu Kazimierzem
 Przybyłą, uczennice Ewżeneta Janorek, Cecylia Świech
 Grażyna Janorek.

Kielce dn. 2 III. 1970 r.

Zapisała
 A. Pyrek

Wywiad społeczny przeprowadzony na temat Historia i działalności Miejskiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kielcu.

Komitet komórki partyjnej w Kielcu istniał od 1945 roku, a pierwszym sekretarzem istniejącej wówczas PPR jeszcze przed zjednoczeniem PPS był ~~Stanisław Rykała~~.

Do drugiego dnia życia jeszcze ludzie, którzy byli pionierami komórek partyjnych. Do nich należał, między innymi Anatol Bondarenko oraz pierwszy dyrektor ZO w Kielcu Kazimierz Szpanowski. Pierwsza komórka partyjna liczyła 11 osób następnie powstała nowa komórka partyjna przy SPiD „Kielce” w Kielcu. Kielce w tym czasie był zniszczony w 80%, a więc jednym z zadań podstawowych partii było wybranie miasta i jego odbudowa.

Obechcie MK PZPR liczył 11 PZPR. Dnia 31. VI 1969 r. ogółem licza członków PZPR w Kielcu liczyła 651 osób. A więc co szósty dorosły mieszkaniec Kielca jest członkiem Partii. W Kielcu czynnie pracują następujące organizacje społeczne:

ZJN, ŁK, KGW, a z organizacji młodzieżowych
ZHP, ZMW, ZHS.

Wywiad przeprowadzony z 1 sekretarzem KM PZPR w Kielcu
Antonim Niekłą

Zapisał
H Rynek

Kielce 2 III 1970r

Wywiad społeczny przeprowadzony 58
z Nikołajem Linkowskim - jedynym z przemyszc, powojennym
nauczycielem w Kiełcu.

Nikołaj Linkowski, przyjechał do Kiełca w sierpniu 1945r,
jako osiedleńca na ziemieck odzyskanych. Po zakwa-
terowaniu się w mieście, przyjął propozycję dzieńcia sta-
roniska nauczyciela w nowo powstałym Państwowym
Gimnazjum i Liceum Koedukacyjnym w Kiełcu. Oprócz
niego w szkole tej już pracowali: dyrektor Kazimierz Rybarski,
Dominik Amborski i młody Józef Brzankowski. Nikołaj Linko-
wski wykładał takie przedmioty jak: matematyka, język rosyjski,
język francuski, śpiew, prace ręczne i gimnastykę. Obszary także sta-
nowisko sekretarza szkoły i przewodniczącego Komitetu Rodzicielskiego.
W tym okresie od 1945-1947 szkoła znajdowała się w bardzo
dobrym stanie. Brak było wyposażenia, pomocy naukowych i ka-
dru nauczycielskiej. Drugie piętro szkoły nie nadawało się do
użytku, a pozostała część budynku była w drugim stopniu za-
szerzona. Choć szkoła podlegała kuratorium w Kiatowicach
i otrzymywała dotację, nie jednokrotnie wystąpiłoby, z własnymi
funkcjami pokonywali potrzeby szkoły. Szkoła była jedynym ośrodkiem
kulturalnym w mieście.

W szkole n. rief chór i orkiestra mambolunistów pod kierunkiem
mambolnem. Liczba przemyszc absolwentów, którzy opuścili naszą
szkołę wynosiła 17 osób.

Jako nauczyciel pracowałem przez okres 10 lat.

W roku 1955 otrzymałem propozycję obsady staroniska
dyrektora Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej

i mieszkaniczej w Kierku. Stanowisko to piastowałem aż do przejścia na emeryturę.

Ja zadawałem w rozwoju szkolnictwa i krzewieniu kultury, sportu i turystyki, za pracę społeczną w rozbudowie miasta, otrzymałem Order, Orderkę IPPR i Inny Order Odrodzenia Polski.

Napisał przeprowadziły z Janem Michałajem Linkowskim

Elzbieta Jaworska

Cecylia Smiech

Grzegorz Jaworski

Kierko dn. 6. marzec 1970 roku

Zapisał:

Łopis Ruszak

Wymagad społeczny z jedną z pierwszych absolwentek
licium Ogólnokształcącego Państwa Giesława Lorenz

Państwo Giesława Lorenz jest jedną z pierwszych absolwentek
licium w Kielcach. Obecnie jest ona samodzielną i ma w
szkole Podstawowej nr 8 w Kielcach. Oto jak wspomina one
szkolne lata: „Rankę w licium Ogólnokształcącym rozpoczęłam
w 1946 roku. Dyrektorem byli wówczas prof. Rybarski, świetny
pedagog całym sercem poświęcający oddany młodzieży. Jego
interesujące wykłady z geografii miały ogromny wpływ
na to, że po ukończeniu licium kontynuowałam naukę w
studium Nauczycielskim na wydziale geografii. Wycho-
wawcą naszej klasy aż do matury byli bardzo przychylni
klasy kochający prof. D. Amborski. Nasza klasa liczyła 30 osób
była klasą bardzo egzystującą, pomimo dużej przepiękności wieku
uczeń. Biorąc pod uwagę miłe wspomnienia prof. Stanisława
Lewyca, jego żonę Marię, prof. Aleksandra Gajewskiego, prof.
Elżbiety Amborskiej, prof. Leńską i wielu innych. Nie posiadaliśmy
materiału podręczników, więc uczyliśmy się ze skryptów, po które
jeżdżono aż do Katowic, a z podręczników wykładaliśmy. Pomocy
nauczycielskiej nie było wiele. Trochę map, prostych przyrzą-
dów fizycznych, natomiast brak było atlasów, filmów i wielu
niezbędnych rzeczy pomocy. W budynku szkolnym było
przebiegiem nie było tak bardzo jak obecnie. Były także działa-
ły organizacje młodzieżowe ZMP i ZMS, do których należała
ogromna część młodzieży. Wszelkie aktywności uczestniczyli
w pracach społecznych, przygotowywali miasto akademii
i imprez okolicznościowych. Wobec w szkole młodzieży
materiału przedstawienia. Szeroką sympatią cieszyli się

osobni Fredry, „Śluby panieńskie” a „Bam go wiałski”
 Rozwijano się życie Nowomyskie. Były nycieatki, książki, zabawy
 w roboty w prywatnych domach, w kółkach w Strzaniu,
 Konińskie wycie w Lubotyńcu. Maturę zdała Aleksa zolawia
 w 1951 roku. Była to pierwsza matury po wojnie. Przed maturą
 stworzyliśmy zespoły samokształceniowe pod kierunkiem
 najlepszych uczniów. Zolawialiśmy wszystkie zasadnicze pre-
 dmioty. Skłasi nie byli zwolniony pomimo bardzo dobrych
 wyników w nauce i co warto podkreślić: wszyscy zolali.
 Sama matury była ogromnym przedziem nie tylko
 dla uczniów, ale także do grona profesorskiego i dla ko-
 chanego i lubianego przez wszystkich nauczyciela - Pana
 Szewkowskiego, który stał razem z nami pod drzwiami
 gabinetu, powieszał i dochował rzeczy.
 Po 10 latach zdobyły się z zjazdów absolwentów liceum. Nie
 wszyscy absolwenci byli obecni, lecz większość przybyła.
 Wielu z nich pokonczyło studia i jest obecnie na wysokich
 stanowiskach. Ja do dzisiaj utrzymuję kontakty z kolega-
 mi i kolegami. Wyżnie mialyśmy między sobą wisty i
 powroty.

Wypisad przeprowadziły z Pania Wiesława, Lorena
 Maria Sofronów
 Teresa Kulczycka

Zapisała

Żofia Rusnak

Wzrost i Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. w Kietrze.

62

W Kietrze jest około 150 kombatanów II-giej wojny światowej. Zrezerwowanych w ZBONiD jest w chwili obecnej 104 członków. Koło miejskie ZBONiD zebrało w swoich szereгах wszystkie uczestników walk z okresu II-giej wojny światowej, po to żołnierze z kampanii wrześniowej 1939 rok, II i I Armii Wojska Polskiego oraz partyzanci z Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich i Armii Ludowej. Wśród członków ZBONiD-u wielu jest odznaczonych wyso-
kami odznaczeniami wojowymi i cywilnymi.

Odznaczeni Krzyżem Walecznym:

Zygmunt Cwik

Eugeniusz Leśmiewicz

Józef Przyłbko

Stanisław Kocwara

Odznaczeni Krzyżem Komandorskim:

Julian Kuc

Boża tym każdy jeden członek związku posiada odzna-
czenia bojowe, a to medale za:

Wolność i Zwycięstwo

Odra - Nysa - Bałtyk.

Wśród szeregow wojskowych nie zabrakło również boha-
terskich kobiet polskich:

63
Helenka Więcek - walczyla w DCh

Anna Kocanova - walczyla w II Armii WP

Krytyka Mądra - walczyla w Ad

Z inicjatywy ZBOWiD-u w XXV rocznicę wyzwolenia miasta
Kielca (31.03.1945r.) odbyła się uroczystość związana z oddo-
niem tablicy pamiątkowej, w której gdzie znajdował się
dobór przymusowej pracy dla Polaków i rodzin polskich przy-
siliu Matejki.

9 maja 1970 r. w dniu zwycięstwa ponad 100 kombatautow
otrzyma odznaczenia za udział w walkach z Niemcami
hitlerowskimi w czasie II-giej wojny światowej.

Wyjazd przeprowadził z panem Zygmuntem Cwikiem
Maria Krajewska i Krytyka Wiońska.

Kielce dn. 9.03.1970r.

Zapisała

Urszula Rakauska.

Rozwój Rolnictwa gospodarką Rolnego "Kiel" w Kielcu

24

PKR zajmuje ogółem 1365 ha powierzchni gruntów. w tym:

grunty orne	—	1042 ha
łąki trwałe	—	92 ha
pastwiska nadzwyczajne	—	163 ha
razem użytków rolnych	—	1297 ha
lasy i parki	—	7 ha
inne grunty i nieużytki	—	61 ha
Razem	—	1365 ha

Dzięki szybkiemu rozwojowi przemysłu nawozowego w ostatnich latach bardzo poważnie wzrosły dostawy i zużycie różnych nawozów.

Zużycie nawozów organicznych i mineralnych w kg na 1 ha gruntów ornych:

Rok 1967/68 — 640

Rok 1968/69 — 708

W latach 1968/69 i 1969/70 struktura azotów przedstawia się następująco.

Zboża	1968/69		1969/70	
	ha 430	41g	ha 482	464g
okopowe	ha 33	88g	ha 408	38g
inne	ha 441	427g	ha 407	39g

Skolowia

Stom zwierząt w sztukach na 100 ha użytków rolnych:

bydło — 629

konie — 2650

konie robocze — 3

Składowy w gospodarstwie urosły w 1968/69 w stosunku do roku 1965/68 o 3848 tpy zł czyli o 20% co wskazuje na wypracowanie nowego procesu intensyfikacji. W wyniku intensyfikacji urosło znaczenie poziomu dochodów. Stok dochody z produkcji roślinnej urosły o 57%, ze sprzedaży przemysłu rolnego o 20%, ze sprzedaży inwentarza żywego o 25%. Zmniejszyły się dochody ze sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego o 8% spowodowane atakiem nadchłamiar stadła krów. Wykwalifikowanie pracowników administracyjnych przedsiębiorstwa następująco:

Kierownik zakładu — wyższy rolniczy

Zastępca kierownika — " " — " —

Zootechnik — " — " —

Kierownik maszyn — średnie — " —

Stary księgowy — niepełne średnie

Księgowni — " — " —

Mikroprzemysł — " — " —

Zatmolnienie i praca:

Zatmolnionych — 88

Mate. zwierzęce — .. w zł średnio na jednego zatmolnionego zwierzęcia 2369 zł.

Księga dla. 13 marca 1970 roku

Wpisano: Rusnok Zofia

Produkcja w Śląskich Zakładach Rurzu i Dywanów „Kietrz” w Kietrzach.

Śląskie Zakłady Rurzu i Dywanów „Kietrz” w Kietrzach należą do największych zakładów pracy w kraju w swojej branży. Inaczej węża produkcja (tkaniny dekoracyjne i dywany) odznaczają się wyjątkiem, jakości, która w większości jest przeznaczona na eksport do wielu krajów świata.

W ciągu 25 lat Polski Ludowej Zakład znacznie się rozwinął, unowocześnił i zmodernizował, zwiększając wydobycie produkcji.

Zakład jest dumą naszego miasta

Produkcja w roku 1969 wyniosła: (w tysiącach)

Dywany szelystkowe — 300 m²

Dywany kuliste — 500 m²

Dywany welurowe — 100 m²

Dywany weżykowe — 20 m²

Chodniki kuliste — 80 m²

Razem 1 milion m² rocznie

Tkaniny meblowe — 1300 tys. metrów bieżących.

Opiekiem zatrudnionych 2 tys. ludzi

Opracowali:

Anna Rogalska IB

Joanta Nowaszk IB

Henryk Rabuszk IB

Kietrz dn. 16.03.70r.

Zapisoła

Abrysła

Rabuszk

Krakowski archeologiczny badacza przedpole
Bramy Monarskiej.

Heating resins Marna yellow.

Kietrz - małe miasteczko położone na południowej
rubieżi województwa, w samej dolinie rzeki z produkcyj-
nymi zakładami, a zwłaszcza z produkowanymi na eksport
pięknych dywanów, może mi także porządkować mia-
nem jednego z najcenniejszych obiektów archeologicz-
nych na terenie naszego kraju. Miasto to niezawo-
dnie mało znane ma dwa brzegach małej rzeki
Znoj wyprzedziło swoje znaczenie już w bardzo odległych
czasach dzięki swemu małej kompostowni poło-
żeniu na bezpośrednim przedpolu Bramy Morawskiej.
Widoczne poprzez Bramę Morawską, malownicze obrze-
zie pomiędzy ścisłym karpem a brzośkami od
najdawniejszych czasów było głównym punktem handlo-
wym pomiędzy terenami leżącymi w dolinie środko-
wego Dunaju a wybrzeżami Bałtyku. Jeżeli dodamy
do tego, że leżące góry w okolicach Kietrza należą do
najbardziej urodzajnych w Polsce, staniemy się zrozumia-
łym, dlaczego już od młodości, epoki kamienia, te-
ren starożytnego miasta Kietrza i jego okolic zostały
przebiegane intensywnie zamieszkałe.

liczne znaleziska archeologiczne dokonujące pod-
czas prac ziemnych na terenie miasta świad-
czą, że Kietrz znalazł się w obszarze zainteresowań

archeologów krakowskich. Od roku 1956 Katedra Archeologii
Polski Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie podjęła
systematyczne prace wykopaliskowe, prowadzone początko-
wo jako badania ratownicze na stanowiskach ulega-
jących zniszczeniu. Badania te przedstawiają A. M. w ra-
kach masterplanu w planowe, zakrojone na szeroką
skale prace badawcze o charakterze kompleksowym,
do których obok archeologów włączają się także przed-
stawiciele innych kierunków badawczych, a zwłaszcza
antropologów z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.
Zdobycie badawczych stanowisk i wielka różnorodność
odkrywanych materiałów zaburzoną pozwoliły na
ukonkretnienie wiadomości o składowym składzie poligromu
przodziejowego dla studentów zarówno archeologii jak
i antropologii z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Studenci
pod kierunkiem pracowników naukowych zapoznają
się na miejscu zarówno z techniką prowadzenia prac
badawczych, jak też z niezwykle wielkimi mate-
rialami archeologicznymi i antropologicznymi.

Przedmiotem bieżących zainteresowań ekspedycji ba-
dawczej jest zespół osadniczy ludności ramieniącej
się ze brzozy, w środkowej i środkowej epoce brązu
i we wczesnej epoce żelaza (ok. 1300-550 przed naszą
erą), określanej przez archeologów mianem ludności
kultury pucharowej. W skład tego zespołu wchodzi
kilka osad i jedno rozległe ośrodkowe, użytkowa-
ne przez mieszkańców tych osiedli w ciągu blisko
osmiu stuleci.

Archeol.

25
osiadła ludność kultury łuczyńskiej rozróżne były
na obu brzegach rzeki iwi, a centrum osadnicze
znajdowało się na obszarze wypoko położonego, oki-
mupzego przedmieścia Kielna. Zdobycie badań przepr-
wadzonych na terenie osad należących do kłan-
kowiska, jamy grobowe i takie odkryto pozosta-
łości narzędzi, w których odkryto rozmaite wyroby
z brzozy oraz na ślady rozmnożonej produkcji wóchni-
miej.

Sto wyprawy terenie zabudowanego przez ludność
kultury łuczyńskiej rozróżna się w kierunku orientacyj-
nym, zajmujące powierzchnię ponad 10 hektarów.

Jest to w chwili obecnej największe spośród znanych
orientacyjnym tej kultury na terenie naszego kra-
ju. W ciągu wielu lat badań odkryto tu już ponad
dwie tysiące grobów.

Ludność kultury łuczyńskiej powszechnie stosowała
ciałopalny obrządek pogrzebowy. Spalone zwłoki
znanych składano najczęściej do wnętrza na-
różnia - kwadru przez archeologów popielnica,
a rzadziej wyprużano przepalone kości wprost do
jamy grobowej. Znacznie wyprużano w naszym
miejscu grzebienie i rozmaite wyroby, najczęściej ozdoby
wykonane z brzozy. Znajdując się w grobach
przedmioty te, podstawą do ustalenia chrono-
logii badanych obiektów oraz pozwalają na prze-
śledzenie zmian zachodzących w kulturze między-
miej.

Podczas badań prowadzonych w ostatnich dwóch latach (1968-1969), dokonano odkrycia, niezwykle interesujących odkryci. Na zachodnich peryferiach stanowiska, już poza zasięgiem uśrednionego ludności kultury łowickiej z epoki brązu odkryto groby rzemiełkowe, zupełnie odmienne od pozostałych grobów na uśrednionym stanowisku. Analiza planów pogrzebowych jak też i wyposażenie zmarłych pozwoliła na stwierdzenie, że mamy tu do czynienia ze znacznie młodszymi pochówkami pochodzącymi już z III wieku p.n.e. które można wiązać z docz. na naszych ziemiach kultury celtyckiej.

Celtowie, znani inaczej Galami wypocząli z terenów południowych i północnych dobiegali Renu i Dunaju. Od VI wieku p.n.e. pod ich rozpaczliwą inwazją ekspansję terytorialną. Celtowie zajęli kolejno teren dzisiejszej Francji, Włoch, Anglii i Irlandii. W III wieku wkroczyli do Italii, nie posiadali już jednak odpowiedniego broni. Rozpoczęli więc ekspansję ku wschodowi, dotarli między innymi na teren Czech i Moraw, gdzie w III wieku p.n.e. wkroczyli na Blask. Wtedy właśnie głównie na południe od. Wschodniego Pradolania oraz właśnie w dolinach Renu i Dunaju, na przedpolu znanej Morawskiej.

Celtowie przynieśli ze sobą, między innymi, wyjątkowo cenne odkrycia, które przekazały następcom niepisanej historii. Z celtskimi rozpaczliwymi znaczącymi postępami w technice uprawy ziemi, wyprodukowanie na morze ziemi młodszych i koźmi.

ozym przy pomocy koła garncarskiego, przyjmienie
znajomości teren rotacyjnych i szeregu innych wynala-
zów. Z niektórymi partymi nie takie pierwsze monety na na-
szych ziemiach, monety wznowane na monetach gre-
cko-macedońskich Filipa II i Aleksandra macedońskiego.

Comentaryum odkrycia w Kietrze jest pierwszym tego
typu obiektem badanym typematycznie przez archeolo-
gów na całym świecie. Odkryto tu groby wieloletnie,
w których znajdowały się lepiej lub gorzej zachowane mada-
tki kostne zmarłych, różnorodnych w pozycji wyprostowanej
na wznak, skłoniętych głowa ku północnemu zachodo-
wi. Wśród grobów natrafiono na pochówki męskim, wy-
prostowanym w krawcowskiej krawacie na rękach. Zarówno
w grobach męskich jak i kobiecych znajdowano zapinki
(fibule) żelazne, którymi opinało szaty, na pierś lub
w okolicy ramienia. W grobach spotykano też pojedyn-
cze masywna torzone na kole garncarskim.

Analiza wyposażenia grobowego pozwala na stwierdze-
nie, że celtonie pojawili się w północno-wschodniej części górne-
go płaszcza już w III wieku p.n.e. Stali się oni tu zapre-
żone z Monach i utworzyli jakgdyby przyczółek w wy-
locie Bramy Morawskiej, kontrolując drogę do tego
naturalnego przejścia pomiędzy masywami górskimi.
Indywidualność celtycka zachowała swoją odrębność w oko-
licach dzisiejszego Kietra (w słowackim kraju) gdzieś
do początków okresu wpływów rzymskich (I-II wiek
m.n.e. ery). W okresie tym przez Bramę Morawską
przebiegał nader silny, szlak handlowy pomię-
dzy maddunajskimi prowincjami cesarstwa rzymskiego.

go a wyjmami datywni ludności matierukujaca wón-
 ras okolic dzisiejszego Kietza w dobrzym ciągu kory-
 stała z opisanych kontaktów handlowych. Wyrazem
 tego są bogato wyposażone i imponujące z terenów
 imperium rzymskiego natynia brązowe matynia
 gliniane bogato zdobione wyłaczanym ornamentem
 figuralnym (tzw. matynia typu terra sigillata), wy-
 robu rzymskie i zresztą innych przedmiotów.

Badania wykopaliskowe w Kietzu przyniosły w każdym
 okresie coraz to nowe odkrycia i coraz to nowe re-
 welaacje archeologiczne. Wyniki te wzyskiwane porwa-
 łą, niejednokrotnie na szersze korygowanie do-
 kumentacyjnych poglądów na rozwój kultury ludności
 w zamieszkiwanej południowej części naszego kraju
 w czasach najdawniejszych.

30/08/1968.

Wywiad przeprowadzony z głównym
zoo technikiem m. St. Kowalskim na temat:
„Działalność Kombinatu PR „Kietu” w
Kietu.

Kombinat prowadzi dwie gałęzie produkcji:
a) produkcja roślinna
b) produkcja zwierzęca

Ad 1. Kombinat gospodaruje na powierzchni 6000 ha
w skład Kombinatu wchodzi 9 gospodarstw produ-
kujących:

PR Babów
PR Czernonków
PR Kietu
PR Łomgowa
PR Lubawy
PR Półtor
PR Raków
PR Trzostomowy
PR Ściborzyc Młk.

ma dwie jednostki pomocnicze:

a) Warsztat mechaniczny
b) Grupa remontowa - budowlana.

Produkcja roślinna koncentruje się na 4 podstawowych
urobkach

a) pszenica
b) buraki cukrowe
c) repak
d) rośliny pastewne

25 Dla rosojskiej bazy pasowej dla zwierząt. W
miejscach silosach uprawiane są rośliny:

- a) pszenica
- b) owies
- c) ziemniaki

Średnie plony uzyskiwane za ostatnie 3 lata

- a) zboża - 30 q z 1 ha
- b) buraki cukrowe 390 q z 1 ha
- c) ziemniaki 21 q z 1 ha
- d) ziemniaki 220 q z 1 ha

Dla uzyskania tych plonów wymaga się średnio 300 kg NPK
z 1 ha w opytnym składniku. W zakładach kłosa jest
farmacja zielonki, która produkuje rosojskie/pasowe - paszowe
mleko / 2200 t rocznie, który jest eksportowany na granicę, oraz
zaspasuje w najbliższym kraju.

Ad 2. Podstawowym kierunkiem produkcji zwierzęcej
jest hodowla bydła, po za tym kombinat prowadzi
chośd krów ekonomiczny w zakładzie „Kłosa”, oraz hodowlę
drobin w gospodarstwie w zakładzie „Oreochłoni”.

Ogółem stano bydła w kombinacie wynosi 4200 sztuk
w tym: 1100 krow ojcowych, 800 byków, cieląt i buchtów
i 1700 jagnięt. W hodowli bydła prowadzi się kooperację
i kontraktację poszczególnych grup zwierząt. np. Wypój
cieląt i jagnięt prowadzi zakład „Kłosa” natomiast
wypój byków prowadzi zakład „Kłosa”. Wypalność mleka
od krowy za rok 1968/69 wynosiła 3562 l przy poziomie
tłuszczu 3,7%. Globalna produkcja mleka w kombinacie
wynosi 5,5 mln l, z tego 15% jest oddawane do mleczarni.
Oddawane mleko walczone i nieprzeprzysiężone dla

76
produkcja wynosi około 5 tpyg oraz 1200 g na export, na
export białej i białej do Włoch i Francji. Ferma chłopska
w Zakładach „Kombinatów” mieszcząca jest na produkcji
jej wytworzone. W roku 1968/69 ferma wyprodukowała średnio
217 jajek od mioty rocznej. Średnia chłopska wynosi 4,5 tpyg mioty,
300 kogutów, oraz odchow 10 tpyg mioty. Dostawa mioty
chłopskiej wynosi około 10 tpyg kg. Dostawa mioty chłopskiej
w 1968/69 wynosi 2,76% zysku w tym:

11 tpyg

200 mioty

2250 tpyg

oraz mioty i mioty.

Rocznie odchowuje się od mioty 17,5 tpyg. Dostawa
mioty dla mioty wynosi 286 kg.

Można mieć mioty:

32 tpyg

196 tpyg

(głównie i białe)

Po w tym mioty zakłada wyposażony jest w mioty
do mioty:

aluminium

10 tpyg

10 tpyg

10 tpyg

10 tpyg.

Kombinat ma wiele mioty chłopskiej do chłopskiej
roślin. Długość kombinatu wynosi 16,5 mln w 1968/69

Wymiar przemyśle jest kombinatu

Zapisać Zofia Ruznik

Strona nr 10.04.1968

Historia rozwoju LPG Kietrz.

Drugim osiągnięciem PRL w ostatnim 25-ciu latami było unowocześnienie i podniesienie wydajności w rolnictwie. Przykładem tego może być istniejący w naszym mieście Kombinat Państwowych Gospodarstw Rolnych Kombinat PGR to przedsiębiorstwo stanowiące zespół pojedynczych zakładów PGR, które tworzą zwykle odrębną całość pod względem terenowym, działającą pod wspólnym zarządkiem oraz na podstawie między innymi organizacyjną i produkcyjną. Kombinat w Kietrz jest jednym z 58-miu obecnie funkcjonujących w kraju kombinatów przy czym należy do najmniejszych.

Kombinat PGR w Kietrz został powołany w lipcu 1961r. W skład weszło 8 zakładów produkcyjnych o łącznym areale 5892 ha. powierzchni ogólnej oraz grupa budowlana i warsztat mechaniczny. W produkcji rolniczej Kombinat wykazuje wiele tendencji rozwojowych. Pod względem hodowlanym Kombinat jest także wysoce wyspecjalizowany, w każdym zakładzie jest obora wydajowa, a przede wszystkim specjalizuje się głównie w odchowcie krowy holenderskiej, drobiu i młodego bydła. Równocześnie z produkcją rolniczą i zwierzęcą Kombinat Kietrz prowadzi przemysłową produkcję w tym zielonki. Wraz z tym powstała jako jeden z pierwszych tego typu obiektów w Polsce.

Urządzenia muszarnie zostały wprowadzone z Holandii.
Wyprodukowany tuż rozprowadzany jest nie tylko
po kraju lecz również eksportowany jest do krajów
Europy Zachodniej

Ogólnie możemy stwierdzić że Kombinat PGR
z Kietrau jest przedsiębiorstwem dochodowym stającym
z roku na rok coraz wyżej wyżej.

Dn. 22.05.1970r.

Lapisała

Musarna

Rabank.

25 Wywiad społeczny z ludźmi zasłużonymi w XXV-lecie
Polskiej Rzeczypospolitej ludowej

Mgr Dominik Amborski przyjechał z Krakowa do Kietma
31.08.1945r. Miasto leżało w ruinach, w murach sta-
miejsu został tylko dyr. Gimnazjum i liceum Ogólno-
kształcącego i z nim 1 września 1945r. rozpoczął w bardzo
 trudnych warunkach pierwszą rok szkolny. Ze względu
na zniszczenia większej części budynku, uciano się
tylko na parcie. Drugie piętro było spalone, a pomoy-
zadnych. Mimo trudnych warunków nauczyciele i
uczniowie przystąpili do remontu szkoły i internatu.
Przy znaczącej dotacji kradłona w Krakowie,
szkołę i internat odnowiono. Połącząc siły i papier do
pisania otrzymano od miłośnicy z całego kraju.
Biblioteka, która dzisiaj liczy ok. 8000t powstała z
dochołów imprez szkolnych. W 1947r. z dotacji
otrzymanej od wojewody śląsko-łódzkiego gen. A. Zaw-
dskiego wyremontowano aulę i urządzono senn, tam
upamiętniono Jana Jankowskiego w napisaniu mgr D. Amb-
orskiego. Mgr D. Amborski prowadził także realne
przy Śl. Zawn. Pl. i Ryw. w Kietmie. Jako zasłużony
obywatel Kietma został w 1955r. mianowany FjM.
Mgr D. Amborski otrzymał wiele wyróżnień i dyplomów
za wzorną postawę, działalność polityczną i społeczną.
Mimo innych otrzymanych, Honorową Odznakę Przyjaciela
Kraju. Obecnie pełni funkcję dyrektora Zasadniczej

Pe

zakłady Zawodowej Włóknieniczej i Kierownictwa Zakłady
Podstawowej nr 1 im. Józefa Kościuski w Kiełcu

Kielce dnia 21.05.1970r

Zaproszenia Zofia Ruman

sprawozdanie z wyników przeprowadzonego
z niemiecką oborn w Osnabrücku pamię
Wielkopolską Złota.

Przed wojną Wielkopolską Złota wraz z rodziną
mieszkała w Zagłębiu Rzeszowskim. W czasie wojny
wraz z mieszkańcami miasta prowadziła tajne
nauczanie dzieci i młodzieży.

Wraz z tą rodziną w styczniu 1942 r. została
przepraszana do Osnabrücku. Wkrótce dzieci adoptowała
na siebie sąsiadka, a matka ze względu na nieobecność
w domu uniknęła deportacji.

Przemysły dzieci w obornie były straszne. Po przyjeździe
do Osnabrücku wszystkie kobiety, a było ich około 200,
zobowiązane były z opuszczenia ubrań w szopy. Niemcy
ponieważ, że po kąpieli kobiety musiały po swoje
ubrania. Kobiety nie zgodziły, lecz Niemcy użyli siły
fizycznej. Najpierw w jednej sali odbywało się strzyżenie,
następnie w prowadzono kobiety do łazienki w której była
kuchnia, najpierw w gorącej wodzie, a potem przetranspo-
rowano je zimną wodą. Następnie wzięto je do dezynfekcji.
Niemcy oblewali je zimną wodą rozpryskującą
kroplami. Następnie wzięto im pamię i wprowadzono
po 100 do bonetki. Wykalkulowano im także numer.
Pamię Złota posiadała dotychczas numer 37634.

Wkrótce dzieci przetrwały w obornie były tak samo straszne
i straszne jak przemysły. Cookiemie o piątym roku była

południa o 6 rymowa do pracy. Następnie po powro-
cie był obiad w którym składowi wchodzą gamuszek
okropnej zupy, a kolacja to był zwykły chleb.

Cośkolwiek niecierpił był apel i selekcja więźniów.

Wtedy właśnie okropny sposób w niedożywieniu.

Wszystkie i wreszcie męczący były kłosa przebyte przez
płomień Ziemia w Oświeceniu.

Oświecenie zostało nasycony przez wojaka amerykańskie
i mordercze.

Jedną z symonów płam Ziemia był w obornie pracy w
Kietrze. Po nasyconem obornie w Kietrze sym zaciętną
płami Ziemia do Kietra. W Kietrze może płam Ziemia
został karmieniem.

Płam Ziemia z Kietra już nigdy nie nasycała
i do tej pory miłośnika tu, nora z cinką.

Kietrze dnia 21.05.1970 r

Zapisała Zofia Ruman.

Działalność Stowarzyszenia Demokratycznego.

W latach 1937/1938 Kluby Demokratyczne skierowały inteligencję o różnych przekłajach ideowo-politycznych, postępowych, intelektualistów (radyków, liberałów) i przedstawicieli ruchu pracowniczego i klasowych związków zawodowych - liberalnych polityków i wojskowych z lśw. lewicy regionalnej, radykalną młodzież studentów, działaczy zbliżonych do PPS i SL, oraz działaczy komunistycznych z rozbudowanej KPP, a więc różnych środowisk i społeczników o różnorodnym obiorze światopoglądowym. Wzrosty w tym czasie ruchu klubów Demokratycznych w latach 1937-1938, a następnie powstanie i wzrost SD związane były z procesami pauperyzacji i radykalizacji inteligencji. Założenia SD ujęte w oświadczeniu w Deklaracji Programowej uchwalonej na I Kongresie Stowarzyszenia w kwietniu 1939 roku.

I etap działalności SD przypada na lata powojenne i lata hitlerowskiej okupacji. Trzeci ideologii Stowarzyszenia stanowi zaangażowanie z walką z faszyzmem II etap 1944-1948 odpowiada historycznie pierwszemu etapowi wojny. Przedstawicielom dwóm krajom wyzwolonym z programu Demokratycznej współpracy umacniania i rozwoju Stowarzyszenia 4 powstałymi partiami PPR, PPS, SL.

3. Ideologią, jaką zachodzi wówczas w stronę-
nie związane jest mianowicie z poparciem
uchwalanym nowelizacjami Konstytucji
w walce o władzę ludową i z wypracowaniem
stronnicstwa za polityką opartą o przyjaźń i sojusze
z socjalistycznym Związkiem Radzieckim.

II etap zapoczątkowany został w 1948 r. i trwał do roku 1955.
Przyjmuje opowiedzenie się stronnicstwa za socjalizmem.
A socjalizm stworzył, widzi konieczność
myśli o integracji, demokracji politycznej, ekono-
micznej. Wyponiada się za Rosją. Wstępuje socja-
listycznego w Polsce i przyjmuje socjalizm za cel
swych działań.

Dn. 25.05.70r.

Chaputa

Nizula

Rabauk.

Sprawozdanie z wyników z panem dyrektorem Włosem

Historia i działalność M.P.G.K. w Kielnie

M.P.G.K. powstało w roku 1957 (w obecnym stanie). Poprzednio połączone było z innym zakładem, a mianowicie z Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej. Przedsiębiorstwo w czasie istnienia od 1950 roku, jako jednostka budżetowa. W okresie ostatnich lat dokonano kilka mierzalnych, jednak działalności przedsiębiorstwa nie została zmniejszona, a od roku 1969 wkład przedsiębiorstwa wchodził w skład miasta. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej powstałe zostało na mocy uchwały rady miast w roku 1946. M.P.G.K. w Kielnie w skali województwa jest zaliczane do przedsiębiorstw dobrze (zaliczanych) pracujących i wykonuje dobrą pracę. Wyniki terenowe przedsiębiorstwa są pozytywne.

Kadr ludności pracowników.

W M.P.G.K. pracuje 86 pracowników, w tym pracowników umysłowych 18.

Stan działów.

Wodociąg - osób 8

Zakład utrzymania miasta - osób 12

Zakład remontów-budowlany - osób 38

Flota drogowa - osób 5

Ogrodnictwo i zieleni miasta - osób 4

W tym M.P.G.K. posiada środki transportu jak:

jeden samochód używowy

jeden samochód - wywozowa

jeden samochód - furgon

kilka pojazdów specjalnych przeciw tego dochodzą urządzenia budowlane
dwie betonarki

dwie kawałki okienne

jeden taśmowy

komplet maszyn stolarskich.

Opis dróg.

MPSK powołane jest przez Prezydium Miejskiej Rady Narodowej
jest to przedsiębiorstwo wielobranżowe. Obejmuje następujące
działalności. Zakład wodociągów i kanalizacji. Zakład ten ma
jako zadanie zaopatrzyć ludność miasta w wodę kompostującą
ujęcie wody składa się z siedmiu studni głębinowych z czego intensywnie
studnie są stale czynne. Pozostałe dwie studnie tworzą rezerwę.
Kanalizacja wodna miasta Kielna w obecnym czasie są wystarczające,
(mają gdy występują awarie). Mając jednak na uwadze plany
perspektywiczne, koniecznie będzie trzeba wybudować nowe studnie
stare studnie są jeszcze po niemiecku i muszą być odbudowane
Miasto Kielno nie posiada kanalizacji sanitarnej co obecnie ma
ujemny wpływ na rozwój miasta. Następnym dział to Zakład
oczyszczania miasta. Zakład ten powołany jest do utrzymywania
czystości na terenie Kielna, do zakresu należy zamiatanie ulic, a
w okresie zimowym odśnieżanie i rozkładanie gąbków. Wykaszanie
nieczystości stałych ze śmieciarek i z posesyjnych posesji, oraz
czyszczenie płynnych cieków tzw. fekalii. Zakład remontowo-
budowlany wykonuje remonty kapitalne, bieżące zabezpieczające
budynki mieszkalne, dla Zakładu Gospodarstwa Miejskiego;
Prezydium Miejskiej Rady Narodowej oraz innych instytucji. Stacja
przedsiębiorstwa przeprowadza remonty ulic, chodników. Ogrodnictwo i

zeleni miejska jest to dział, który ma w swojej ofercie przede wszystkim ogrodnictwo, w którym hoduje się kwiaty, kzewy, rośliny doniczkowe dla terenu całego miasta. Ogrodnictwo sprzedaje kwiaty: doniczkowe, żyte, oraz wykonuje inne usługi w tym zakresie. Działalności gospodarczej oparta jest o plany techniczno-finansowe (plan rolny, Plany zatwierdzone og. psem P.M.R.M.). Kartamiem przedsiębiorstwa jest sprawowanie nadzoru, prowadzenie prowadzonych pogódzów wykonanie usług w zakresie kanalizacji, oczyszczania miasta. Wykonanie nieczynności, wykonywanie robót remontowych - budowlanych dla Zakładu Gospodarki Miejskiej.

Plan na przyszłość.

Dla uspokojenia zapotrzebowania miasta odnośnie gospodarki komunalna ma następujące plany na przyszłość

a) budowa kanalizacji

1) budowa oczyszczalni ścieków w latach 1970 - 1975 roku

Projekt techniczny dla tej inwestycji opracowuje biuro studiów i projektów gospodarki wodno-ściekowej „Prosen” Warszawa.

Ze względu na niestwierdzenie imitu inwestycyjnego brzojęj pędydlatki budowy oczyszczalni i kanalizacji wykonanie zostanie dopiero po roku 1975.

c) rozbudowa modernizacji systemu wody.

d) modernizowanie oczyszczania miasta

e) uzupełnić kadry kierownicze w zakresie budowlanym, oraz wyposażać w odpowiednim stopniu ekipy w sprzęt mechaniczny

f) rozszerzyć zakres robót w ekipie drogowej

g) zwiększyć produkcję ogrodnictwa i asortyment kwiatów (kzewów) kzewów i roślin ciętych.

Plany te obejmują działalność w poszczególnych branżach w roku br. i są wykonywane zgodnie z założeniami w założeniu remontowo-budowlanym. Przedsiębiorstwo ma dużo kłopotów i trudności gdyż odnosi się do braku wykwalifikowanych specjalistów, murarzy, dekarzy, cieśli.

Przedsiębiorstwo pracuje w bardzo trudnych i trudnych warunkach. Na prace nakładają się różne przysługi. Miasto Kielce było mierzone 80%, a budynki i urządzenia remontalne są stare, także potrzebny odbudowy są duże i bardzo poważne, a środki finansowe budżetu są słabym aby pokryć konieczny jest duży nakład na całkowitą odbudowę miasta Kielca. Póweń pod względem inwestycyjnym miasto Kielce traktowane jest przez władze wojewódzkie i powiatowe po macoszemu. Co zmniejsza rozkwit miasta, a przedsiębiorstw w kierunku budownictwa mieszkaniowego, całego przedsiębiorstwa w około 80% dotyczy z obalonych wielek.

abonentów, za pomocą której można
 się porozumiewać z innymi miastami
 i parolwami zagranicznymi.
 Centrala czynna jest całą dobę.
 Z czasów wojennych pozostał na
 szczyte dachu duży niemiecki
 orzeł, z którym urząd pocztowy
 miał bardzo dużo kłopotów
 z usunięciem go.

W roku 1958 dnia 12 IX został
 zameldowany pierwszy telewizor
 w Kielcu, którego właścicielem
 była Dobner Maria. W tym
 samym też roku ale 6 VIII został
 kupiony telewizor w Krolechynie
 przez panią Bialecką. Obecnie
 mamy 908 telewizorów. Przedtem
 telefonów było też bardzo mało.
 Telefony miały tylko zakłady
 i nieliczni mieszkańcy Kielca
 A obecnie mamy 130 telefonów.
 Telefony są niezbędne do życia
 codziennego. W roku 1958 obchodzi-
 -liśmy 400 lecie państwa polskiej.
 A więc już wiemy poczta jest
 bardzo potrzebna do życia co-
 -dziennego.

Wypisad przeprowadziła:

R. Bajorek M. Skimina

Wyprowadzony na temat: Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kietrze.

W Polsce budownictwo mieszkaniowe prowadzi trzy typy spółdzielni mieszkaniowych, a mianowicie:

- 1). Spółdzielnia mieszkaniowa - „lokatorska”
- 2). Spółdzielnia - budowlano - mieszkaniowa - własnoręcza.
- 3). Spółdzielnia wzajemna budowy domów jednorodzinnych.

W Kietrze została założona spółdzielnia mieszkaniowa „lokatorska”. Powstała ona w 1961 roku. Założenie Spółdzielni mieszkaniowej skreślone było tym, że miasto Kietrz posiada własne zasoby mieszkaniowe. Oraz tym, że budownictwo z rad narodowych oraz zakładów pracy zostało zmniejszone ze względu na brak środków pieniężnych.

Spółdzielnia mieszkaniowa jest to instytucja oraz związek leninistyczny Związku Budownictwa Mieszkaniowego zwanego w dalszym ciągu „Związkiem”. Do Spółdzielni mieszkaniowej mogą należeć osoby fizyczne i osoby prawne oraz każdy obywatel, który spełni następujące warunki:

1. własne wpłaty i zadeklarowane udziały
2. własne ułożenie mieszkania
3. własne wyrażenie za użytkowanie lokalu oraz opłaty za korzystanie z urządzeń i usług Spółdzielni mieszkalnych bezpośrednio użytkownik lokalu.
4. będzie dbał o dobro i rozwój Spółdzielni i o jego zabezpieczenie.
5. stosować się do postanowień statutu, regulaminów i innych

(organów) uchwał organów spółdzielni, organami spółdzielni są:

a) Walne Zgromadzenie

b) Rada

c) Zarząd

d) Rada Osiedla

Do Spółdzielni może należeć również młodzież studująca oraz młodzież, która chodzi do szkoły podstawowej pod warunkiem, że rodzice za nich zatwierdzi Spółdzielnię kołczyńska PKO.

Działalność

Spółdzielnia prowadzi działalność na zasadzie samowystarczalności gospodarczej. Do tej działalności Spółdzielnia mieszkaniowa należy w głównej mierze budowanie mieszkań dla członków Spółdzielni. Ponadto Spółdzielnia prowadzi aktywnie społeczno-wychowawcze wśród dzieci. Spotkania z ludźmi zainteresowanymi Organizuje wyjazdy, oraz zabawy dla dzieci członków Spółdzielni.

Role członków

Role każdego członka Spółdzielni jest taki, że każdy członek Spółdzielni powinien dbać o dobre imię Spółdzielni i członka i jego rodzina powinna szanować imię Spółdzielni oraz zwracać uwagę wszelkimi przejawami naruszenia imienia Spółdzielni. Jest on - zobowiązany postawić do dyspozycji Spółdzielni wkład mieszkaniowy w ustalonej wysokości w terminie określonym przez Zarząd. Członek Spółdzielni ma prawo uczestniczenia we wszelkich zebraniach Spółdzielczych, być wybieranym do władz Spółdzielni oraz ma prawo do głosu w wyborach.

Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kielnie posiada 239 członków, a 254 handyblatów

W nowej spółdzielni w której członkowie zgromadzą pełny wkład mieszkaniowy dotychczas ukała około 2 lat natomiast w latach 1941-45 okres wykazywania na mieszkaniach wynosił się do 4 lat. Każdy członek ubiegający się o mieszkanie powinien wykazać w wniosku mieszkaniowym złożonym w spółdzielni kosi osób, które będą mieszkać w tym mieszkaniu, a mianowicie wkład mieszkaniowy

dla 2 osób $M_2 = 18 \text{ tys. zł}$ powierzchnia 24-30 m^2

dla 3 osób $M_3 = 24 \text{ tys. zł}$ powierzchnia 33-38 m^2

dla 4 osób $M_4 = 27 \text{ tys. zł}$ powierzchnia 42-48 m^2

dla 5 osób $M_5 = 33 \text{ tys. zł}$ powierzchnia 51-57 m^2

Każdy członek spółdzielni mieszkaniowej, który jest zarejestrowany w tej spółdzielni ma prawo przenieść się do dowolnej spółdzielni mieszkaniowej w której ma zamiar zamieszkać. Spółdzielnia po złożeniu przez danego członka o zmianie spółdzielni wszystkich niezbędnych dokumentów danego członka oraz wkłady pieniężne ponadane przez członka wtedy staje się pełnoprawnym członkiem wybranej spółdzielni i ma prawo dostania w niej mieszkania.

Rezygnacja.

Każdy członek który zgromadził własne środki na mieszkanie ma prawo zgłosić w razie rezygnacji ich zwrotu spółdzielni po okresie przewidzianym w regulaminie zwrotu pieniędzy członkowi.

Względem wypadku lub śmierci.

Jeżeli osoba która jest członkiem spółdzielni mieszkaniowej ulegnie jakiemś wypadkowi względnie śmierci, a zamieszkuje z nim syn lub córka pełnoletnia, który skończył 18 lat ma prawo starania się o to mieszkanie bez pod warunkiem, że zostanie członkiem danej spółdzielni, tzn. że wpłaci wniosek sumy w wysokości 800 zł. Natomiast

wzrost mieszkaniowy porządkany przez poprzedniego członka jeżeli jest to załatwienie sądownie, przechodzi na tego członka. Mieszkanie po zmarłym członku może tylko i wyłącznie stryżmami najbliższemu rodzinna (żona, mąż, dzieci)

Stowarzyszenie

W Spółdzielni mieszkaniowej stowarzyszenie lokatorskie składają się bardzo dobre. Wśród lokatorów panuje zgoda oraz ogólne porozumienie. Lokatorzy dbają o porządek i czystość na klatkach schodowych, na placach spółdzielni o raz całym jej obszarze. Lokatorzy wykonują organizację się w wielu pracach na rzecz spółdzielni. Sadzą kwiaty, drzewka, urządzą plac zabaw.

Opieka

Spółdzielnia mieszkaniowa jest to instytucja bardzo młoda. Wiek członków Spółdzielni średnio nie przekracza 35 lat. Tak również jest i wśród lokatorów zamieszkujących w budynkach mieszkalnych. W tej chwili nie zachodzi potrzeba opieki nad starszymi ludźmi, gdyż takich Spółdzielnia nie posiada. Nie mniej jednak regulamin Spółdzielni nakazuje w razie gdyby takie osoby były wnoszenia szczególnej uwagi tym osobom oraz udzielenia niezbędnej pomocy w razie gdyby te osoby znalazły się w kłopotliwej sytuacji.

Plany na przyszłość

Spółdzielnia mieszkaniowa w swoich planach na lata 1974-75 ma zaplanowane wybudować trzy budynki o 135 mieszkaniach o 408 zabach. Wartości tych mieszkań wynoszą będzie około 16 000 000 zł.

Wzrost przeprowadzony z - kierownikiem Spółdzielni panim Bronisławą przez Świątek Elżbietę i Gmizę Ewę dnia 26.09.

1970 r.

Zaprosiła:

Ewa Gmiz.

Dnia 16.10.1970 r.

Wzrost przeprowadzony na temat: Czynny społeczny miasta Kietrza.

Czynny społeczny 1970 roku:

Na podstawie dokładnej analizy stwierdza się, że przyjęty program czynów społecznych na rok 1970, został wykonany za wyjątkiem budowy w przedszkolu nr. 2 w Kietrze, dla którego nie otrzymano potrzebnych materiałów.

Realizacja pozostałych czynów społecznych przedstawia się następująco:

- 1) Liceum ogólnokształcące plan 23 tys. zł. wykonano 21.500 zł.
- 2) Szkoła podś. nr. 1 plan 60 tys. zł., wykonano 63 tys. zł.
- 3) Szkoła podś. nr. 2 plan 6 tys. zł., wykonano 26.300 zł.
- 4) Przedszkole nr. 1 plan nic, wykonano 2 tys. zł.
- 5) Przedszkole nr. 2 plan 34 tys. zł., wykonano 38 tys. zł.
- 6) Państwowy Dom Dziecka plan 10 tys. zł. wykonano 8.300 zł.
- 7) Jadalnia nr. 1 i 2 plan 22.950 zł., wykonano 23 tys. zł.
- 8) PGR plan 24.800 zł., wykonano 28.600 zł.
- 9) PGR plan 10 tys. zł. wykonano 32 tys. zł.
- 10) Spółdzielnia Zaspokolenia i Żywności plan 25 tys. zł. wykonano 25 tys. zł.
- 11) Kółko Rolne 25 tys. zł. (plan 25 tys. zł.), wykonano 42 tys. zł.
- 12) ZGM plan 120 tys. zł. wykonano 124 tys. zł.
- 13) Spółdzielnia Mieszkaniowa plan 48 tys. zł. wykonano 38 tys. zł.
- 14) St. Zakłady Flaków i Dywanów plan 160 tys. zł. wykonano 168 tys. zł.

Planowano wartości 568.750 zł., a wykonano 639.700 zł.

96

Z okazji:

- 25 rocznicy powrotu Ziemi Zachodnich i Pół. do matki.
- 25 rocznicy zwycięstwa nad faszyzmem.
- 100-letniej rocznicy ur. Włodzimierza I. Lenina.

Podjęto i zrealizowano za pierwsze półrocze w poszczególnych zakładach i instytucjach na terenie miasta Kietrza następujące czynności społeczne:

- Liceum ogólnokształcące w Kietrze - wykonanie nowych pomocy naukowych i reperacja starych.
- Uporządkowanie zieleni przed budynkami szkolnymi.
- Uporządkowanie boiska sportowego.
- Wykonanie ogrodzenia zieleni.
- Prace w internacie szkolnym - ogród.

Wartość wykonana na 1970 r. - 23 tys. zł.

Wykonanie na pierwsze półrocze - 33 tys. 050 zł.

Szkoła pods. nr. 1

- Porządkowanie boiska i otoczenia dookoła szkoły.
- Wywóz śmieci i żwiru.
- Remont ogrodzenia.
- Prace dekoracyjne w budynku szkolnym.

Wartość planowana na 1970 r. - 60 tys. zł.

Wykonanie na pierwsze półrocze - 20.825 zł.

Szkoła pods. nr. 2.

- Odnowienie 15-stu sztuk ławek.
- Odnowienie bramy wejściowej.
- Odnawianie huśtałek i łazek na śmieci.
- Odnawianie bramki sportowych i ogrodów.

- Odnowienie skrzynki na kuraty.

Wartość planowa na 1970 rok - 6 tys. zł.

Wykonanie na pierwsze półrocze - 3 tys. zł.

Przedzłazde nr. 1 w Thietzu

- Malowanie ławek na podwórku.

Wartość planowa na 1970 r. - -

Wykonanie na pierwsze półrocze - 2 tys. zł.

Przedzłazde nr. 2 w Thietzu.

- Uporządkowanie podwórka, malowanie składowiska.

- Malowanie przyrządów do zabaw.

- Zakup i zainstalowanie trawy.

Wartość planowa na 1970 r. przedzłazde nr. 1 i nr. 2:

- 34 tys. zł.

Wykonanie za pierwsze półrocze - 12 tys. zł.

Państwowy Dom Dziecka

- Pielęgnacja drzewa owocowych i przesiewienie koron.

- Praca przy uporządkowaniu terenu, obok budynku gospodarczego.

- Przymywanie opału, sadzenie kwiatów.

- Utrzymywanie klombu.

- Prace w ogrodzie przy warzywach.

Wartość planowa na 1970 r. - 10 tys. zł.

Wykonanie za pierwsze półrocze - 8.300 zł.

Legielnia nr. 1 i nr. 2.

- Wywiercenie klatki słomki, wyrównanie cegły surowej z osuszarni.

- Wywiercenie żużla, wyrównanie terenu drogi / oplekka - za -
kład.

- Załadowanie 4-rech wagonów gliny pniebowej.
- Załadowanie 4-rech wagonów gruzu ceglatego.
- Oczyszczanie placu po gruzie.

Wartość planowa na 1970 r. - 22.950 zł.

Wykonanie za pierwsze półrocze - 53.400 zł.

ZGM.

- Usługi i remonty lokatorskie.

Wartość planowa na 1970 r. - 120 tys. zł.

Wykonanie za pierwsze półrocze - 53.400 zł.

M.P.G.K.

- Uporządkowanie placu na okładanie cegły.
- Uporządkowanie terenów dookoła garażów.
- Wywóz śmieci, złomu i odpadów.
- Malowanie siatki ogrodzeniowej.
- Wykonanie i remont słupów kwiatowych.
- Obokazanie kwiatów i naprawienie chodników na stacji.
- Malowanie okien.

Wartość planowa na 1970 r. - 24.800 zł.

Wykonanie za pierwsze półrocze - 11.789 zł.

P.G.R. w Kietrze.

- Uporządkowanie terenu przed przedszkolem.
- Uporządkowanie terenu przed hotelem.
- Uporządkowanie terenu przed budynkami pracowni.

Wartość planowa za 1970 r. - 10 tys. zł.

Wykonanie za pierwsze półrocze - 7 tys. zł.

Spółdzielnia zaopatrzenia i zbytu.

- Malowanie sztyków, dachów, bram, pomiarów i t.d.

38 Porządkowanie piwnic i placów.

Wartość planowa na 1970r. - 24 tys. zł.

Wykonanie za pierwsze półrocze - 25 tys. zł.

Kółko rolnicze w Kietrze

- Przywieszenie ziemi na podwórko.
- Wyrownanie podwórka, założenie kwietników.
- Przywóz żwiru, wywóz gruzu ze śladu.
- Wybudowanie wjazdu na podwórko Kółka Rolniczego.

Wartość planowa na 1970r. - 25 tys. zł.

Wykonanie na pierwsze półrocze - 25 tys. zł.

G.M. w Kietrze.

- Urządzenie sławetów, uprzątniętych przez lokatorów.
- Sprzątanie klatki schodowych.
- Urządzenie placu zabaw dla dzieci.
- Nawierzchnia terenu po budowie, wywiezienie gruzu.

Wartość planowa na 1970r. - 48 tys. zł.

Wykonanie za pierwsze półrocze - 28 tys. zł.

Sl. Zakłady Płozu i Dywanów w Kietrze.

- Praca przy basenie, w uposażaniu placów, domków campingowych w Polisyjnej.

Wartość planowa na 1970r. - 160 tys. zł.

Wykonanie za pierwsze półrocze - 111 tys. zł.

Ogółem wartość czynów społecznych planowych jest mniejsza od wartości czynów wykonanych.

Najbardziej zaangażowanym zakładem w czynach społecznych są Zakłady Płozu i Dywanów w Kietrze,

gdym wartości ich pracy wynosi 168 tys. zł.

100

Nywiad został przeprowadzony z sekretarzem M. P. N.

dnia 5 XI 1970 r. o godz. 14⁰⁰ przez

Piotranda Kosińskiego i Zdzisława Grochowskiego.

Zapisała: Jrena Dzierżanowska
dnia 13 XI 1970 r.

Działalność Kołko Rolniczego w Kietmie

Kółko Rolnicze istnieje od 16.04.1957r, a działalność gospodarczą działa od dnia 1.07.1957r. W momencie powstania tej społecznej organizacji chłopskiej liczyło zaledwie kilkunastu członków. Obecnie liczy 119 członków z chmielą, samogazania, KR otrzymało od Państwa w zagospodarowanie 43,97 ha, użytków rolnych z Państwowego Funduszu Ziemi. Z gruntów tych KR nie wiele mogło uzyskać dochodów z uwagi na to, że w przeważającej części były to grunty zaniedbane. Aby w przyszłości grunty te były wydajne materiał solidnie uprząta a przede wszystkim doprowadzić do odpowiedniej kultury rolnej t.j. przez napromowanie, stosowanie nawozów sztucznych i mineralnych. W tym okresie brak było sprzętu mechanicznego niezbędnego do pracy. Po zaledwie kupiono 1 ciągnik, kupowano następnie ciągniki wraz ze słanami towarzyszącymi. Różni kółka zaczęła się od momentu, gdy nasz Państwo po debacie rad polityką rolną postanowiło przeznaczyć ogromne środki finansowe na rozwój i mechanizację rolnictwa. Tak więc do chmieli obecnej KR posiada 13 ciągników, 11 przyczep, 1 kombajn elektryczny, 2 agregaty oświatowe. Maszynę ładową KR wartościowo w zł — traktory 561.982 zł

- maszynowy rolnicze - 1219.423 zł
- całościowe techniczne 1.109.340 zł

100

dane za rok 1969 przedstawia się następująco

koszty	1.346.264 zł
dochody	1.459.592 zł
nadwyżka	113.328 zł

Do chwili obecnej KR posiada obroty na
kmołę 4.294.106.54 zł

Za III kwartał 1970r. Bilans przedstawia się
następująco:

koszty ogólne	493.218.82 zł
dochody ogólne	408.165.45 zł

Z przedstawionych danych wynika, wynika
że KR prosperuje, a jego majątek ~~rosnący~~
wzrost bardzo powoli. KR świadczy usługi
maszynowym rolnikom w dziedzinie upraw
polowych, obrotu lub upraw, a także inne
w zakresie transportu zakładu i inżynierom.
KR posiada zaplecze gospodarskie i techniczne
t.j., że wszystkie maszyny są w garażach
na terenie bazy, a remonty bieżące
ciągników i maszyn wykonuje się na miejscu.
Remonty kapitalne ciągników zleca
Państwowemu Ośrodkowi Maszynowym w Głuboczach.
Obecnie KR zatrudnia 10 traktorzystów,
1 mechanika maszyn, dyspozytora, księgową
i prezesa, którym od kilku lat jest obyw.
Michał Dobucki.

Jednostką zmierzniwą KR jest Pomatony
Związek Kółek Rolniczych w Głuboczycach, który
ze swojej strony spramuje techniczny nadzór
nad działalnością KR.

KR ze swojej działalności składa sprawozdanie
na posiedzeniach zarządu KR, oraz PMRN

Mała KR oparta jest o myśliwne normy w
smych władz nadzórnych oraz władz terenowych
jak również w oparciu o plan pracy zatwierdzony
na posiedzeniu tego zarządu KR zostało powołane
do życia by świadczyć usługi rolnikom w ich
codziennej zmusdnej pracy, oraz by szybko
i sprawnie przebiegały prace polowe oraz zbiorcy
by w ten sposób przyczynić się do emęlszania
produkcji rolnej na naszym terenie szybko
i sprawnia praca na polu przynosi korzyści
materiałne nie tylko samemu rolnikowi
lecz całemu społeczeństwu.

Wymiad przeprowadzili:
Szumlański Józef
Smolka Andrzej

Zapisał

Zofia Równak

dnia 5.12.1970 r.

Kontraktacja i skup produktów rolnych.

Skup zbożowy został w roku 1946, a kontraktacja zbożi rozwinęła się w roku 1956. Kontraktacja jeźmienia i pszenicy powstała w roku 1966.

Spółdzielnia prowadzi ona działalność na terenie

- a) M. Kietna
- b) GRN Nowa Cerekiew
- c) GRN Deserystaw
- d) 7 wsi

Kontraktacja produkcji roślinnej i zwierzęcej na wsiach prowadzi w imieniu Spółdzielni Kwiejskiej Spółdzielni kontraktacji.

Spółdzielnia prowadzi skup produktów rolnych i zrywa poprzez stałe punkty położone na terenie M. Kietna i wsi, oraz systemem objazdowym w ramach bezpośredniego odbioru produktów rolnych z zagrody rolnika. Spółdzielnia prowadzi następujące punkty skupu

- a) magazyn maszynno - zbożowy
- b) punkt skupu ziemniaków
- c) - II - - II - stoma
- d) - II - - II - odpadków użytkowych
- e) - II - - II - jaj w kwiście wsi

Ogółem działa skup i kontraktacja z udziałem

8 starych pracowników.

Normy kontraktacji upraw zborowych na każdy rok ustala Gminna Komisja np.

ze zbiorów 1971 roku wynosi dla upraw zborowych 26,29% gruntu ornym w danym gospodarstwie, dla rezerwy wynosi 18,5% z ha klasy na przyszłość.

Zakłada się w okresie na lata 1971 - 1975 przestanie się całkowicie skupienia wszystkich produktów rolnych systemem objazdowym.

Tak jak to do tego czasu promowane jest przez skupie eynreca.

Wywiad przeprowadził:
Felbinger Grażyna
Narucka Teresa

Zapisała

Zofia Rusnak

dnia 9.12.1970 r.

Organizacja życia społecznego w Zakładzie Pracy, jego forma i znaczenie.

W Zakładzie działają następujące orga-
nizacje społeczno-polityczne:

1. Organizacja Związkowa - w skład której
wchodzi wszyscy pracownicy zatrudnie-
ni w przedsiębiorstwie jest to największa
organizacja społeczna.

Organizacje związkowe dzielą się na:

a) grupy związkowe, na czele których
stoi mąż zaufania

b) Oddziałowe organizacje związkowe -
Oddziałowa Organizacja Związkowa wy-
biera co trzy lata oddziałową Orga-
nizację Związkową, na czele której stoi
przewodniczący.

c) Rada Zakładowa.

Co trzy lata na konferencji delega-
ci załogi wybierają Radę Zakładową.

Rada Zakładowa wybiera Prezydium
Rady Zakładowej, które jest organem
wykonawczym Rady Zakładowej.

Na czele Prezydium Rady Zakłado-
wej stoi przewodniczący, w skład
Prezydium wchodzi Rada Zakładowa wcho-

104
dzi Inspektor Pracy, który uważa nowo-
prezentowanym ustanowieniem pracy przez
administrację przedsiębiorstwa, Rada Za-
kładowa reprezentuje interesy załogi
oraz jest jej przedstawicielem.

2. Organizacja Młodzieżowa - ZMS - skupia
młodzież pracującą w przedsiębiorstwie.
ZMS organizuje różnego rodzaju rozry-
wki dla młodzieży.

3. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajo-
znawcze (PTTK) organizuje wspólnie
z Radą Zakładową różne formy wy-
poczynku po pracy dla członków
załogi, np. wywieszki, rajdy, biwaki,
wyjazdy do operetki, teatrów itp.

4. W Zakładzie istnieje klub sportowy
i Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizy-
cznej (TKKF). Zmusza pracowników zakła-
du, którzy chcą brać czynny udział
w życiu sportowym.

Wszystkie organizacje społeczne, działa-
jące w przedsiębiorstwie swoją pracę przy-
wiązują do poprawy warunków
pracy, oraz do materialnego wypoczynku
swojej załogi.

Wszystkie wyżej wymienione organi-
zacje działają przy bliskich zakładach
Płomni i Dymion "Kietrz" w Kielcach.

Zapisała - Rabczuk Urszula

Składowa szkoła i jej struktura w środowisku.

108

Za początek naszej szkoły można by uważać klasy następne i przygotowawcze, zorganizowane przy Państwowym Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącym mieszczącym się w budynku zajmowanym obecnie przez liceum Ogólnokształcące i naszą szkołę. Klasy te istniały w roku szkolnym 1945/1946; 1946/47; 1947/1948 od roku szkolnego 1948/1949 szkoła została przemianowana na szkołę podstawową i liceum Ogólnokształcące w Kietrze. W roku tym szkoła podstawowa nr 2 w Kietrze przekazana do naszej szkoły części uczniów do klas od II - do VI. Zapisy zaś do klas I przeprowadziła nasza szkoła we własnym zakresie. Klasy VII nie było w nas, ponieważ aby była była ilość uczniów tej klasy w szkole nr 2. Z tego powodu początkiem naszej szkoły przemianowały i ten fakt, że miałyśmy dla naszej szkoły zarezerwowany nr 1. Od 1 września 1948 r. szkoła przekształciła się w liceum Ogólnokształcące pod jedną dyrekcją i jedną iaczną dla

103
wielu młodych Rosjan, Pedagogiczną.
Przeważającą część ludności w Kiełku stanowi-
li tzn. repatrianci, Polacy, którzy przybyli
tu z zagranicy, z terenów ZSRR. Rodziny
z zagranicy przybywały bez mężczyzn, którzy
tu się z nimi łączyli po olemobilizacji.
Wzrosty oni słyszeli i II Armii ludowego
Wojska Polskiego im. Tadeusza Kościuszki
utrzymanej na terenie ZSRR. Tradycje ko-
ściuszkowskie były więc bardzo żywe i na-
szej szkole od samego początku. Młoda
pracy której znajdowały się nasza szkoła
otrzymała imię T. Kościuszki. W szkole
matematyki na drugim piętrze, na repre-
zentacyjnej ścianie umieszczony został
ogromny portret tego bohatera naro-
dowego. Obraz ten nie wspaniałych, zło-
tych ramach namalowany został
przez ucznia liceum Stanisława Jasien-
iwa w 1947r. W bibliotece szkolnej ena-
lowo się wiele pozycji książkowych o T. Ko-
ściuszcze. Była także druga harcerska
im. T. Kościuszki, ale nikt nie pomyślał
o tym, aby także nadać imię bohatera
narodowego T. Kościuszki. Nieśmiało Kościuszek
był mechanistycznym patronem szkoły. Interes-
nowała się nim młodzież i dorośli.
Często mówiono się o nim przy różnych
okazjach. Nierzadko narodziła się

110
Kietrza związkowała się szkoła parafialna w la-
kach podstawowych, a w związku z tym
następował podział klas na oddziały,
których liczy obecnie aż 17.
Od 1 września 1966r. szkoła uzyskała peł-
ną samodzielną jako szkoła Podstawo-
wa z Kietrzem. Nastąpił podział majątku
naszej szkoły. Zostało wybrane nowe kie-
mnicтво, zaczęła się nowa era jej rozwoju.
W styczniu 1968r. szkoła otrzymała uro-
dowo patrona w osobie Tadeusza Kościuszki.
W dniu 12 stycznia 1970r. na uroczystym
apelu szkolnym wystąpiła klasa VIII b
z inicjatywą fundacji sztandaru dla
naszej szkoły. Na apel ten odpowiedzieli
zbiórka, wszystkie klasy, przyłączyli się
również nauczyciele, a także Komitet Rodzi-
cielski. W dniu 6 września 1970r. odbyło
się uroczyste wręczenie sztandaru, na
którym również szkoła otrzymała ~~uro~~ słu-
bowanie. Równocześnie Kuratorium Olsztyńskiego
szkolnego Opatrzności i Rady Pedagogicz-
nej oraz Prezydent Miasta Olsztyna Prezy-
dium PRN w Głęboczku nadało naszej
szkole imię Tadeusza Kościuszki.

Zapisana

Roibczuk Urszula

18/12/70

Handel w masowym obrocie i usługi rzemieślnicze.

Spółdzielnia GS powstała w 1947 roku. Stoi
na jej czele i kieruje połączenia PPS i SGL
w jedną spółdzielnię GS. Obecnie prze-
szedł ten spółdzielni jest p. Borołowski
Anatol, zastępcą Biedrzycki Benedykt,
a członkiem Zarządu Dochołzających
Skolbki Marian. Gminna Spółdzielnia
liczy 2200 członków, co stanowi 20%
całej ludności miasta.

Spółdzielnia ta zgodnie ze statutem
prowadzi działalność gospodarczą. Posiada

1. 51 sklepów

2. zakłady produkcyjne

a) z piekarni

b) jedną rozlewnię piwa i wytwórnię miodu
gazowego.

c) z masarni.

Dział skupu spółdzielni prowadzi działalność
handlową, polegającą na sku-
pianiu wyrobów produktów rolnych, żywności
makulatury, opakowań reklamowych.

Dział naprawy zajmuje się za-
opatrzeniem w towary podległych sobie
placówek handlowych. Ponadto zajmuje

112
zaopatrzeniem ludności w opał (węgiel,
brykiety, drewno) a okolicznych rolników
zaopatruje w materiał siewny (zboża),
nawozy sztuczne, środki ochrony ro-
ślin i inne artykuły służące do pro-
dukcyj rolniej.

Spółdzielnia GS posiada również pla-
cówki usługowe. Do nich należą:

- a) zakład usługowy radio-telewizyjny
- b) z wypożyczalnię sprzętu
- c) 6 zakładów zmywania zbiorowego (gospody)
- d) usługi transportowe - dowóz do zagrod
chiropskich nawozów sztucznych materia-
łów budowlanych itp.
- e) usługi rzemieślnicze - warsztaty ślusarskie,
szewskie, krawieckie, kowalsko-stolarskie
- f) usługi piekarnicze wypieku domowego
- g) ubój zwroty chlewnej

Lotem GS pokrośi wszystkie skutki społeczne
i gospodarsze zarówno w zakresie wykorzystania
ustalonych zasad zapewniających interes publi-
czny jak również w zakresie ogólnej sytuacji
finansowej i prawnej.

Nywiad został przeprowadzony z zastępcą prezesa
GS Biedrzyckim Benedyktem przez Gracę Eng
i Zdzisława Morię.

Zapisała

Rabczuk Urszula

Źródła dochodów Rad Narodowych i ich wykorzystywanie dla rozwoju własnego regionu. Plan i budżet Rady.

Źródłem dochodów Rady Narodowej są dochody własne. Na dochody te składają się: podatki gruntowe i podatki od nieruchomości. Upijają też dochody z lokali i dochody z młyna za świadczenia usług dla ludności, oraz udziały z Powiatowej Rady Narodowej. Budżet NRN po stronie dochodów i wydatków zamyka się kwotą 9 mil 405 tys zł. Budżet ten przeznaczony jest na utrzymanie przemysłu w kwocie 205 tys zł rolnictwa w kwocie 30 tys zł.

na gospodarkę komunalną - 2 mil 871 tys zł.

na oczyszczanie ulic - 76 tys zł.

na zieleń miejską - 140 tys zł

na kapitalne remonty chodników - 786 tys zł

na oświecenie miasteczka - 140 tys zł

na oświatę - 5 mil 457 tys zł. Z tego przypada:

na Szkołę Podstawową Nr 1 w Kietku - 850 tys zł,

na " " " " Nr 2 " " - 840 tys zł,

na LO - 630 tys zł.

na internat przy LO - 235 tys zł,

na Powiatowy Dom Dziecka - 2 mil 060 tys zł,

na przedszkola - 892 tys zł.

na inne obiekty i imprezy kulturalne - 55 tys zł, 119
na ochronę zdrowia - 356 tys zł,
na utrzymanie administracji - 404 tys zł i na świadcze-
nia społeczne 144 tys zł.

Budżet URN w diecie dysponuje jeszcze tzw. Funduszem
Miejskim, który wynosi - 939 tys zł. Na dochody Fundu-
szu Miejskiego składają się:

- a. wpływy podatków od lokali
- b. - - - dopłat do cen alkoholowych
- c. - - - pobierane na mocy przepisów o Funduszu
Gromadzkim.

Fundusz Miejski służy na cele nie ryjete w planie.
Przeznacza się go np na: ułożenie nowych dy-
waników chodnikowych 609 tys zł i 300 tys zł na
~~naprawę~~ wyasfaltowanie podwórek sekobrych.

Zapisała

Jadwiga
Nowotarska.

15/12/70

Współpraca członków załogi w zakładzie przemysłowym.

1) Środki produkcji

- a) budynki
- b) urządzenia techniczne
- c) załoga.

Krosna różnego typu - krosna pluszowe, krosna kortowe, krosna dywanowe, krosna chodnikowe, przędzarki, zespoły zgrzeblne, smowadła automatyczne, i mechanizmy, przewijarki przędzy, skręciarki przędzy, podklejarki do tkanin, aparaty farbieniarskie, suszarki do przędzy i tkanin, wronki, podklejarki do dywanów, podstizygarki do tkanin i dywanów, maszyny do frędzlowania i obzycwania dywanów.

Stale produkcyjne wydziałów podstawowych, zakład I, zakład II, zakład III, budynki wydziałów pomocniczych: magazyny przędzy i magazyny towarów gotowych, garaże, stolarnie, warsztaty mechaniczne i elektryczne, wiatra na składowanie przędzy i surowców przedziałowych, wiatra na różnego rodzaju artykułów technicznych, magazyn na sól przemysłową, biura administracyjne.

Dziwni, przewody przekazujące parę, urządzenia do zmniejszania wody, osadniki do oczyszczania ścieków.

Zakłady masze zatrudniają ogółem 2097 osób w tym 116 grupa pracowników umysłowych wynosi 225 osób, grupa uczniów Przyzakładowej Szkoły Zawodowej wynosi 61 osoby. Na zatrudnionych ogółem - 225 osób w gr. prac. umysłow. z wykształceniem wyższym - 9 osób ze średnim zawodowym - 105 osób ze — " — ogólnokształ. - 40 osób z niepełnym średnim - 12 osób W grupie pracowników umysłowych znajdują się mistrzowie którzy chociaż nie posiadają średniego wykształcenia - posiadają dyplomy mistrzów - uprawniające do zajmowania stanowisk mistrzów.

2) Podział zadań:

3) Organizacja pracy i rola w niej personelu technicznego

- a) majstrowie
- b) technicy
- c) inżynierowie
- d) administratorzy

Pracownicy umysłowi dzielą się na grupy

- a) pracownicy inżyniersko techn.
- b) pracownicy administracyjni

Pracownicy grupy inżyniersko-techn. zajmują się produkcją przedsiębiorstwa. W skład tej grupy wchodzi wszystkie oddziały produkcyjne - dział mech. - energetyczny.

Pracownicy admin. - biurowi zajmują się rozliczaniem przedsiębiorstwa, zatrudnieniem i funduszem płac oraz sprawami bytowymi załogi. Każde stanowisko ma określony zakres obowiązków

147 i uprawnień wg. których rozstrzużają się pracownikom.

4) Planowanie produkcji:

Plan produkcji składa się z następujących części: plan według ilości w metrach bieżących dla tkanin, w m² dla dywanów i chodników, w tonach dla przędzy. Plan produkcji wartościowo w cenach zbytu, w cenach porównywalnych, cenach fabrycznych oraz (według) według normatywnego kosztu pizerobu. Globalny plan zakładowy dzieli się na plany wydziałowe, plany poszczególne partie majsterskie i plany majsterskie na poszczególne stanowiska pracy. Do planu produkcji zaliczony jest również plan gatunkowości.

5) Bezpieczeństwo i higiena pracy:

Praca jest prawem, obowiązkiem, sprawą honoru każdego człowieka. Gdziekolwiek zatem powstaje praca, tam jednocześnie powstają zagrożenia bezpieczeństwa i higieny pracy. Środki zapewniające bezpieczeństwo i higienę pracy powinny być ustalone i przygotowane przed rozpoczęciem pracy. W przeciwnym bowiem razie dochodzi do wypadków przy pracy. Każdym wypadkiem powoduje straty materialne w postaci: kosztów wynagrodzenia w przypadku niezdolności do pracy, kosztów leczenia. Zwykle wypadki łączą się z uszkodzeniem maszyny czy urządzenia, ze stratą surowca. Dlatego też dąży się konsekwentnie do ścisłego przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy:

Lapisata:

Elżbieta

Zborowska.

Perspektywy rozwoju naszego miasta u bnieble planu pięcioletniego

Obecnie u planie są i powstają następujące inwestycje:

- Ciężownia, która budowana jest przez ZSDH u Kiebsu.
- Poniżej handlowy, budowany przez G5.
- Budynek mieszkalny na 60 rodzin, budowany przez 6H.
- U czynie społecznym budowana jest przechodnia rejonowa u 11-tu gabrielack, zakończenie budowy planuje się na rok 1974.
- Gaszobudowa u Zomzu ma rozpocząć budowę gazociągu, który będzie przechodził przez nasze miasto.
- Planuje się rozpoczęcie budowy zastępczej izby na 15-tu rodzin.
- Planuje się przeprowadzenie modernizacji sklepów. Obecnie przeprowadza się modernizację kawiarni „Bajki”.
- U roku 1974 planuje się wybudowanie budynku mieszkalnego na 60 rodzin, przez 12R.
- U roku 1975 planuje się wybudowanie budynku mieszkalnego na 60 rodzin, zostanie on wybudowany przez 5H.
- Obecnie buduje się park na ulicy Okopowej.
- Przeprowadza się modernizację ulic i wodociągów.

- 113
- Przewiduje się budowę piekarni o zdolności produkcyjnej 5 ton pieczywa na dobę.
  - Obecnie buduje się pałac ASP tzw. anget
  - W planie pięcioletnim przewiduje się budowę zastawki na 110 milij.

Aktywność społeczeństwa

Społeczeństwo jest bardzo aktywne, co świadczy o tym obecnie wykonywana w całym społeczeństwie nowa praca chłopska, której ukończenie planuje się na rok 1974.

Roźnictwo

Na rok 1975 zakładamy plony z 4-mech podstawowych zbóż, w wysokości 41,3 q z hektara. Bydła planuje się 110 sztuk na 1 hektar, a krowy mlecznej 104 sztuk na 1 hektar. Wstawienie 560 q w tzw. MPK na hektar. Ho-pna 460 q na hektar w czystym składniku. Plony z 4-mech zbóż w tym roku wyniosły 43 q z 1 hektara, zdolności produkcyjna masarni wyniesie 650 ton rocznie.

Zapisała

Kazimierz Opyd.

Opolskie Zakłady Ceramiki Budowlanej

Oddział w Pucku

Cegielnia nr. 1 Kietrz

Cegielnia Kietrz nr 1 została uruchomiona w 1902 roku. Przemna w pracy tego zakładu trwała od 1914 do 1920 roku.

Właścicielem cegielni był ob. Żmank i s-ka. Podczas działań wojennych zakład uległ zniszczeniu.

Odbudowany i uruchomiony podjął produkcję w 1948 roku. Produkcją tego zakładu jest cegła pełna budowlana w ilości rocznej 4400 tys. z tego na wyżytkę wagonową w różne strony Polski przypada 70%. Pozostała część zostaje zużyta na potrzeby powiatu. Cała załoga cegielni, by obsadzić wszystkie dotychczasowe prace, winna wynosić 55 osób. Jednak występują braki w zatrudnieniu i stan obecny liczy 32 pracowników fizycznych i 3 umysłowych (kierownik, mistrz produkcyjny i ekonomista).

Cegielnia jest nadzorowana przez Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

Dyrekcja nazwa mieści się w Opolu, Zjednoczenie natomiast w Warszawie.

Pionierami zakładu, którzy wnieśli największy wkład w odbudowę i rozbudowę niniejszej cegielni należą ludzie, którzy dziś już nie żyją:

Gelik Józefa

Sieniczek Anna

Graniczna Ludmiła

Łęgel Paweł

Wider Paweł

Janeczka Alojzy

Przybyła Piotr

Obizio Stanisław

Łabrut Jakub

Kubarek Eryk

Jokiel Antoni

Wider Bernard

być też są na emeryturze :

Przybyła Maria

Nowotarska Maria

Pawłowski Jan

Kiernicki Józef

Łobos Michał

Klaszta Jan

Obrótnik Emanuel

Bendziena Bronisław

Hemman Franciszek

Skienut Alojzy

Gemza Józef - b. kierownik zakładu

Do najważniejszych wydarzeń zakładu w XXX-leciu PRL zaliczyć można wybudowanie własnej bazy i wzięcia ogólnego jak również zmechanizowanie parku maszynowego. legielnia systematycznie wykonuje swoje zadania produkcyjne a nawet przekracza je. W akcji 30 miliardów złotego nasza podjęła robotnicze dodatkowe produkcji cegieł, która ta ilość została już wykonana.

Złotego nasza ma również swój wkład przy budowie pomnika XXX-lecia jakim jest Obrodek Zdrowia w Kietrze przeznaczając na ten cel 40 tys. sztuk cegły pełnej. Do najważniejszych pracowników w okresie XXX-lecia należy zaliczyć następujące osoby:

Ignacy Bugla

puhier w cegielni
zatrudniony od 1948 roku
przy odbudowie zakładu
a następnie jako wzorowy
palacz przy piecu nypalonym

Walter Klementy

zatrudniony od 1948 roku,
wzorowy operator koparki
młotowymiarowej. Obecnie
wykonuje obowiązki
mechanika silnika

Maria Wyszoni

zatrudniona od 1949 roku,
odznaczona odznaką przewodnika
pracy, systematycznie przekracza
nagą normę jako dowozacz
mrowca do nasadni Kellera

Jadwiga Kupczak

ofiarowa i sumienna pracownica
zatrudniona przy odbiorze cegły
surowej od prasy pasmowej
dzienna jej norma wynosi 20 tys. cegieł,
pracuje od 1951 roku.

Danuta Jędrzejowska

ofarna, sumienna i zdyscyplinowana
pracownica zatrudniona od 1960 roku
przy dostawie cegły suchy do pieca,
jako jedyna kobieta wykonuje tę czynność

Adam Racholencz

zatrudniony od 1962 roku,
pracownik sumienny i zdyscyplinowany
pracuje jako mistrz ślusarski,
zapobiega wszelkim przestojom,
czuwa nad tym aby zakład mógł
codziennie wykonywać swoje zadania

Emilia Pekała

ofarna i sumienna pracownica
zatrudniona przy dostawie cegły
surowej w surowni pracy od 1969 roku

Wiesław Kojmanowski

najkrócej pracujący w tym zakładzie,
lecz swoją postawą i ambicją
zastąpił na miarę wyróżniającego się
pracownika, wykonuje i przekracza
swoje zadania

Przewodniczką tak dobrych tak dobrych osiągnięć tego
zakładu i ludzi w nim zatrudnionych jest niezg-
łownie Podstawowa Organizacja Partyjna, która w
codziennym trudzie interesowała się sprawami
pracowników.

Należy również wspomnieć o dobrej współpracy Kie-
rownictwa z PDP, której sekretarzem jest Tow. Da-
nuta Rulkowska zaś kierownikiem Tow. Paweł Sobola.

I tym osobom należy się słowa uznania nie po-
myślając osoby mistrza produkcji Tow. Aleksandra
Burski.

Zapisała

28 IX 1974 r.

Bożumila Łabinska

Handel w nowym środowisku i usługi rzemieślnicze

Spółdzielnia G.S. powstała w 1947 roku. Stało się to w wyniku połączenia P.P.S. i S.Ch. w jedną Spółdzielnię G.S. Obecnie prezesem tej spółdzielni jest Bondarenko Anatol, zastępcą Biedrzycki Benedykt, a członkiem Zarządu Dochodzących Skalski Marian.

Główna Spółdzielnia liczy 2200 członków co stanowi 20% całej ludności miasta.

Spółdzielnia ta zgodnie ze statutem prowadzi działalność gospodarczą.

1. Posiada 51 sklepów

2. Zakłady produkcyjne

a: dwie piekarnie

b: jedną rozlewnię piwa i wytłocznię wód jarowych

c: dwie masarnie

Dział skupu spółdzielni prowadzi działalność handlową polegającą na skupowaniu wszystkich produktów rolnych, żywności, makułatury, opakowań reklamnych. Dział zaopatrzenia zajmuje się zaopatrzeniem w towary podległych sobie placówek handlowych. Ponadto zajmuje się zaopatrzeniem ludności w opał (węgiel, brykiety, drewno) a okolicznych rolników zaopatruje w materiał nawozny (zboża) nawozy sztuczne, środki ochrony roślin i inne artykuły służące do produkcji rolniczej.

Spółdzielnia G.S. posiada również placówki usługowe.
Do nich należą:

- a: zakład usługowy radio-telewizyjny
- b: dwie wyprzedażalnie sprzętu
- c: sieć zakładów żywienia zbiorowego (gospody)
- d: usługi transportowe - dowóz do zagrod chłop-
skich narzędzi, materiałów budowlanych itp.
- e: usługi rzemieślnicze - warsztaty ślusarskie, rzemieślnicze,
krawieckie, kowalsko-stolarskie
- f: usługi piekarnicze wypieki domowego
- g: ubój i trzoda chlewna

Zatem G.S. ponosi wszystkie skutki społeczne i gospo-
darze zarówno w zakresie wykonywania ustalonych
zadani zapewniających interes publiczny.

Kapitała

28 IX 1974r.

Bogumiła Łabinska

Organizacja życia społecznego w Zakładzie Pracy, jego forma i znaczenie

W Zakładzie działają następujące organizacje społeczno-polityczne:

1. Organizacja Związkowa, - w skład której wchodzić wszyscy pracownicy zatrudnieni w przedsiębiorstwie. Jest to najniższa organizacja społeczna

Organizacje Związkowe dzielą się na:

- grupy związkowe na cele, których stoi mierz uformowania
- Oddziałowe Organizacje Związkowe - Oddziałowa Organizacja Związkowa wybiera co trzy lata Oddziałową Radę Związkową, na cele której stoi przedmiotowy
- Rada Zakładowa -

co trzy lata na konferencji delegatów zalogi wybierają Radę Zakładową.

Rada Zakładowa wybiera Prezydium Rady Zakładowej, które jest organem wykonawczym Rady Zakładowej.

Na czele Prezydium Rady Zakładowej stoi przewodniczący. W skład Prezydium Rady Zakładowej wchodzi Inspektor Pracy, który czuwa nad przestrzeganiem ustanowienia pracy przez administrację przedsiębiorstwa.

Rada Zakładowa reprezentuje interesy zalogi oraz

jest jej przedsiębiorcą

- 2 Organizacja Młodzieży - Z.M.S. skupia młodzież pracującą w przedsiębiorstwie.
Z.M.S. organizuje różnego rodzaju wycieczki dla młodzieży
- 3 Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (P.T.T.K.) organizuje wspólnie z Radą Zakładową różne formy wypoczynku po pracy dla członków zakładu np.
  - wycieczki
  - rydy
  - biwaki
  - wyjazdy do ośrodków, kwater itp.
- 4 W Zakładzie istnieje Klub Sportowy i Towarzystwo Kształcenia Kultury Fizycznej (T.K.K.F.)
Zachęca pracowników Zakładu, którzy chcą brać udział w życiu sportowym
Wszystkie Organizacje Społeczne działające w przedsiębiorstwie, swoje prace koncentrują się do poprawy warunków pracy, oraz do należytego wypoczynku swojej załogi.
Wszystkie wyżej wymienione organizacje działają przy Śląskich Zakładach Płuxu i Dynanów „Kietrz” w Kietrze.

Łopisła

28 II 1974r.

Bożenita Łabiniska

Na początek naszej szkoły można by uważać klasy wstępne i przygotowawcze, zorganizowane przy Państwowym Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącym mieszczącym się w budynku zajmowanym obecnie przez Liceum Ogólnokształcące i naszą szkołę. Klasy te istniały w roku szkolnym 1945/1946; 1946/1947; 1947/1948; od roku zaś szkolnego 1948/1949 szkoła została przemianowana na: Szkołę Podstawową i Liceum Ogólnokształcące w Kietrze. W roku tym szkoła Podstawowa nr.2 w Kietrze przekazała do naszej szkoły część uczniów do klas II; III; IV; V; VI; zapasy zaś do klasy I. przeprowadziła murza szkoła we własnym zakresie. Klasy VII nie było u nas, ponieważ zbyt mała była ilość uczniów tej klasy w Szkole nr.2. Za tego rodzaju ujęciem początków naszej szkoły, przemawiały i ten fakt, że właściwie dla naszej szkoły zarezerwowany został nr 1. Od 1 IX 1948 r. szkoła rozwinęła się w kierunku Liceum Ogólnokształcącego pod jedną dyktando i jedną łączną dla całej szkoły Radą Pedagogiczną. Przeważająca część ludności w Kietrze stanowili repatrianci Polacy którzy przybyli z Bugu, z terenów Ł.S.R.R. Rodziny z zasady przybywały bez mężów czy synów, którzy tu się z nimi łączyli po demobilizacji. Wszyscy oni służyli w I i II Armii Ludowego Wojska Polskiego im. Tadeusza Kościuszki, utworzonej na terenie Ł.S.R.R. Tradycje Kościuszkowskie były więc bardzo żywe

w naszej szkole od samego początku. Ulica przy, której leży nasza szkoła otrzymała imię J. Kosciuszki, a w szkole na II piętrze na reprezentacyjnej ścianie przed wejściem do auli namalowany został ogromny portret tego bohatera narodowego, we wspaniałych, złotych ramach namalowany przez ucznia Liceum Ogólnokształcącego Stanisława Jasickiego w 1947 r. W bibliotece znalazło się wiele pozycji książek o J. Kosciuszce, była nawet drukowana kurtka im. J. Kosciuszki. Właśnie to J. Kosciuszko był wieloletnim patronem Internatu dla młodzieży, młode. Często mówiło się o nim przy różnych okazjach. Wraz ze wzrostem ludności w Kietrze zwiększyła się też liczba uczniów w klasach podstawowych, a w związku z tym następował podział klas na oddziały, których były obecnie aż 17. Od 1 II 1966 roku szkoła uzyskała pełną samodzielność, jako szkoła Podstawowa nr 1 w Kietrze, nastąpił podział majątku naszej szkoły. Zostało wybrane nowe kierownictwo, zaczęła się nowa era jej rozwoju. W I 1968 roku szkoła Podstawowa otrzymała nowego patrona w osobie Józefa Kosciuszki. W dniu 12 I 1970 r. na uroczystym apelu szkolnym wystąpiła klasa VIII b z inicjatywą fundacji stancie dla naszej szkoły. Na apel ten odpowiedziały zbórkę wszystkie klasy, przyłączyli się rodzice.

ce, dofinansował Komitet Rodzicielski i w dniu
6 IX 1970 r. wręczony został szkole piękny stan-
dard, na który złożyle ślubownie całej młodości.
Równocześnie Kwartalnik Okręgu Szkolnego Opolskie-
go i Rady Pedagogicznej, oraz wniosek Wydzia-
łu Oświaty Prezydium P.R.N. w Głubczycach nada-
ło naszej szkole imię Tadeusza Kościuszki.

Zapisała

Bogumila Łabizka

28 IX 74r.

1. Historia powstania.
2. Pierwsi naczelnicy i strażacy
3. Lista obecnych strażaków.
4. Jaki jest sprzęt na wyposażeniu.

Ad 1. Ochotnicza Straż Pożarna w Kietrze została powołana przez Urząd Miasta - Kietrze i przewodniczącego dnia 26 IV 1946 roku.

Na zebraniu tym został powołany zarząd, którego funkcję objął: obywatel Adamata Kazimierz jako naczelnik straży, a jej prezesem został obywatel Jan Tomaszewski. W okresie został powołany w ramach sekcji gaimowych 80-ciu członków czynnych Stan ochotniczej straży pożarnej w chwili obecnej liczy 95-ciu członków czynnych i 35-ciu wspierających, wśród wspierających przeważają wieśni, są młodzińcy i robotnicy miasta Kietrze. Jednostka OSP Kietrze w ciągu roku bierze udział około 60 razy w akcjach ratowniczo-gaimowych. W ramach ćwiczeń taktycznych jednostka straży wyjeżdża również na teren sąsiednich województw, a przykładem tego jest gazem Rafinonibechance - Dzierżnice na wo strażacy miasta Kietrze zostali wyróżnieni przez Komendę Wojewódzką Straży Pożarnych w Opolu odznaczeniami państwowymi, nagrodami pieniężnymi i dyplomami. Na terenie powiatu głubczyckiego OSP Kietrze jest jednostką wyróżniającą się w akcji zapobiegawczo-profilaktycznej a wynikiem tego przykładem może służyć zajęcie I-go miejsca na terenie województwa opolskiego.

Jednostka OSP Kietrze dysponuje w chwili obecnej nowoczesnym sprzętem gaimowym, jak również i jej środkami

153

W przypadku alarmu pełny stan przydatny do prowadzenia akcji jest w stanie gotowości w ciągu dwóch do trzech minut. Za-
młod OSP w chwili obecnej jest w następującym składzie:

1. Naczelnik - Maksimierz Przybyła
2. Prezes - Jwanicki Cynyl
3. Sekretarz - Maksimierz Przybyła II
4. Skarbnik - Maksimierz Ozechowski
5. Komisja Rewizyjna - Taron Stefan, Gaska Michał, Jwanicki Stanisław
6. Wotomkone Zarządu - Podgóreczny Marian, Katoński Józef, Frączek Józef.

Kopisata dnia 2.10.1974 roku.

Anna Aobuch

Nymad przeprowadziły z panem Maksimierzem
Przybyła Barbara Szeferaniska i Anna Aobuch

I Obszar miasta Kietrza

- powierzchnia ogółem - 1871 ha
- powierzchnia użytków rolnych ogółem - 1423 ha
- powierzchnia gruntów ornych - 966,46 ha
- powierzchnia sadów i ogrodów - 31 ha
- powierzchnia łąk - 141 ha
- powierzchnia lasów - 3 ha
- powierzchnia pastwisk - 42 ha

II Ogółna liczba gospodarstw - 540

- gospodarstw do 2 ha - 107
- gospodarstw od 2 - 5 ha - 69
- gospodarstw od 5 - 10 ha - 41
- gospodarstw od 10 - do nieskończoności ha - 6

III Rodzaj gruntów (krotka charakterystyka)

zróżnicowany zdegradowany (gleby szare), w mniejszej ilości występują gleby brunatne. Prawie wszystkie gleby użytkowe są z dużą ilością lessu. Kwasowość $pH = 4,0$

klasy gruntów

- klasa I ilość ha - 251,7
- klasa II ilość ha - 1176
- klasa III ilość ha - 524,2
- klasa IV ilość ha - 71,1
- klasa V ilość ha - 11,6

co uprawiają rolnicy - pszenica, ożyma, jęczmień ożymy i jary
oniós

konieczna ciemnota

narkotyki

lucerna

ziemniaki

żyto

rzepak

trawy

buraki cukrowe i pasternak

IV Liczba zwierząt

- krowy - 48
- konie - 373
- świnie - 894
- kóz - 5
- owce - 51
- drobiu - 7252

V Rodzaj i liczba maszyn, własności indywidualne.

- traktory - 17
- ziemniaki - 45
- motocykle - 8
- samochodziki - 30

VI Ludność w liczbach ogółem - 6500VII Zmiany w rytmie życia społecznego i życia miejscowości w PRL.

- jakie są jeszcze braki: potrzeby
- przedsięwzięcia inwestycyjne i plany gospodarcze.

Braki

1. Szkolenie zbiorów.

2. Kwalifikacja i oczyszczanie ścieków.

3. Głosi mieszkań.

Przebudowa inwestycji w roku 1975.

1. Budowa budynku mieszkalnego na 60 rodzin
2. Budowa Przychodni Rejonowej
3. Budowa biurowca SOP
4. Zakup dóbr inwestycyjnych.
5. Budowa Bukaciami w Kietmu KR
6. Utrzymanie planu ujętego.

Zapisała

Mariola Urbańska.

Wywiad przeprowadziły Barbara Przytocka i Mariola Urbańska.

Wywiad przeprowadzony z panem
 Eugeniuszem Lesniewiczem
 przez Jolantę Król i Barbarę Wójcikową.

Było to w 1950 roku. Na wniosek Partii skierowany
 zostałem do pracy i działalności w organach
 bezpieczeństwa w Głubczycach, z równoczesnym
 zatrudnieniem w ówczesnych Zakładach Pluszu i
 Dywanów w Kietrze, na stanowisku kierownika
 referatu ochrony tych zakładów. Kietrz był
 zmieszany zupełnie nie podobny do obecnego.
 Wraz z kolegami strzeżliśmy Zakładu, bo to
 była przecież mowa robotnicza fabryka.
 Kłórego dnia zdaje mi się, że było to w sierpniu
 1953 roku bratem uderzył w umiarkowanie
 szpiega, który nastawiony został do nas z
 państw zachodnich. Przedtem obserwowaliśmy go
 wielokrotnie także o jego działalności. Razem
 jednego spotkaniem się z nim - jak to mówią -
 oko w oko. Nie mogłem go arestować, bo nie
 było nakazu arestowania. Właścisko szpiega
 był. Zbiwał on i przekazywał za granicę
 wiadomości o wojsku polskim i zakładach
 przemysłowych. Poza tym prowadził on dywersyjną
 robotę w naszym miasteczku m.in. rozpowszech-
 niał antypolskie ulotki. To było moje największe

pracy w tych organach.

138

8.10.74 r.

napisata Król Yolanta

Kolumna przeznaczony z panem
 Kłodytanem Kigdańskim
 przez: Mirosława Szumlińskiego i Józefa Bisarcinica

Był rok 1946 r. Przyjechali do mnie któregoś dnia
 towarzysze z komendy pamiatowej M.O. w Głuboczynie.
 Romaniański o Kietrze i o sprawach interesujących
 nas wszystkich. Kiercie, któryś z moich rozmówców
 wspominał, że trzeba zabezpieczyć to co zostało
 ze zmieszaniem wojennych, bo trzeba tam wiedzieć,
 że na romaniach tych grasowały w tym
 czasie różne rodzaje sztyki i szabrownicy
 i ludzie zgani łutego życia.

Zaproponowano mi wstąpienie do O.R. M.O. No i
 tak to się zaczęło. Byłem w tej organizacji
 do 1955 r. W 1950 r. powołany zostałem jako
 funkcjonariusz M.O. Trudny był to okres w mo-
 im życiu, bo trzeba tam wiedzieć i to, że
 ze zdrowiem moim było kiepsko. Nadzwier-
 pniało mnie to zdrowie pięci lat choroby.

Pracowałem na poczcie w Samborze, i jak to
 na poczcie było znalem wiele spraw, które
 mogły zainteresować partyzantów działających
 w pobliskim lesie. To też kontaktem się
 z nimi, a szczególnie z ich dowódcą: Ste-
 fanem Dudką, przebiegało im to wiadomo-
 ści. Tam mogł być miejscem gdzie schodzi-
 li się koledy i przyjaciele z lasu.

148

Tu układał plany swoich działań. Była to naga
jak się to dziś mówi melina partyzanta.

O tym, że partyzanci się u mnie zbierali, do-
niósł ktoś Niemcom. Przyjechało gestapo i are-
stowało moją żonę, bo mnie akurat nie było
w domu. O tym co ta kobieta przetrwała w
ciężkich przesłuchaniach gestapo nie będę mówił,
bo jest to zbyt okrutne. Jednak Niemcy nie
dowiedzieli się niczego o mojej żonie.

Jak więc niedługo moje przetrwanie było ciekawe i
chwała mi jedynie, że miałem nadzieję przetrwać i
to samo, a może i więcej rzeczy.

Wtedy mój w 1946 r. zacząłem pracować jako
funkcjonariusz M.O. wszystkie swoje siły sku-
pałem w tej pracy, która miała nie być
ciężką, ale jakoś się przecinało.

W 1960 r. przeszedłem na emeryturę. Byłem już
starym człowiekiem, ale życia nie zamarnowałem.
Mam trzech synów, z tego dwóch pracuje w M.O. W
jestem z nich dumny.

Czyżna moja doceniła mój trud i poświęcenie.
Mam wiele odznaczeń, a wśród nich Krzyż

Kawalerski Odwalewania Polski, srebrny Krzyż Zasługi
medale X-lecia i XX-lecia oraz odznakę wojs-
kowego Osmica.

Zapisano.

Beata Skarżewska.

8.10.74r.

Winnac przepracowany przez Jędrę,
Chudzik i Bequmile, Kalkowsky z panem
Michalem Bierz.

Do Kielcza przyjechałem ze Związku
Naczelniczego w 1949 roku. W 1962 roku
wstąpiłem do O.A.M.O. Chciałem tu wielu
przyjaciół i znajomych bo oni namówili
mnie do wstąpienia w szeregi tej or-
ganizacji.

Samieklam, że w 1968 roku wraz
z organem Młocii Obywatelskiej wie-
szkodliwymy groźnego przestępcę,
który działał na terenie Kielcza.
Obawa i schybanie tego groźnego ba-
nadyby pozostanie mi w pamięci chyba
do końca życia.

W tym też roku otrzymałem
dyplom za wznowy i menadżerscy
działalność w O.A.M.O. Stwierdziłem wó-
wniesz order X lecia O.A.M.O.

W tej chwili jestem już na rencie.
Doręcza pracę w internacie Kielcza-
ńskiego Sierca Ogólnokształcącego.
Staperno większość z Was mnie zna.

Zaprosza

Hubert Polina

8.10.74

Done z kombinatu PGR Kietrz 9.10.74r.

według relacji dyrektora i nr mgr Aleksandra
Marszałka.

- 1 Obozar - 7 typ 300 ha
- 2 Rodzaj gospodarstwa - gospodarstwo zbożowe - hodowlane
- 3 Liczba zatrudnionych - nr 820 osób
- 4 Liczba i rodzaj zabudowań - budynki mieszkalne, administracyjne, inwentarskie, przemysłowe.
- 5 Rodzaj i liczba maszyn - 212 ciągników, 22 kombajny zbożowe, 3 kombajny buraczane, 300 przyrządów, 22 sekiury, prasy zbierające.
- 6 Liczba zwierząt 5450 bydła, 3500 owi.
- 7 Produkcja roślinności - zboża 43q, rzepak 30q, buraki 450q, mleko 42191 od krowy, 65 ml zysku
- 8 Co eksportuje się i gdzie - surowiec z zielonek z Lwowa, Włochy, Austria, Dania
- 9 Dochód roczny - 65 mil zysku
- 10 Warunki bytowe załogi - wybudowanie budynków mieszkalnych, zainstalowanie gazu, wodociągów, łazienki itp.
- 11 Miejsce PGR Kietrz pod względem produkcji w kraju - waleriosz od roku: I miejsce II lub III

1971 - 1972	I miejsce
1973	III miejsce
1974	~~X~~ miejsce

9.10.74r.

ZAK Złota (bez biblioteki)

I Krotka historia klubu i jego organizatorzy

II Para sekcji i ich dowódcy

III Plany na przyszłość

W 1945 r. podjęto realizację planu o wybudowaniu klubu dla mieszkańców Kietma. Pierwszą nazwą brzmiała „Klub Robotniczy przy słaskich Zakładach Płusów i Agnionów w Kietmie”. Budownictwo było prowadzone w ramach czynu społecznego przez byłych pracowników „Helmu” (nazwa obecna Zakładów Płusów i Agnionów). W sierpniu 1952 r. odbyło się uroczyste otwarcie Klubu Robotniczego. Organizatorami tego klubu były „Zakłady Płusów i Agnionów”. Klub budowany był na ziemiach fabryki amunicji która była symbolem faszyzmu, który sparował nasze małe miasteczko.

W latach 50-tych istniał już zespół taneczny składający się z 12 par oraz zespół horekowy liczący 150 osób. Zespoły te występowały na występy m.in. do Wrocławia. Zachowały się do dzisiaj otrzymywane przez nich dyplomy i listy pochwalne. Istniały także teatry wamaliarni oraz inne. W latach 60-tych „Klub Robotniczy” został gruntownie przebudowany, oraz zmieniono jego nazwę na „Dom Kultury im. Juliusza Słowackiego”. Klub już miał pod swoją opieką kilku kierowników, m.in. Jan Bernat, Jan Matek, Józef Koryluk oraz obecny Józef Kozłowski. Oni przyczynili się do powiększenia klubu oraz codziennego wyglądu wewnątrz i na zewnątrz. Klub rozwinął się oraz bawił i przybywały różne sekcje oraz zespoły. W 1961 r. powstał młodzieżowy zespółokalno instrumentalny „Hexetek” prowadzony przez instruktora Józefa Okonka. Oto skład tego zespołu: Katarzyna Klenyk, Sienzyk Aleksandra, Jan Artymak, Sienzyk Beata Ryk, Katarzyna Klenyk, Sienzyk Klenyk oraz jego siostra.

Postać ta też i odmienia się modelami prowadzona przez p. Bielek 188
dwukrotnego mistrza Polski i konkurencji „compact (kompakt)“.

Kierują się także: Zdzisław Dziewulski i zespół taneczny prowadzony przez
instruktorkę Zofię Rymasz i Jerzego Hiderę - choreografów. Kilko-
nastu par z zespołu tanecznego uczestniczy w składzie zespołu tanecznego,
który występował na centralnych dożynkach.

Istnieje także sekcja bydlęcza i sekcja prowadzona przez Jana
Kontowski.

Pracownia przedyskutowała również teatrzyki dziecięco-kulietarskie,
w 1963 r. Andrzej Smyk zakłada teatr przez pr. przekazywany w 1967 r. panu
mgr. Hozmuk i od 1973 pan Smyk na nowo obejmuje prowadzenie
teatru.

W 1965 r. powstaje sekcja plastyczna prowadzona do chwili obecnej
przez instruktora Józefa Słuckiego. Sekcja plastyczna wystawiała
wiele swych prac między innymi w Galerii Azucowej w Toruniu,
w Opolu, w Bydanku, w Olsztynie i w Warszawie. Sekcja bierze czynny udział
w wystawach pamiątkowych oraz zjazdowych. Wykazuje także czynny
wpływ społeczny.

Użytkownicy sekcji „Zakładanego domu Kultury” swą działalność
skupiają teraz na rocznicy XXX-lecia PRL.

Przy ZAK mieszka się 450 osobne kino.

Prace remontowe w związku z tym, oraz ma być przeprowadzony
remont. Oto te ujęte.

Ujęcie fl. „Poznaj świat, w którym będziemy pracować lepiej” który
przebiegał w wielu krajach; będą wysłane także przedsięwzięcia
tych państw.

Ujęcie fl. „Z pragnieniem na ty” w którym będziemy pracować w inne warunki
pracy w innych krajach i programie będą także występy, czyżby
zespół artystyczny oraz literatura i sztuka.

"Cykl pt. 'Przejana'" w ~~teatrze~~ teatr będzie przedstawiał swoje sztuk
teatralne. Potawione to będzie wystawa, malarska danej epoki,
taniec i muzyka danej epoki.

ŻAK chce również stworzyć bajek dla dzieci. Wystawy malarskie
winnego typu i różnych malarski. Trzeba także zakupić sprzęt dla
sekcji fotograficznej, plastycznej oraz dla kina.

Wyjazd przeprowadzić iofa Słuskiego
z gospodarzem ŻAK B. Słuskiem, z kierownikiem
A. Smykiem i instruktorem J. Słuskiem

Wywiad.

przeprowadzony z uczestnikiem II-giej Wojny Światowej
sekretarzem Koła Miejskiego Z.B. o W. i D. w Kielm
Ob. Leśnikiewiczem Eugeniuszem.

12 maja 1944 r. został powołany przez Wojenną Komendę Rejonową
w Borszczowie do odtworzonego Wojska Polskiego na terenach ZSRR
w Sumach, tam po przekomisjowaniu został skierowany do szkoły
podoficerskiej, którą przechodził w miejscowości Kijonice w odległo-
ści 25 km. od Sum. Szkoła ta wchodziła w skład IV-tej.
Dykcji Piechoty im. Kilińskiego. Po krótkim przeszkoleniu w drugiej
połowie czerwca 1944 r. Jednostka ta wraz z IV-tą D.P. została
skierowana do Kijaju i do około 10 lipca 44 r. stacjonowała
na wotryplu w lasach gdzie nadal trwało szkolenie następnie
została skierowana do Lublina w Lublinie szkoła nasza stała
na ul. Spokojnej i miała na zadanie ochronny Rządu, oraz
dalsze przygotowanie kadry podoficerskiej. 12 października 1944 r.
odbył się egzamin w szkole podoficerskiej gdzie uzyskałem
stopień kaptała i w tym samym dniu przydzielony do II-giego
batalionu XI-tego pułku piechoty, skąd wyniszczyliśmy na front
pod Warszawę w okolicach Radosici i Falericy, tam na pie-
rwszej linii frontu przebywałem do 12 stycznia 1945 r. W między
czasie zostałem awansowany do stopnia plutonowego i pełniłem
funkcję Z-uc. D-uc. plutonu. W czasie zimowej ofensywy brałem
udział w walkach o wyzwolenie Warszawy i dalej na zachód
po przez miejscowości Bydgoszcz, Monowice, Złotów, Wał Pomorski,
aż do Kołobrzegu gdzie zostałem ranny w marcu, dokładnej

147 daty nie pamiętam. Za udział w walkach o wyzwolenie
naszej Ojczyzny zostałem odznaczony Srebrnym Medalem
Zasłużonym na Polu Chwały, Medalem za Warszawę, Meda-
lem za Odrę, Nysę i Bałtyk oraz odznaką Gwiazdki, Po
zakonieczniu działań wojennych przybyłem do Kietna gdzie już
zamieszkiwała moja rodzina i podjąłem pracę w Sl. Zakł. A.
i Dyp. w Kietnie gdzie pracowałem na różnych stanowiskach.
Obecnie pracuję na stanowisku Komendanta Zakładowego
Oddziału samoobrony w tychże zakładach. Za długoletnią pracę
nadano mi tytuł Przewodnika pracy socjalistycznej oraz sre-
brną odznakę.

Zapisał

Andrzej Cierny

Dopomnienia

Komбатанта II-giej Wojny Światowej byłego żołnierza II-giej Armii Wojska Polskiego uczestniczącego o społeczne i narodowe wyzwolenie naszej Ojczyzny z pod okupacji hitlerowskiej.

Ob. Józef Dziubak ur. 22 lutego 1924 roku w miejscowości Sambor /ZSRR/ obecnie /w czasie okupacji przebywał na tych terenach. Po wyzwoleniu przez Armię Radziecką z tych terenów został powołany do Ochotniczego Wojska Polskiego i został wcielony do samodzielnego batalionu szkoły podoficerskiej nie ukończył ponieważ został skierowany na front i walczył o wyzwolenie Wrocławia, w walkach o Wrocław został ranny śmiertelnie został skierowany do szpitala w Poznaniu. W kwietniu 1945 roku został skierowany do 1-tej Dywizji II-giej Armii Wojska Polskiego gdzie służył do 1947 r. Następnie został zdemobilizowany z Wojska i wstąpił w szeregu Milicji Wewnętrznej gdzie służył do 30 czerwca 1957 roku. Za zasługi położone o wyzwolenie naszej Ojczyzny, został odznaczony medalami bojowymi i pamiątkowymi:

Brazowy Medal Zasłużonym na polu Chwały,
Medal Złoty i Wolności, oraz odznaka Gromyadła.

Po zwolnieniu z M. O. podjął pracę w Zakładach Skarpi Dekoracyjnych „Wielur” w Kiełmie w charakterze pracownika fizycznego gdzie pracuje do chwili obecnej.

Jest członkiem Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, jest aktywnym członkiem Koła Miejskiego w Kiełmie.

Dzień który najbardziej upamiętnił się w jego pamięci to jest 24 kwiecień 1945 roku gdzie został ranny w głowę w walkach o Wrocław, za nie czynny i odwagę wykazaną w czasie walk został mu nadany

Zapisał

Andrzej Gorny

Wspomnienia

Byłej więźniarki obozu w Oświęcimiu.

Ob. Władysława Kemła urodzona 30 maja 1899 r. w Krakowie, w okresie międzywojennym oraz przed wojną pracowała w charakterze nauczycielki. W czasie okupacji hitlerowskiej prowadziła tajne nauczanie za co została aresztowana przez Gestapo i osadzona w Obozie Koncentracyjnym w Oświęcimiu, jako więzień polityczny.

Została aresztowana w styczniu w 1942 roku, gdzie przebywała do 12 lutego 1944 r., następnie wywieziona do obozu Ravensbrück a następnie do Mauthausen - line pod granicą Francuską i tam odzyskała wyzolenie przez wojska alianckie. Jako więźniarka obozu nosiła numer obozowy 37-631, który ma do dziś wytatuowany na ręce.

Obecnie mieszka w Kielcu i jest członkiem ZBoWiD. jako członek tej organizacji bardzo często występowała na spotkaniach z młodzieżą szkolną oraz społeczeństwem miasta Kielca i przekazywała im swoje wspomnienia jak i również przeżycia z czasów okupacji hitlerowskiej.

Obecnie jest już w podeszłym wieku mieszka nadal w Kielcu oraz zasługuje na wielkie uznanie i szacunek wśród społeczeństwa miasta Kielca.

Zapisał

Andrzej Garmy

Obywatel - Julian Król

1 Kiedy się pan urodził?

Urodziłem się 10 lutego 1926r

w Daszowie

pow. Strzyż

woj. Stanisławów

2 Kiedy się pan ujoinował gdy wybuchła II wojna światowa?
W czasie okupacji hitlerowskiej, jako 16-letni młodzieniec
zostałem przymusowo zabrany do pracy w Zagłębiu
Żarowym w Daszowie, równocześnie należałem do organizacji
podziemnej Armii Krajowej. Brałem udział w obronie
terytorialnej przed banderowcami pod pseudonimem
„Kowal”. Po wyzwoleniu terenów wschodnich przez
Armię Radziecką. W październiku 1944 roku zostałem
powołany do Turcji rejonowej komendy wojennej
w Strzyżu, następnie skierowany do AKP do Kłodawy
nad Bugiem.

Po przeniesieniu rekrutem, ze względu na młody
wiek nie postawiono mnie do obrony frontu. Mimo, iż
bardzo chiałem, natomiast zostałem skierowany do
szkoły podoficerskiej.

W lutym 1945r zostałem podoficerem. Ze stopniem
kaprała skierowany do Tomowa, gdzie jako dowódca,
organizowałem nową jednostkę szkoleniową.

W tym czasie jeździłem na organizowanie zaplecza frontu

3. Do jakiej pan należał armii?

Do II armii 13 Warszawskiej Brygady Kłbrc 113-NB H)

4. Czy otrzymał pan jakieś odznaczenia lub krzyże?

Otrzymałem odznakę „Grunwaldzką”

dyplom „Zwycięstwa i Solidarności”

medal „Żołnierza Demokracji Ludowej”

Krzyża nie otrzymałem, ponieważ nie brałem bezpośredniego udziału na froncie.

5. Czy upamiętnił się panu jakiś dzień?

Tak. Było to wtedy, kiedy w czasie napadu na miłogę w Skale po krótkiej, ale ciężkiej walce udało nam się uratować Miłogę Obywatelską. Było to w kwietniu 1945r.

Koniec wojny zastał mnie w Gnieźnie, jako instruktora szkoleniowego w 74 pułku. Idemobilizowany zostałem 27 marca 1947r. Po odszukaniu rodziny na ziemiach zachodnich,

przez biał pracowałem na gospodarstwie dla Następnie podjąłem pracę w Śląskich Zakładach Pluszu i Dywanów w Kietru. W latach 1954-56 konczyłem liceum korespondencyjne w Opolu. Po ukończeniu szkoły, zostałem mistrzem pluszarskim i pracuję nadal na II zakładzie.

Stywiad przeprowadzony przez Zdzisławę Krol.

Zapisał: Alina Skłodak

Styżewski przeprowadzony przez Krystynę Goldach
z panem Józefem Krajewskim.

Pan Józef Krajewski urodził się dnia 29.12.1924r.
Rodzinna miejscowość, w Kłobucku, pow. Świdnik Jagielloński
w woj. łwów.

Pan Józef Krajewski służył w 1 Armii 9-go Samodzielnego
Pułku Artylerii ciężkiej jako topograf.

Czy pan, w swojej służbie miał szczególnie dzień?

„Moim najważniejszym dniem w życiu było zdobycie
Warszawy, a następnie kapitulacja Niemiec.

Po zdobyciu Warszawy, a następnie Kozłowa, były
to straszne walki. Nikt nie miał pewności, czy będzie zwycię.
Także w samej Warszawie, w walkach o zdobycie,
miał kto wierzyć w zwycięstwo. Gdy zdobyliśmy
Warszawę, wtedy to u każdego żołnierza, który został
przy życiu, wstąpiła się wielka wiana i patriotyzm.
To wszystko doprowadziło do tego, że dalsze walki
z Niemcami nie natrafiały na zbyt duży opór.

Skonkretyzujmy to do tego, że nawet nie udzielił
oporu Niemców, aż do Berlina. Do tak mocno uciekali.
Skonkretyzujmy siły niemieckie gromadziły się w Berlinie
i wokół Berlina. Tam Niemcy budowali wielką
tzw. twierdzę, bo pozostała im tylko własna stolica.
Wojna w Berlinie równała się do prawdziwego
piekła, jest to zrozumiałe, bo Niemcom chodziło o własną
stolicę. Na ulicach Berlina, z względu na zanie-
cie się mojego automatu, byłbym został zabity.

Cie szczerze, że zła waga dobiegła usterek 153
kolegów, którzy sytuację rozwiązała.

Po zdobyciu Berlina jeszcze 60km musiałem wal-
czyć, zapamiętałem tylko takie miejscowości jak:
Zejlow, Plackow i tam właśnie nastąpiła kapitulacja
Niemiec.

Była to najradośniejsza chwila w moim życiu.
Następnie poruciliśmy do Torunia. Tam w 1947 roku
zostałem zdemobilizowany do cywila.

Czym obecnie pan zajmuje się?

"Obecnie jestem zastępcą kierownika kłalni I-szej
w Zakładach Kamini Dekoracyjnych "Wielu" w
Kietrau"

Wywiad przeprowadziła
Krzyszyna Goldbach.

20/10/79

Wywiad przeprowadzony przez Elżbietę Jabłoń-
ską i Marię Opę z bibliotekarzami: Józefem
Jokaruzkiem, Jermą Juraszek, Agnieszką
Szydłak i Andrzejem Smykiem.

Biblioteka SP

- kiedy powstała
- ile litry obecnie tomów
- jakie książki są najbardziej czytane
- ile jest czytelników
- czy jest przy bibliotece czytelnia
- jakie są w niej pisma

155

- jakie spotkania prowadzi czytelnia z kim i ile
- jakie zajęcia są w niej prowadzone.
- ilu pracowników liczyła biblioteka od jej założenia (nazwiskami w kolejności)

Biblioteka przy szkole nr 1.

- Powstała w styczniu 1946 roku
- 13000 tomów
- książki najbardziej czytane to książki młodzieżowe
- czytelników liczy 660
- przy bibliotece jest czytelnia
- w czytelnii są, czasopisma młodzieżowe, pisma pedagogiczne
- biblioteka nie prowadzi żadnych spotkań ze względu na trudne warunki lokalowe
- w bibliotece prowadzi się wypożyczanie, propagandę nowości
- od założenia biblioteka liczyła 8 rein pracowników, takich jak:

Dominik Arulowski
Maria Waskiewicz

1. Pan Jacek Adamowicz
2. Pani Halina Szczupak
3. Pani Maria Pinowska
4. Pani Teresa Procajto
5. Pani Danuta Procajto
6. Pani Halina Jegotek
7. Pan Józef Jockaruk

- powstała w roku 1948
- obecnie liczy 8293 tomy
- najbardziej czytane są powieści podróżnicze, historyczne i kryminały
- czytelników liczy 402
- przy bibliotece jest czytelnia
- w czytelnii są takie pisma jak: Życie partii, Kraj rad, Perspektywy, Zielone sztafety, Płomyk, Panorama, Forum, Dokoła świata, Kobieta i życie, Opole i inne.
- Biblioteka prowadzi spotkania literackie z panem Bogusławem Brannym

Temat:

Rola i zadania Polskiego Związku
Kulturalno-oświatowego w Ochronie

Data:

10 V 1974 rok

z panem Edwardem Kurońskim

Temat:

Na temat swojej ostatniej książki
pt. "Tamieć umarł z Duchem
Pradków"

Data: 30 V 1974 rok

Poza tym były prowadzone spotkania z
Zbyszekiem Bednorzem

- W bibliotece prowadzone są również konkursy,
lekcje biblioteczne z młodzieżą, czytelnictwo
przeznaczone dla dzieci.

157 Do konkursów należą m.in.:

Konkurs „Plebiscyt” na najlepszą książkę popularno-naukową.

Konkurs „Sztuka w rodzinie i otoczeniu”

Konkurs „Młodzi bibliotekarze”

Konkurs „Złoty Kłós dla twórcy, srebrny dla czytelników”

Konkurs „Moja ojczyzna”

- Od założenia biblioteka liczyła interesy pracowników:

Józef Krukowiak - założyciel

Jadwiga Kosińska

Maria Pawłowska

Irena Juraszek

Biblioteka przy szkole nr 2.

- powstała w roku 1948
- obecnie liczy 12 295 tomów
- najbardziej czytane są lektury i literatura piękna
- czytelników liczy ok. 660
- przy bibliotece jest czytelnia
- w czytelni znajdują się takie pisma jak:
Przegląd, Świat, Przegląd, Przegląd polski, czasopisma przedmiotowe, pedagogiczne, partyjne, ideologiczne z zakresu PCK.
- Miesięczniki: Poznaj swój kraj, Polska, Opole.
- Biblioteka nie prowadzi spotkań ze względu na trudne warunki lokalowe.

- W bibliotece prowadzi się następujące zajęcia: 158
praca z czytelnikiem, rozmowy na temat przeczytanej książki, apele, analiza czytelnictwa: kwartalna i okresowa.
- od założenia biblioteka liczyła czterech pracowników:
  1. Henryk Dojka
  2. Maria Deptuch
  3. Magdalena Skowylar
  4. Dagnieszka Sztylak

Biblioteka przy Zakładach Terapii Dekoracyjnych „Helios”

- powstała w roku 1947
- obecnie liczy ponad 9000 tomów
- najbardziej czytane książki to: młodzieżowe i kryminały
- czytelników liczy około 510
- przy bibliotece jest czytelnia
- w czytelni są takie pisma jak: Panorama, Nowa wieś, Kraj rad, Karuzela, Zielony standard, Dookoła świata, Kobieta i życie, Opole, Perspektywy i inne
- spotkania jakie prowadzi biblioteka to:
spotkania z pisarzami, z literatami i również z produkującymi czytelnikami

Data: 10 V 1974 rok

odbyło się spotkanie literackie z panem

Temat:Rola i zadania Polskiego Związku Kulturalno-
oświatowego w Czechosłowacji.

- W bibliotece prowadzone jest hypotekowanie i propaganda monoiści.
- Od założenia biblioteka liczyła pięciu pracowników.
  1. Bernard Janina
  2. Niedzielski Adolf - zmarł
  3. Grochowska Kryptyna -
  4. Medyńska Maria
  5. Smyk Andrzej

Wywiad przeprowadziła
Elżbieta Jabłońska i Maria Opyd

Nywiad przeprowadzony przez Zbigniewa 160 Brokę z Antonim Zdobylakiem

Obywatel Antoni Zdobylak urodzony 5.07.1921rok w miejscowości Rodatyce (obecnie ZSRK) powiat Gródek Jagielloński, województwo łódzkie. Syn drobna małorobnego, pracownik fizyczny do roku 1942. W roku 1942 zabrany do przymusowej pracy na łódzkie. Pracował przez miesiąc, po czym ucieka do partyzantki w Janowskie lasy, gdzie rozpoczyna swoją działalność, która trwa do roku 1944. W roku 1944 wstępuje do Armii Polskiej, zapisując się w Lublinie. Został przeniesiony do Jabłonnej koło Warszawy. 16-17 stycznia 1945 roku przeszedł pierwszy chrzest bojowy. Noc ta dla wielu była ostatnią nocą w życiu. Po tej bitwie, która w jego szeregach była najcięższą, przeszedł wiele podobnych sytuacji: 3 lutego 1945 rok w Jastronie. Idąc na północ doszli do Kołobrzegu, gdzie rozegrała się najcięższa bitwa w historii II wojny światowej. W dniach 8-18 marca 1945 zdobyli Kołobrzeg - miasto, twierdzę. Idąc na zachód uczestniczył w bitwach:

- „Rottenburg, forsowanie Nipry” 16 kwietnia 1945 roku
- „Gustebiese, forsowanie Odry” 16-18 kwietnia 1945 roku
- „Budziszyn” 21-26 kwietnia 1945 roku
- „Drezno” 26 kwietnia 1945 roku
- „Berlin” 30 kwietnia - 2 maja 1945 roku

Po zdobyciu Berlina ryzykowały w celu rozminowania zakatków Polski, m.in. rozminowywać tereny objęte

161
zdemobilizowany, został odznaczony odznakami:

1. "za osobowosczenie Bapwaku"
2. "Medal za Wariacje" 1939-1945
3. "Medal za Odrodzenie, Nisze, Baityk"
4. "Odznaka Grunwaldzka"

Dyplomy:

1. "Zmieszczona i wolności"
2. "O Polskę, wolności i lud"

Hymnad przeprowadził Zbigniew
Sroka.

Zapisała Maria Opyd

Hymnad przeprowadzony z panem Benxera Brownianem

Obywatel Benxera Brownian urodzony 24.05.1904 r. w Korabonice
pon: Borszon, obecnie regista. Zamieszkały w Kietrze na ul.
Zielonej.

W 1939 r. zaczął służbę w KOP (Korpus Ochrony Pogranicza)
w 14 baonie. Został mianowany jako rezerwista do KOP, pie-
nnszą bitną w której brał udział, była bitna stoczona w
okolicach Kouskiego, potem w lasach Śniętokrzyskich. W tro-
mie ułotonym wydostał się z okrążenia i ponownie w
(zapatem) nie upadł ten: był okrążony w szpicie ułotonej,
po wydostaniu się z okrążenia w lasach Śniętokrzyskich
stoczyli bój i ponownie zostali okrążeni. Na rozkaz
donódną za wszelką cenę mieli się przetrwać z okrą-
żenia i uogodzić w kierunku Histy (Zamści i Krasnik).

162
Po przejściu przez linię Antyler Niemieckiej z kuu od Hsiy
n okolicach starej Hsi z ciatym plutonem przeprawa na
drugi brzeg. Przepłynął n ptań Hsiy na drugi brzeg, z
zdobył kutno : przeprawił ciaty pluton na drugi brzeg
z ciężkimi karabinami maszynowymi. Pluton liczył 47
osób a dowódcą był Bronisław Brura. Na drugiej li-
ni Hsiy patrol Niemiecki zaczął ostrzeliwanie, po
otworzeniu ognia z ciekawym do patroli Niemieckiej
nadjechała patrol Polska z bronią pancerną. Broni-
sław Brura zdał sprawozdanie z dywizji pancernej,
gdzie kolejno stoczył boje n hublinie na ulicy Ena-
ugelickiej nstąpił do bitki zbrojnego i należał n
obronie hublina na Piaskach (nazwa lotniska), n
lasach Tomaszowsko-hubelskich nastąpiła kapitulacja.
Na rozkaz gen. Świerczewskiego każdy na swoję nskę
uiekał do Węgier lub Rumunii. Bronisław Brura po
zniszczeniu ntasnej broni udał się do Janowca ja-
ko rozbitek. Przedostając się na drugą stronę do Ro-
sjan został zchwytyany przez nich i znośniony
n rodzinnej miejscowości Korabince (pon: Bobszon).

N 1944 roku po wypędzeniu Niemiec z Korabionka
został się jako ochotnik do wojskomod czyli ko-
mandy nojskiej i nstąpił do armii gdzie został
skierowany do siel do I Armii Kosciuszewskiej. Ze
siel wyjechał jako instruktor do szkoły Oficerskiej
do Leczowa, a później do hublina. Z hublina do-
stał się prosto na front gdzie należał, aż do
końca wojny. Jako dowódca plutonu należał

163
o Hat Pomorski, (Kotobrzeg) Harszang i Berlin.

Hyniad przeprnadziła
Ktot Hiktoria
Kapisata Anna Pakij

Hyniad przeprnadziła x panem Cyganienicem
Yanem

Obywatel Cyganienix Jan urodzony 15 grudnia 1903 r.
w miejscowości Żabuję - ZSRR

Halcyt w latach 1939-45 w I Armii, II Kompania samo-
dzielna samochodowa. Halcyt na terenach Polski i
ZSRR w okolicach Stalingradu. Brat udział w zdo-
byciu Chetuma - piernskiego miasta ryndowego
na terenach Polski 21 lipca 1944 roku. Halcyt o Ha-
rszang, a następnie idąc na Berlin zdobywał Ko-
tobrzeg i Hat Pomorski. Obecnie żołnierz Nalezty do
ZBO NID-u

Posiada następujące odznaczenia:

Medal za udział w walkach o Berlin - nadany 12
października 1969 roku

Medal za Odrę, Nysę i Białą - nadany 17 marca 1971 r.

Medal Złoty i Koloru 1945 r. - nadany 1 sty-
cznia 1970 roku

Medal za Harszang - nadany 8 stycznia 1971 roku

Odmiana Gmuraldu - nadana 24 kwietnia 1971 roku

za ofiarę walki z faszysmem otrzymał prawo

do otrzymania na własność 10 ha. ziemi wraz z domem
i zabudowaniami w pomiotach: Chojnice nad Odrą, Gryfów
Gubiń, którym za udział w walkach o Kottbuskę otrzy-
mał podziękowanie od Hordza Naczelnego Armii Czerw-
nej Marszałka Stalina

164

Wywiad przeprowadził Halina Kędrzota
i Jadwiga Inalcuka
Kafisata Anna Polki

11.11.1974 rok

Nywiad przeprnadzony z panig Ursulę Trautberg.

Datałność LSMW

1. Historia powstałia

Głubczycka organizacja LSMW istnieje już 17 lat. Nychonyje młodzież w duchu patriotyzmu, w duchu wielkich tradycji narodowych. Rozwija działalność

- a). społeczno-zarodową
- b). sportowo-turystyczną
- c). organizacyjną

Organizacja rozwija swoją działalność pod ideologiem kierownictwem PZPR. Wraz z nowym podziałem administracyjnym również LSMW podjęła decyzję o reformie podstawowych ogniw naszej instancji dostosowując się do nowego podziału administracyjnego. W miejsce dotychczas zarządów gromadzkich zostali ponownie zarządy gminne LSMW. Mają one spełniać ideę pierwszej instancji naszego związku. W lutym 1973 roku zmieniono nazwę organizacji LSMW na LSMW, która w pełni oddaje socjalistyczne treści programu związku. Gmina Głębka liczy obecnie 450 członków zrzeszonych w 14 kotach LSMW.

2. Pierwsi działacze (nazwiska)

Wielu ludzi wychodząc z kotła LSMW aktywnie uczestniczy dziś w przedsięwzięciach zachodzących na wsi głubczyckiej w organizacjach partyjnych, społecznych i kulturalnych. Duży wkład do naszego związku wnieśli:

3. Zastugi i osiągnięcia na polu działania.

W ciągu 17 lat istnienia góbozyckiej organizacji zrobiono wiele. Poszczególnie możemy się tym że duży reprezentacja młodzieży ZSMW jest w radach narodowych wszystkich stopni. Strona to możliwości lepszego rozważania problemu młodzieży i jej środowiska. Wiele miejsca w pracy organizacji zajmują sprawy społeczne, a szczególnie sprawy na macie środowiska. Duży udział związku jest w obrotach "Kazdy kłós ma wagę ziota", "Zbieramy plony jesieni". Około 30% młodzieży a w większości aktywnych działaczy ZSMW pracuje w nowo zreorganizowanych urzędach. Jest to między innymi wielkiego zaufania partii i władz państwowych do młodzieży, do naszej organizacji. Zaufanie to zobowiązuje nas do aktywnej i lepszey pracy na każdym odcinku życia społecznego i gospodarczego. Niezestniczymy udziałami czynimy partyjnego potwierdzamy jedność między Partią a młodzieżą. Pokazujemy młodych ludzi w szeregi PZPR i wiemy, że zaufanie jakim darzy nas partia i władza państwowa nie jest na wyrost, ale w pełni uzasadnione. Mamy prawo sądzić, że dobrze przygotowa-
liśmy młodych ludzi w szeregi Partii, że nasz system wychowania politycznego i patriotycznego jest dobry. Mamy jeszcze wiele problemów nierozwiązanych, ale razem zdobędziemy przezwyciężyć wszelkie trudności.

4. Plany na przyszłość.

Spółgromany wysiłek całej gminnej organizacji ZSMW będzie przejawieniem misji naszych msi. Aktywnie uczestniczyć będziemy i dokonać zmian w naszym

162
kamu o. narazem uczestnicząc w historycznej szalście mło-
dego pokolenia. W obecnej chwili działalność gminnej
organizacji skoncentrowana jest głównie na przygotowa-
niu się do realizacji zadań matrielnych przez gminę.
Mając na uwadze dalszy, rozwój gminy postanowiliśmy
jako sprawę pierwszoplanową traktować działalność ideolo-
giczną, utrzymując szkolenia polityczne. Wzrost
działalności kulturalno - oświatowej nadal organizować
miejscowy literackie i spotkania autorskie, szerzej
rozwijając działalność kół zainteresowań, proponować
wzrost literatury i prasy ze szczególnym uwzględnie-
niem prasy związkowej. W zakresie działalności spo-
łeczno - zawodowej, dążyć do rozwoju i doskonalenia
organizacyjno - programowego zespołów Przysposobienia
Rolniczego. W zakresie realizacji czynów społecznych
włączając się do realizacji zadań podstawowych, pod-
stawowych przez Gminę. W zakresie sportu i kury-
tyki koordynować działalność rajdów rowerowych,
motorowych i pieszych, organizować biwaki i wycieczki
krajowe.

W zakresie spraw organizacyjnych umocnić dyscyplinę
organizacyjną, wyznaczyć poglądy dotyczące nowych form
pracy, systematycznie odbywać zebrania, realizować
wszystkie inne zadania powierzone przez Zarząd
Powiatowy i instytucje państwowe.

5. Obecny skład zarządu

W skład zarządu gminnego wchodzi następujące
osoby:

Urszula Trautberg - Lubotyni

Jerzy Jucali - " -

Bolesław Jankowski - Nowa Cerekiew

Andrzej Suchobalski - Pilsza

Edward Łachewicz - Nowa Cerekiew

Josna Piłch - Dzierżyżław

Zbigniew Czarniecki - Masiedle

Devota Głumienna - " -

Josesa Hajoluk - Lubotyni

Wstałab gminnej komisji reżyzymej wchołdzą:

Julian Harpina - Kozłowska

Danuta Macoszczuk - St. Sioborzye Wlk.

Grażyna Olszewska - Dzierżyżław

6. Wykaz imienny wstanków Kozła (w Lubotyniu)

1. Josesa Hajoluk

2. Urszula Martuk

3. Matgorzata Zacharko

4. Karol - " -

5. Wiktor Nowakowski

6. Andrzej Bednarski

7. Miewyżław Loran

8. Halolemur - " -

9. Jerzy Siork

10. Elżbieta Łojda

11. Hamda Uolylta

12. Wsław Horqos

13. Urszula Trautberg

14. Elżbieta Brzezinka

15. Krystyna Kys
16. Aleksandra Kowalska
17. Romanus Stencelko
18. Worszula Kowalenko
19. Jan Juchali
20. Józef - " -
21. Andrzej Hajbaza
22. Teresa Hajnuch
23. Bernadeta Figura
24. Grzegorz Jedrysi
25. Małgorzata Mikuta
26. Maria Bednarska
27. Monika Guryto
28. Wiesława - " -
29. Barbara - " -
30. Andrzej Samieniski
31. Franciszek Jankowski
32. Stanisława Orzechowska
33. Michał Gryniewicz
34. Krzysztof Jarmak
35. Worszula Dziurka
36. Danuta Mak
37. Krystyna Mazurkiewicz

Nywiad przeprowadzili:

Jolanta Radzyminska
i Weronika Fertak

Wyniad z kombatantem II wojny światowej obywatелем
Górnikiem Stefanem.

Jak wiemy z naszym kraju jest bardzo dużo obywateli, którzy
walczyli o wolność naszej ojczyzny. Jednym z nich jest obywatel
Górnik Stefan z którym przeprowadziliśmy wywiad na temat
II - wojny światowej.

Sierżant Górnik urodził się w 1909 roku w Młuszonowcu powiat
Kazimierski. Przed wojną zajmował się rolnictwem. Posiadał
małe gospodarstwo o powierzchni ziemi omyj 3 morgów we
wsi Młuszonowce. Obecnie mieszka we wsi Kłodzkiej powiat Głubczyce.
W 1941r. został powołany do wojska. Wstąpił więc do wojska na
dzieciaki, które tam obecnie się znajdowały. Sierżant Górnik
został przydzielony do artylerii przeciwpancernej 1 Dywizji
3 pułku górnego pułku furkys Taborowego. Pierwszą walką sere-
gowca Górnika była walka o Leningrad. Walczył tu jeszcze
wspólnie z wojskami radzieckimi w środkowej linii frontu.
Obywatel Górnik przeszedł więc stacją od Leningradu poprzez
Polskę do Berlina. Liskie miejscowości przez jakie przeszedł to:
pow. Kazimierski, Łuck, Biała Podlaska, Warszawa, Kotołmek
i Nał Pomorski. W Nał Pomorskim ob Górnik został ranny.
Miejsce to ma dla niego duże znaczenie. Tu musiał
zakończyć swą walkę. Najtrudniejszymi chwilami w czasie
wojny były walki o Leningrad.
Najbardziej wspomina pan sierżant zakończenie wojny 1945 roku.
Kiedy to wszyscy bardzo cieszyli się, kiedy to radość nyciskała
tę z onu. Umożliwiło to dużą uprawę ziemi.

Po wojnie sierżant Górnik niepowrócił na swe ziemie ojczyste, lecz opisał tu na ziemiach Odzyskanych, gdzie nadal trudnił się rolnictwem. Z wojska powrócił 10. XI. 1945 roku. Od tej chwili aż do 1971 r. gospodarzył na swej własnej ziemi. Obecnie jest już rencistą. Należy do związku ZBON-owców. Posiada książeczkę wojskową nr 493180. Został odznaczony rozkazem Dowódcy 1 Dywizji Pancerniej z dnia 5. XI. 1945 r. „Krzyżem Walecznych”. Dnia 25. V. 1950 r. odznaczony przez Marszałka Dowództwa Wojska Polskiego Odznaką Gruzwaldzką „Gruzwald - Berlin 1410-1945” Numer legitymacji 152466. Na podstawie dekretu PKWN z dnia 26. X. 1945 r. Ministra Obrony Narodowej został odznaczony medalem „Waleczność 1939-1945” Nr. legitymacji 023887 z dnia 25. V. 1950 r. Dnia 25. V. 1950 odznaczony medalem 29 „Odrę, Nysy, Bałtyk” Nr. legitymacji 072130. Dnia 12. X. 1969 r. odznaczony medalem 29 w Walkach o Berlin nr legitymacji 1877. Dnia 14. V. 1971 r. odznaczony medalem „Brązowym medalem na Polu Walki” nr legitymacji 24667. Dnia 20. VI. 1972 r. Uchwałą Rady Państwa odznaczony „Krzyżem srebrnym i złotym Orderu Wirtuti Militari” nr legitymacji 752726. Dnia 9. VII. 1945 r. uchwałą prezydium wojska ZSRR odznaczony medalem „Za bieżące Bojownictwo” i medalem „Za Waleczność nad Niemcami w wielkiej ostatecznej wojnie 1941-1945” i dnia 17. XI. 1973 r. otrzymał stopień sierżanta z okazji 30-lecia Ludowego Wojska Polskiego.

Wywiad prowadził:
Krzysztof Panetek
ojłima Brzezicka
Elżbieta Kowalczyk

Zapisał: Sylwia Klein

Hygiad przeprowadzony z obywatelom

Leonardem Karpińskim

Leonard Karpiński urodził się 6 listopada 1902 roku w Ciotce
 powiat Lubartów. Obecnie mieszka w Kielcu śl. na ulicy
 Boleśława Prusa 12. Przed wojną należał do Partii Komunistycznej.
 Był ~~znany~~ działaczem i brał aktywny udział w życiu partii.
 W tym czasie władze burżuazyjne nie popierały tej partii i był
 nawet więziony. Lecz po trzech miesiącach został zwolniony.
 W Polsce do wojny wstąpił już w 1923 roku, był kapralem. Z powodu
 bezrobocia wyemigrował wraz z rodziną do Francji. Tam także
 wstąpił do Partii Komunistycznej i jest aktywnym jej członkiem.
 We Francji dużo pracował z młodzieżą. Wraz z innymi kolegami
 zakładał „Dziennik Ludowy” - gazetę przeznaczoną tylko dla młodych
 pracujących. W wojnę wstąpił, przeżył również we Francji.
 Do wojny wstąpił w 1940 roku, tutaj także jest kapralem.
 Po kapitulacji Francji wstąpił do partyzantki. Najboleśniej wspomina
 dzień w którym zginęło bardzo dużo żołnierzy. Było to po kapitu-
 lacji Francji. Żołnierze ci ducili dostać się okrętami do Anglii
 i tam dalej walczyć. Gdy przybyli do portu, zobaczyli że jest
 zombandowany. Nie było niadal żadnego okrętu. W tym czasie
 zostali okrążeni przez wojsko niemieckie. Walka była zacięta
 z 4 tys żołnierzy przy życiu utrzymało się tylko 1,5 tys. Wtedy to
 wstąpił do partyzantki i walczył nad brzegami Kamatu La Manche.
 Najmilsze chwile to chyba te gdy mordercy poszli do Anglii i gdy
 uwolnili żołnierze polscy i angielscy. We Francji w partyzantce
 przebywał do końca wojny. W 1947 roku przyjechał do kraju

173 i osiadł się na gospodarstwie rolnym w Urusielonie.

Sześć lat temu tj. 1968 roku przeniósł się do Kietaa i tutaj mieszka nadal. Należy do różnych organizacji i partii między innymi do PZPR i ZBoHD. Od siedmiu lat jest na rencie specjalnej. Posiada także różne dyplomy i odznaczenia: Krzyż Kawalerski Odrodzenia Polski - nadany 10 stycznia 1970 roku nr legitymacji - 1984-69-9. Odznakę tysiąclecia nadaną w 1966 roku nr legitymacji - 2771/74. Odznakę Gromwaldu.

Nywiad przeprowadziły:

Elżbieta Kowalek

Krzyszyna Pawełek

Alina Berezika

Zapisała:

Sylwia Kleina.

Do wojska wstąpiłem w marcu 1943 r. w Zbaraniu.
Stamtąd skierowano mnie wraz z innymi ochotnikami do Ośrodka Szkoleniowego w Salmach.
Tam po przebadaniu przydzielono mnie do batalionu rekrutów.

Po przeszkoleniu (3 miesiące), otrzymaniu mundurów wyruszyliśmy na front.

Jechaliśmy do Kijewa.

Tam zatrzymaliśmy się na dłużej.

Dotychczas używaliśmy do transportu konie, a w Kijewie zamieniono nam konie na samochody używane.

Następnie skierowani zostaliśmy do wykonywania ziem polskich. Wyznaczałem:

Chełm, Lublin, Hrubieszów.

W Mińsku Mazowieckim zostałem skierowany do pracy na poczcie polowej jako łącznik telefonista.

Funkcję tę pełniłem idąc na tyłach frontu do końca wojny.

Zapisał:

Krzyszyna Zdanowicz

73 128 Kyriad z Głogieniczem Andrzejem.

Głogienicz Andrzej, s. Kaniżynia i Stanny, pseudonim „Hietzorek”.

Urodzony 8.12.1916 r. w Dolinianach pow. Gródek Jagielloński. Posiadam wykształcenie - V klas szkoły podstawowej. W grudniu 1938 r. zostałem powołany do służby wojskowej, gdzie w 1939 r. zastała mnie wojna światowa. Brałem udział w walkach z okupantem hitlerowskim, w okolicach Staryna, gdzie zostaliśmy rozbiti przez wroga. Z okolic Staryna przedostaliśmy się na Węgry, tam zostaliśmy internowani z Hegerem na powrót do domu. W roku 1942 wstąpiłem do oddziału dywersyjnego AK. Brałem czynny udział w akcjach dywersyjnych. W 1944 wstąpiłem do 307 pułku Łubnego Batalionu przy NKWD Gródek Jagielloński. Byłem tam do września 1944 z czego powołania mnie do Armii Ludowego Wojska Polskiego. W styczniu 1945 r. przy forsowaniu Nysy pod Spremą zostałem ranny. Po wyjściu ze szpitala dołączyłem do swojej jednostki. 21.12.1945 r. zostałem zdelegalizowany do cywila. Przyjechałem do Nowej Cerekwi i zajęłem gospodarstwo, ma których prawię do chwili obecnej. W czasie wojny zdobyłem odznaczenia: Krzyż Partyzancki, Medal Odra-Nysa-Bałtyk, Medal za Walność i Zręczność, Medal za Berlin, Odznaką Grumalda.

Zapisał:
Krzysztof Zdanowicz

